

AB „NOVATURAS“

**Konsoliduotasis metinis pranešimas,
Konsoliduotos ir Bendrovės finansinės ataskaitos
už metus, pasibaigusius**

2023 m. gruodžio 31 d.

Turinys

Vadovo žodis	4
Konsoliduotasis metinis pranešimas	6
Bendroji informacija	6
Finansinė informacija	9
Valdymo ataskaita	14
Atlygio ataskaita	19
Grupės veikla tvarumo srityje	25
Atsakingų asmenų patvirtinimas	26
Konsoliduotos ir bendrovės finansinės ataskaitos už metus, pasibaigusius 2023 m. gruodžio 31 d. (tūkst. EUR)	27
Finansinės būklės ataskaitos	27
Bendrųjų pajamų ataskaitos	29
Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitos	30
Pinigų srautų ataskaitos	32
Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas	33
1 Informacija apie Bendrovę	33
2 Reikšminga apskaitos politikos informacija	34
2.1 Finansinių ataskaitų parengimo pagrindas	34
2.2 Reikšmingos apskaitos politikos informacijos santrauka	34
2.3 Apskaitos politikos pakeitimai ir informacijos atskleidimas	39
2.4 Klaidos taisymas	40
3 Svarbūs apskaitiniai sprendimai, įvertinimai ir prielaidos	46
4 Prestižas ir kitas nematerialusis turtas	48
5 Naudojimo teise valdomas turtas ir nuomos įsipareigojimai	49
6 Investicijos į patronuojamąsias įmones	50
7 Išankstiniai mokėjimai	50
8 Kapitalizuotos sutarčių išlaidos	51
9 Prekybos ir kitos gautinos sumos ir sutarčių turtas	51
10 Išvestinės finansinės priemonės	53
11 Pinigai, pinigų ekvivalentai ir rezervuoti pinigai	53
12 Rezervai	53
13 Finansinės skolos	54
14 Finansinis turtas ir įsipareigojimai, ir rizikos valdymas	55
Kredito rizika	55
Palūkanų normos rizika	55
Užsienio valiutos rizika	56
Finansinio turto ir įsipareigojimų tikroji vertė	57

Likvidumo valdymas.....	58
Kapitalo valdymas.....	59
15 Atidėjiniai ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai ir sukauptos sąnaudos	61
16 Sutarčių įsipareigojimai	61
17 Pajamos pagal sutartis su klientais	62
18 Pardavimo savikaina	62
19 Segmentų informacija.....	62
20 Pardavimo sąnaudos.....	64
21 Bendrosios ir administracinės sąnaudos	64
22 Finansinės pajamos (sąnaudos) – grynas rezultatas.....	65
23 Pelno mokestis	65
24 Nebalansiniai įsipareigojimai ir neapibrėžtumai.....	67
25 Susijusių šalių sandoriai	68
26 Vienai akcijai tenkantis pelnas	69
27 Mokėjimai akcijomis	69
28 Įvykiai po finansinių ataskaitų datos	70
29 Veiklos tęstinumas	70
30 „Hamas“ karinės invazijos į Izraelį įtaka	70
1 priedas.....	72

Vadovo žodis

Didžiausias Baltijos šalyse kelionių organizatorius „Novaturas“ praėjusiais metais, audituotais duomenimis, gavo 208,3 mln. eurų pajamų. Tai – 6 proc. daugiau nei 2022 m. Bendrovės pelnas prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą ir amortizaciją (EBITDA) augo iki 5,5 mln. eurų. 2022 m. fiksuotą 0,7 mln. eurų nuostolį pernai pakeitė 3,6 mln. eurų metinis pelnas.

2023 metus vertiname kaip sėkmingus „Novaturo“ grupei – pajamos ir EBITDA aplenkė paskutinių penkerių metų rezultatus, o Grupė sugrįžo į pelningos veiklos kelią. Metinį pelną pavyko pasiekti nepaisant sudėtingesnio ketvirtojo ketvirčio, kurį lėmė kompleksinės priežastys. Pirma, tai karinis konfliktas Artimuosiuose Rytuose, kuris nulėmė keliautojų elgsenos pokyčius. Dėl to optimizavome kelionių programą į Egiptą, kuri žiemos sezonu yra viena pagrindinių krypčių visame Baltijos regione. Rūpindamiesi keliautojų saugumu, nutraukėme ir planuotas keliones į Jordaniją. Stebime ir ryškiai aktyvėjančią rinkos dinamiką, konkurencinę aplinką.

Lemiamu veiksmu pernai tapo mūsų turima plačiausia kelionių krypčių pasiūla regione bei operatyvus jos valdymas reaguojant į klientų poreikius. Be to, mažėjusios kuro kainos padidino kelionių įperkumą keliautojams bei turėjo teigiamą įtakos veiklos pelningumui.

Dėmesio pernai sulaukė kelionės ne tik į pagrindines keliautojų pamėgtas atostogų kryptis, tokias kaip Turkija, Graikijos salos, Bulgarija, Italijos, Ispanijos kurortai, Egiptas, Tenerifė, Madeira, bet ir augę srantai į „Novaturo“ vizitine kortele tapusią Juodkalniją, taip pat Tunisą. Bendrovės duomenimis, kas antras organizuoto turizmo keliautojas, vykęs atostogauti į Juodkalniją, rinkosi būtent „Novaturą“.

Bendrovės asortimente – ir plati pažintinių kelionių bei egzotinių krypčių pasiūla, slidinėjimo kelionės, taip pat vis populiarėjančių darbastogų kryptys. „Novaturas“ tvirtai auga didelių grupių kelionių organizavime. Pernai kartu su partneriais bendrovė įgyvendino didžiausios apimtys darbastogų kelionę Lietuvos turizmo istorijoje „Tesonet“ akseleatoriui. Jos metu užsakomaisiais „Novaturo“ reisais skraidinta beveik 2,5 tūkst. keleivių.

Operatyvi reakcija ir lankstumas

2023 m. „Novaturas“ iš viso aptarnavo 259 tūkst. klientų – nežymiai (3 proc.) mažiau nei 2022 metais. Tai siejama su rinkos dinamika, be to, pokytį nulėmė ir karinis konfliktas, į kurį, kaip minėta, reagavome nedelsiant, besirūpindami keliautojais.

Praėjusiais metais klientai mus įvertino ir už lankstumą bei greitą veikimą kilus gaisrams Rodo saloje. Itin svarbu, kad net netikėtose situacijose keliautojai jaučiasi saugūs, o mūsų tikslas nedelsiant suteikti visą reikalingą pagalbą. Be to, savalaikė reakcija į dinamišką situaciją rinkoje praėjusiais metais prisidėjo ir prie to, kad bendrovei pavyko pasiekti pelningumą.

2024 metų tikslas – pelninga veikla, klientų patirties gerinimas

Šiame metais tikslas – tęsti tvariai pelningą veiklą, o taip pat gerinti klientų patirtis. Rinkos dinamikos priežastys gali lemti Baltijos šalių išvykstantojo turizmo rinkoje sąlygas, tai iš dalies jaučiama ir pirmąjį šių metų ketvirtį. Esame pasiruošę ir toliau reaguoti lanksčiai, pagal poreikį adaptuoti kelionių programą, o sprendimus priimsime vertindami galimą įtaką pelningumui.

Be to, plati pasiūla suteikia mums galimybę veiklą diversifikuoti ir orientotis į didžiausio potencialo kelionių kryptis. Tuo tarpu klientams tai leidžia pasirinkti norimas keliones, skrydžių laikus, viešbučių asortimentą.

El. komercijos potencialas, tvarių viešbučių pasiūla

Viena iš bendrovės strateginių krypčių – dėmesys technologiniams bei duomenų analitika grįstiems sprendimams. Turime platų distribucijos tinklą, tuo pačiu matome augantį el. komercijos potencialą – pernai pristatėme naują bendrovės tinklą, kurį ir toliau vystome. Norime būti patogiai pasiekiami klientams jiems priimtiniu būdu, todėl orientuosimės į dar patogesnius įrankius kelionių agentūroms ir partneriams, taip pat stiprinsime ir savo pardavimų kanalus, esame numatę ir vartotojo skaitmeninės patirties plėtrą.

Tarp bendrovės pernai pristatytų naujovių – galimybė pasirinkti tvaresnius viešbučius. „Novaturas“ pirmasis iš didžiųjų kelionių organizatorių žymenių „Tvarus pasirinkimas“ savo svetainėje ėmė ženklinti apgyvendinimo vietas, kurios prisideda prie aplinkos saugojimo, tausoja išteklius, rūšiuoja ir mažina atliekas, padeda vietos bendruomenėms. Tvaresni viešbučiai sudaro apie trečdajį bendrovės pasiūlos, o asortimentą planuojama plėsti.

Opcionai darbuotojams

Rugsėjo mėnesį bendrovė taip pat įvykdė savo akcijų supirkimą. Už beveik 0,25 mln. eurų „Novaturo“ grupė supirko beveik 76 tūkst. savo akcijų (apie 1 proc.), kurias per artimiausius trejus metus ketina išdalinti grupės darbuotojams Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Taip bendrovė siekia rūpintis darbuotojų gerove, didinti įsitraukimą ir pritraukti naujų talentų.

Augantis punktualumas ir nauji skrydžių partneriai

Dar viena sritis, kurioje „Novaturas“ pernai pagerino klientų patirtį – skrydžių punktualumas. Skrydžių, kurie vėlavo daugiau nei 3 valandas, skaičius pernai buvo mažesnis nei 1 procentas. Palyginus su 2022 metais, tokių vėlavimų sumažinta 3 kartus.

„Novaturas“ taip pat paskelbė apie naujas ir sustiprintas partnerystes su avialinijomis. Latvijoje pernai išplėstas bendradarbiavimas su „airBaltic“, kuri Europoje išsiskiria kaip vieną naujausių ir aplinkai draugiškiausių orlaivių parką turinčių bendrovių.

Tuo tarpu Estijoje „Novaturas“ paskelbė apie naują ilgalaikę partnerystę su oro linijų bendrove „Heston Airlines“. Ji turėtų reikšmingai prisidėti prie keliautojų komforto, aptarnavimo kokybės, saugumo ir tvarumo. „Heston Airlines“ „Novaturo“ klientus skraidins moderniu „Airbus A320“ lėktuvu, kuris užtikrina ir efektyvesnę degalų panaudojimą.

Taip pat šį vasaros sezoną skrydžius į Turkiją „Novaturas“ organizuos ir su „Turkish Airlines“. Be to, į Antaliją bendrovė skraidins ne tik iš Vilniaus, bet ir iš Kauno, kas suteiks lankstumo.

Dėl teikiamo siūlymo neišmokėti dividendų

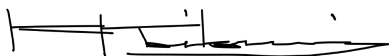
Pristatydama audituotą metinę ataskaitą, „Novaturo“ grupė pateikė siūlymą dividendų už 2023 metus neišmokėti. Bendrovės vadovybė patikslina, kad pagrindinė to priežastis – turimos dabartinės kreditavimo sąlygos su banku. Jos numato, jog norint išmokėti dividendus yra būtinas banko sutikimas. Nepaisant pelningų metų, „Novaturą“ kredituojantis bankas, vertindamas esamą situaciją išvykstamojo turizmo rinkoje ir sudėtingesnius pastaruosius du ketvirčius, šiuo metu dividendų išmokėjimui nėra linkęs pritarti. Bendrovė tęsia derybas su banku dėl kreditavimo sąlygų pakeitimo ir dividendų išmokėjimo. Siekiama, kad sąlygos pirmiausia būtų grindžiamos bendrovės balanso struktūra ir „Novaturas“ artimiausiu įmanomu metu galėtų išmokėti dividendus akcininkams, kaip ir numato bendrovės dividendų politika. Tuo atveju, jei bus sutarta dėl naujų sąlygų, dividendų išmokėjimo klausimas ir konkretni laikotarpiai taip pat bus svarstomi iš naujo.

Tuo pačiu „Novaturo“ vadovybė pabrėžia, kad skirstant Bendrovės pelną turėtų būti atsižvelgiama į finansinio pajėgumo išlaikymą, apyvartinių lėšų balanso užtikrinimą bei į organizacijos transformacijos procesus, įtraukiant klientų patirties gerinimą, strategines partnerystes, organizacinę įmonės kultūrą. Dėmesį „Novaturas“ skirs projektams, kurie galėtų auginti įmonės konkurencingumą, pajamas ir pelningumą, o tuo pačiu – ir grąžą akcininkams ilgalaikėje perspektyvoje.

Pagarbiai,

Generalinis direktorius

Kristijonas Kaikaris

Konsoliduotasis metinis pranešimas

Bendroji informacija

Ataskaitinis laikotarpis

Metinis pranešimas apima finansinius metus, pasibaigusius 2023 m. gruodžio 31 d.

Emitentas ir jo kontaktiniai duomenys

Emitento pavadinimas	AB „Novaturas“
Įregistravimo data	1999-12-16
Registro tvarkytojas	Valstybės įmonė Registrų centras
Įmonės kodas	135567698
LEI kodas	097900BGCW0000042109
Įmonės buveinės adresas	A. Mickevičiaus g. 27, LT-44245 Kaunas
Telefonas	+370 37 321 264
Faksas	+370 37 321 130
El. pašto adresas	info@novaturas.lt
Interneto adresas	www.novaturasgroup.com

Pagrindinė Bendrovės ir jos dukterinių įmonių veikla – kelionių organizavimas bei platinimas.

Bendrovės įstatinis kapitalas yra 234 210 Eur, kuris padalintas į 7 807 000 paprastąsias vardines akcijas, akcijos nominali vertė yra 0,03 Eur. Visos akcijos yra pilnai apmokėtos.

2023 m. gruodžio 31 d. Bendrovės valdybą sudarė 3 nariai.

2023 m. gruodžio 31 d. Bendrovės vadovas buvo generalinis direktorius Kristijonas Kaikaris.

Patronuojamosios įmonės

Novaturo grupę sudaro patronuojančioji įmonė AB „Novaturas“ bei patronuojamosios įmonės (toliau – „Grupė“), kurių pagalba Bendrovė vykdo veiklą konkrečiose rinkose.

Patronuojamosios įmonės pavadinimas	Šalis	Įmonės buveinės adresas	Valdoma akcijų dalis (proc.) gruodžio 31 d.	
			2023 m.	2022 m.
„Novatours“ SIA	Latvijos Respublika	Kr. Valdemara g. 100, Ryga, Latvija	100	100
„Novatours“ OU	Estijos Respublika	Ravala g. 6, Talinas, Estija	100	100
UAB „Aviaturas ir partneriai“	Lietuvos Respublika	Konstitucijos pr. 15/5, Vilnius, Lietuva	100	100
SRL „Novatours Holidays“*	Rumunijos Respublika	M. Caramfil g. 53, Bukareštas, Rumunija	100	100

* Dukterinės įmonės Rumunijoje veikla sustabdyta nuo 2009 m.

Per metus Bendrovė įsigijo savo akcijų ir metų pabaigoje turėjo 55 997 akcijas. Bendrovės patronuojamosios įmonės neturi Bendrovės akcijų.

2023 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo filialą, registruotą adresu J. Jasinskio g. 16, Vilnius, Lietuva. Filialo registracijos kodas 125142371. Jo veiklos finansiniai rezultatai yra įtraukti į Bendrovės finansines ataskaitas.

Pagrindinė veikla

Veiklos geografija

Grupė yra didžiausias kelionių operatorius Baltijos šalyse, Lietuvos rinkoje įsitvirtinęs nuo 1999 m., o nuo 2004 m. yra Baltijos šalių rinkos lyderis. Grupė didžiuojasi tvirtomis pozicijomis Baltijos šalių rinkose, gerai žinomu prekių ženklu, dideliu klientų

lojalumu ir ilgamečiais ryšiais su kelionių agentūromis bei paslaugų teikėjas, todėl keliautojams Grupė gali pasiūlyti platų paslaugų spektrą už patrauklią kainą.

Pardavimo kanalai

Mūsų produktai žmonėms yra pasiekiami per įvairius platinimo kanalus. Dirbame su daugiau nei 400 kelionių agentūrų, iš jų – didžiausiomis agentūromis Baltijos šalyse. Savo pardavimo vietas turime didžiuosiuose Lietuvos, Latvijos ir Estijos miestuose. Taip pat investuojame į besivystantį mūsų e. komercijos kanalą. Interneto prekyba vykdoma per Grupės svetaines ir tarptautinę platformą GDS („Global Distribution Systems“).

Produktų asortimentas

Mūsų produktų asortimentas labai įvairus: siūlome skirtingus kelionių tipus, kainas ir kelionių kryptis. Dėl plataus produktų asortimento galime pasiūlyti produktus, kurie atitinka įvairių klientų grupių poreikius ir lūkesčius. Tai mums suteikia galimybę išlaikyti savo pozicijas beveik visuose rinkos segmentuose ir efektyviai prisitaikyti prie besikeičiančių keliautojų poreikių. Savo produktų asortimente siūlome organizuotus vasaros ir žiemos atostogų paketus bei pažintines keliones autobusu ir lėktuvu daugiau nei 30 kelionių kryptių visame pasaulyje, iš kurių – ir patys populiariausi Pietų Europos kurortai bei rinktinės vietos Šiaurės Afrikoje, Vidurio Rytuose, Azijoje ir Lotynų Amerikoje. Taip pat prekiaujame skrydžių bilietais Grupės organizuojamuose skrydžiuose ir siūlome apgyvendinimą viešbučiuose.

Kelionių paketai. Mūsų organizuotų kelionių pasiūlymų didžiąją dalį sudaro poilsinių kelionių lėktuvu organizavimas. Tai apima poilsines keliones į populiarius vasaros kurortus Europoje (Viduržemio jūros regione), Šiaurės Afrikoje, Azijoje, Centrinėje Amerikoje bei populiariausias žiemos kelionių kryptis Europoje – Italijoje ir Prancūzijoje. Klientams siūlome pilną

paslaugų paketą: skrydžius, pervežimus iš oro uosto į viešbutį, apgyvendinimą, ištisą parą dirbančius vietinius gidus ir pramogas kelionės metu, įskaitant visos dienos ekskursijas vasarą.

Pažintinės kelionės lėktuvais. Pažintinės kelionės lėktuvu yra vidutinių ir didelių atstumų kelionės, tarp kurių ir kelionės į Aziją bei Centrinę Ameriką. Organizuojami užsakomieji ir reguliarieji skrydžiai iš Vilniaus. Siūlome skrydžius, apgyvendinimą, turistines keliones autobusu ir kelionių vadovus visai dienai, kurie lydi turistus visos kelionės metu ir teikia jiems informaciją apie šalį bei lankytinas vietas bei pramogas.

Pažintinės kelionės autobusais. Pažintinės kelionės autobusu rengiamos į lankytinas vietas Europoje (įskaitant Lenkiją, Vokietiją, Prancūziją, Italiją, Austriją, Kroatiją ir Graikiją). Pažintinės kelionės autobusu organizuojamos iš Lietuvos. Siūlome keliones autobusu, apgyvendinimą, keliones į lankytinas vietas autobusu ir kelionių vadovus, kurie visos kelionės metu lydi keliautojus.

Kiti produktai. Mūsų kitus produktus sudaro lėktuvų bilietai ir viešbučių užsakymas internetu. Šiuos produktus parduodame individualiems klientams ir kelionių operatoriams, kuriems dažnai reikalingos vietos populiariausiuose užsakomuosiuose skrydžiuose.

Prekių ženklai. Produktų įvairovė apima ir prekių ženklus bei produktų linijas. Mūsų svarbiausi prekių ženklai yra „Novaturas“ (Lietuvoje) ir „Novatours“ (Latvijoje ir Estijoje), kurie generuoja didžiąją pajamų dalį. Be šių prekių ženklų, valdome tokius prekės ženklus kaip „ECO Travel“ ir „Sofa travel“, ir aukštos klasės produktų liniją „Novaturas Gold“.

Moksliniai tyrimai ir plėtra. Praėjusius metais mes paleidome naują internetinį tinklapį, kurį planuojame toliau plėtoti.

Vertybinių popierių prekybą reguliuojamose rinkose

Nasdaq Vilnius akcijų birža yra namų rinka Bendrovės akcijoms. Nuo 2018 m. kovo 21 d. Bendrovės akcijomis yra prekiaujama dvejose rinkose – Nasdaq Vilnius akcijų biržoje ir Varšuvos akcijų biržoje.

Bendrovės akcijų simbolis Nasdaq Vilnius akcijų biržoje yra NTU1L, o Varšuvos akcijų biržoje NTU.

Akcijų rūšis	Akcijų skaičius	Nominali akcijos vertė (eurais)	Nominali vertė iš viso (eurais)	Emisijos kodas
Paprastosios akcijos	7 807 000	0,03	234 210	LT0000131872

Svarbiausi įvykiai

Toliau išvardyti svarbūs 2023 metų įvykiai:

2023-02-13	„Novaturo“ grupė tradiciniuose „Nasdaq Baltijos rinkos apdovanojimuose 2023“ pripažinta geriausiai pastarųjų metų iššūkius įveikusia ir rinkos pokyčius suvaldžiusia įmone.
2023-02-27	„Novaturo“ grupės generalinis direktorius Vitalij Rakovski akcininkams, investuotojams bei analitikams pristatė preliminarinius 2022 m. rezultatus.
2023-04-20	Investuotojams pristatyta AB „Novaturas“ 2023-2025 m. strategija.
2023-05-30	"Novaturo" grupės 2023 m. 1 ketvirčio rezultatai: stabilus augimas ir atnaujinta teigiama finansinė prognozė
2023-06-22	Akcininkų susirinkimas išrenka naują valdybą ir renkamas naujas valdybos pirmininkas.
2023-08-29	"Novaturo" grupės pirmojo pusmečio EBITDA siekia 5,8 mln EUR ir viršija 2019 m. rezultata
2023-09-13	"Novaturo" grupė perka savas akcijas, siekdama jas suteikti darbuotojams
2023-11-28	"Novaturo" 9 mėnesių rezultatai: EBITDA siekė 7,9 mln., pajamos augo 7,4%
2023-12-12	Kristijonas Kaikaris tampa "Novaturo" grupės vadovu, Vitalij Rakovski atsistatydina.
2023-12-21	"Novaturas" keliautojams pristatė tvaresnes viešbučių galimybes.

Svarbiausi 2024 metų įvykiai (nuo 2024-01-01 iki 2023-04-30):

2024-02-28	"Novaturas" uždirbo pelno 3,7 mln. - Šių metų tikslai apima veiklos efektyvumą ir geresnę klientų patirtį.
2024-03-07	"Novaturas" skelbia teismo proceso prieš UAB "GetJet Airlines" baigtį: reikšmingos įtakos veiklai neturi.

Finansinė informacija

Grupės 2023 m. rezultatai:

- Pardavimai pasiekė 208,3 mln. Eur ir buvo 6 proc. didesni palyginti su to paties 2022 m. laikotarpio rezultatu.
- Bendrasis pelnas pasiekė 26,4 mln. Eur ir buvo 38,5 proc. didesnis nei fiksuojame 2022 metais.
- Veiklos sąnaudos pasiekė 21,9 mln. Eur ir buvo 17 proc. didesnės nei 2022 metais.
- EBITDA rodiklis buvo teigiamas ir pasiekė 5,5 mln. Eur, 2022 m. šio rodiklio reikšmė sudarė 0,3 mln. Eur.
- Per 2023 m. Grupė uždirbo 3,6 mln. Eur grynojo pelno. Per 2022 m. Grupė patyrė 722 tūkst. Eur grynojo nuostolio.
- 2022 m. „Novatur“ Grupė aptarnavo 259 tūkst. keleivių. Palyginti su 2022 m., 2023 m. klientų skaičius sumažėjo 3 proc.

Kelionių paketai sudarė didžiausią tiek pardavimų, tiek ir uždirbto pelno dalį. Pažintinės kelionės autobusu ir lėktuvu sudaro nedidelę pardavimų dalį. Kitų pardavimų pajamos augo, tačiau įtaka pelnui buvo nedidelė.

Pagrindiniai Grupės rodikliai

Finansiniai rodikliai	2023 m.	2022 m.	Pokytis, proc.
Pajamos pagal sutartis su klientais	208 331	196 676	5,9%
Bendrasis pelnas	26 442	19 088	38,5%
EBITDA	5 456	330	1553,3%
Veiklos pelnas (EBIT)	5 101	72	6984,7%
Pelnas neatskaičius mokesčių	4 068	(659)	(717,3%)
Laikotarpio grynas pelnas	3 587	(722)	(596,8%)

Alternatyvūs veiklos rodikliai

Alternatyvūs finansiniai rodikliai ir alternatyvių veiklos rodiklių skaičiavimo apibūdinimas pateikiami kaip papildoma informacija Konsoliduotojo metinio pranešimo naudotojams.

Santykiniai rodikliai	2023 m.	2022 m.	Pokytis
Paprastųjų vardinių akcijų skaičius	7 786 749	7 807 000	-
Pelnas vienai akcijai (Eur)	0,46	(0,09)	
Bendrojo pelno marža (proc.)	12,7%	9,7%	3 pp
EBITDA marža (proc.)	2,6%	0,2%	2,5 pp
Veiklos pelno (EBIT) marža (proc.)	2,4%	0,0%	2,4 pp
Pelno, neatskaičius mokesčių, marža (proc.)	2,0%	(0,3%)	2,3 pp
Laikotarpio gryno pelno marža (proc.)	1,7%	(0,4%)	2,1 pp
Turto graža (ROA) (proc.)	7,2%	(1,3%)	8,5 pp
Skolos ir nuosavybės koeficientas (proc.)	50,6%	63,7%	-13,1 pp
Kapitalo ir turto santykis (proc.)	36,0%	26,0%	10 pp
Faktinis pelno mokesčio tarifas (proc.)	11,8%	(9,6%)	21,4 pp
Bendrojo likvidumo rodiklis	0,60	0,74	(18,92%)

Alternatyvūs veiklos rodikliai	Apibrėžtis	Rodiklio reikšmė ir aiškinimas	Formulė
Bendrojo pelno marža (proc.)	Bendrojo pelno ir grynujų pardavimo pajamų santykis.	Šis rodiklis vertina, kiek pajamos viršija suteiktų paslaugų savikainą. Jis atspindi parduotų kelionių paslaugų maržą.	$((\text{Pajamos} - \text{Pardavimo savikaina}) / \text{Pajamos}) * 100$
EBITDA	Pelnas prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą ir amortizaciją.	Parodo Grupės pagrindinės veiklos rezultatus, atėmus finansavimosi ir mokesčių sąnaudas.	$\text{Pelnas} + \text{Grynosios palūkanos} + \text{Mokesčių sąnaudos} + \text{Nusidėvėjimas} + \text{Amortizacija}$
EBITDA marža (proc.)	EBITDA procentinis dydis nuo pajamų.	Parodo Grupės pagrindinės veiklos efektyvumą uždirbant pajamas prieš finansinės veiklos sąnaudas ir mokesčius.	$\text{EBITDA} / \text{Pajamos} * 100$
EBIT	Pelnas prieš palūkanas ir mokesčius.	Veiklos pelnas iš pagrindinės veiklos, parodantis pelningumą prieš finansavimo politikos įtaką ir mokesčių atskaitymus.	$\text{Pajamos} - \text{Pardavimo savikaina} - \text{Kitos veiklos sąnaudos}$
Veiklos pelno (EBIT) marža (proc.)	EBIT procentinis dydis nuo pajamų.	Pagrindinės veiklos pelningumas atsižvelgiant į bendrąsias pajamas, parodantis veiklos sąnaudų valdymo efektyvumą.	$\text{EBIT} / \text{Pajamos} * 100$
Pelno prieš mokesčius marža (proc.)	Pelno prieš mokesčius procentinis dydis nuo pajamų.	Parodo Grupės pelningumą prieš mokesčius. Naudingas veiklos rezultatams vertinti atsiribojus nuo dėl mokesčio atsirandančių iškraipymų.	$\text{Pelnas prieš mokesčius} / \text{Pajamos} * 100$
Laikotarpio gryno pelno marža (proc.)	Laikotarpio pelno procentinis dydis nuo pajamų.	Parodo, kiek pelno nuo pajamų lieka, atėmus visas sąnaudas, palūkanas ir mokesčius.	$\text{Laikotarpio pelnas} / \text{Pajamos} * 100$
Turto graža (ROA) (proc.)	Gautos grynosios pajamos kaip viso turto procentinė dalis.	Šis rodiklis rodo, kaip efektyviai Grupė naudoja turtą pelnui uždirbti.	$\text{Laikotarpio pelnas} / \text{Visas turtas (vidurkis)} * 100$
Skolos ir nuosavybės koeficientas (proc.)	Visų įsipareigojimų ir viso nuosavo kapitalo santykis.	Parodo santykinę nuosavo ir skolinto kapitalo, naudojamo Grupės turtui finansuoti, procentinę dalį.	$\text{Įsipareigojimų iš viso} / \text{Nuosavo kapitalas iš viso} * 100$
Kapitalo ir turto santykis (proc.)	Nuosavo kapitalo ir viso turto santykis.	Parodo, kiek Grupės turtas finansuojamas nuosavu kapitalu.	$\text{Nuosavo kapitalas iš viso} / \text{Įsipareigojimų iš viso} * 100$
Faktinis pelno mokesčio tarifas (proc.)	Procentinė pelno mokesčio sąnaudų nuo pelno prieš mokesčius dalis.	Atspindi faktinį mokesčių tarifą, turintį įtakos Grupės pelnui, kuris gali būti koreguojamas dėl atidėtųjų mokesčių.	$\text{Pelno mokesčio sąnaudos} / \text{Pelnas prieš mokesčius} * 100$
Bendrojo likvidumo rodiklis	Trumpalaikio turto ir trumpalaikių įsipareigojimų santykis.	Parodo Grupės galimybes trumpalaikiu turtu padengti trumpalaikius įsipareigojimus.	$\text{Trumpalaikis turtas} / \text{Trumpalaikiai įsipareigojimai}$

Geografinė ir kita pardavimų informacija

2023 m. pagrindinė Grupės veikla buvo kelionių organizavimas ir kelionių paketų pardavimas per mažmeninį kelionių agentūrų tinklą, vidinius pardavimo kanalus (nuosavi mažmeninės prekybos biurai, internetinė svetainė, skrydžių bilietų pardavimas per Globalią distribucijos sistemą (GDS)). Novaturo kelionės parduojamos daugiau nei 400 kelionių agentūrų

Baltijos šalyse. Elektroninės komercijos pardavimai vyksta per „Novaturo“ grupės įmonių svetaines. Per 2023 m. Grupės interneto svetainėse apsilankė 4,4 mln. unikalių lankytojų, ir tai buvo 22,22 proc. daugiau nei per 2022 m. (3,6 mln. unikalių lankytojų).

Grupė taip pat pardavinėja užsakomųjų skrydžių bilietus į savo organizuojamus skrydžius per GDS sistemą. Tai reiškia, kad Bendrovės užsakomųjų skrydžių bilietai yra prieinami agentams visame pasaulyje, o keleiviai šiuos bilietus gali įsigyti per populiariausias bilietų platinimo platformas.

Pajamų pagal sutartis su klientais struktūra pagal pardavimo kanalus:

Pardavimo kanalai	2023 m., proc.	2022 m., proc.	Pokytis
Kelionių agentūros	68,7	69,1	-0,4 pp
Grupės nuosavos kelionių agentūros	15,3	13,7	1,6 pp
Internetiniai pardavimai	14,2	16,1	-1,9 pp
GDS	1,8	1,1	0,7 pp
Iš viso	100	100	

Aptarnautų klientų skaičius pagal pardavimo šalis (duomenys pateikti tūkstančiais keleivių):

Pardavimo šalis	2023 m., keleiviai, tūkst.	2022 m., keleiviai, tūkst.	Pokytis, proc.
Lietuva	145,2	141,1	2,9%
Latvija	50,2	55,6	(9,7%)
Estija	63,87	70,2	(9,0%)
Iš viso	259,3	266,9	(2,9%)

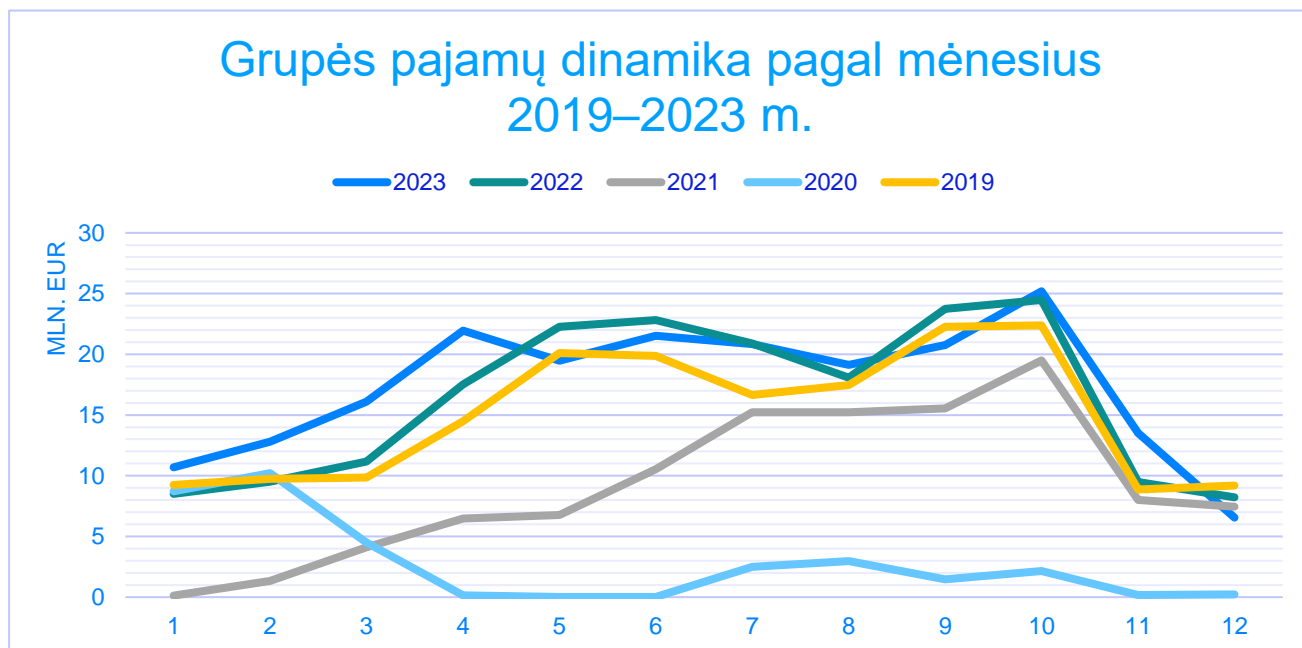
Kaip ir ankstesniais metais, pagrindinis Grupės produktas yra kelionių paketai.

Produktų kategorija	2023 m., keleiviai, tūkst.	2022 m., keleiviai, tūkst.	Pokytis, proc.
Kelionių paketai	208,9	215,5	-3,1 %
Pažintinės keliones autobusu	3,8	3,4	11,8 %
Pažintinės keliones lėktuvu	2,0	1,3	53,8 %
Kita (skrydžių bilietų Pardavimai ir viešbučių rezervacijos)	44,6	46,7	-4,5 %
Iš viso	259,3	266,9	-2,8 %

Pagrindinė vasaros kelionių kryptis išliko Turkija – ją pasirinko beveik 40 proc. visų „Novaturo“ klientų. Palyginus su 2022 m., 2023 m. buvo aktyvus slidinėjimo sezonas, taip pat fiksavome didesnę paklausą tolimųjų kraštų kelionėms.

Kelionių kryptis	2023 m., proc.	2022 m., proc.	Pokytis
Turkija	35,90	38,56	-2,7 pp
Egiptas	14,74	15,01	-0,3 pp
Graikija	10,90	14,47	-3,6 pp
Juodkalnija	8,04	6,36	1,7 pp
Bulgarija	6,05	6,30	-0,3 pp
Kanarų salos	5,76	5,70	0,1 pp
Tunisas	5,54	2,48	3,1 pp
Portugalija	3,38	3,26	0,1 pp
Tolimieji kraštai	2,10	1,13	1 pp
Kitos kryptys	7,60	6,74	0,9 pp
Iš viso	100,00	100,00	

Pajamų pagal sutartis su klientais sezoniskumas pagal mėnesius:

Informacija apie susijusių šalių sandorius

Susijusių šalių sandoriai pateikti finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte.

Rizikos valdymas

Su pagrindiniais Grupės partneriais susijusi rizika

Sutartys su pagrindiniais Grupės partneriais (avialinijos, autobusų nuomos kompanijos, viešbučių tiekėjai) numato išankstinius apmokėjimus už paslaugas. Dėl šios priežasties vienam ar keliems pagrindiniams tiekėjams (ypač avialinijoms) nesugebant išpildyti sutarties sąlygų (tame tarpe ir dėl pagrindinio partnerio nemokumo) Grupės veiklai gali būti padaryta reikšminga žala, gali nukentėti Grupės finansinė būklė ir rezultatai. Siekdama sumažinti riziką, Grupė dirba su keletu pagrindinių aviakompanijų vienu metu, taip pat didelės apimties generuojančiose kelionių kryptyse dirba su keletu viešbučių paslaugų tiekėjų.

Kredito rizika

Bendrovės kredito rizika yra gana žema, kadangi yra reikalaujama apmokėti už kelionę prieš kelionės pradžią. Be to kelionių agentūroms, per kurias yra vykdomi visi pagrindiniai pardavimai, yra suteikti kredito limitai. Jais siekiama, kad kelionių agentūros laiku atsiskaitytų. Joms viršijus nustatytą kredito limitą, Grupės rezervacinė sistema automatiškai blokuoja jų pardavimus.

Bendrovė nesuteikia garantijų už kitų šalių prievoles. Didžiausią kredito riziką sudaro kiekvieno finansinio turto vieneto balansinė vertė, įskaitant išvestines finansines priemones finansinės būklės ataskaitoje, jeigu tokių yra. Todėl Grupės vadovybė mano, jog maksimali rizika yra lygi iš prekybos gautinų sumų ir kito trumpalaikio turto sumai, atėmus vertės sumažėjimo nuostolius.

Palūkanų normos rizika

Didesnę Grupės finansinių skolų dalį sudaro paskolos su fiksuota palūkanų norma, o su kintama palūkanų norma yra susijusi Grupės kredito linija ir Bendrovės paskola iš Novatours OU, kurios ateityje panaudotina dalis priklauso nuo būsimų finansinių aplinkybių. Atsižvelgdama į tai Grupė nenaudoja palūkanų normų apsikeitimo sandorių, o atitinkamą palūkanų normų svyravimų riziką įskaičiuoja į produktų pardavimo kainą.

Užsienio valiutos rizika

Absoliuti dauguma Grupės pardavimo pajamų yra gaunama Eurais, tačiau dalis savikainą sudarančių paslaugų, iš kurių reikšmingiausia yra skrydžių dalis, yra perkama JAV doleriais.

Siekdama sumažinti tiek aviacinių degalų svyravimo, tiek su aviaciniais degalais susijusių užsienio valiutos riziką, 2023 m. Grupė naudojo išvestines finansines priemones, tokias kaip degalų ateities (arba pasirinkimo) sandoriai bei išankstiniai valiutos pirkimo sandoriai, užtikrinantys parduotų kelionių maržos apsaugą nuo degalų kainos bei valiutos kursų svyravimo. Šioms finansinėms priemonėms nėra taikoma apsidraudimo apskaita.

Likvidumo valdymas

Bendrovės politika yra palaikyti pakankamą grynųjų pinigų ir grynųjų pinigų ekvivalentų kiekį arba užsitikrinti finansavimą atitinkamo kiekio kredito linijų pagalba, siekiant įvykdyti savo strateginiuose planuose numatytus įsipareigojimus. Likvidumo rizika yra valdoma planuojant Bendrovės pinigų srautus.

2023 m. gruodžio 31 d. Grupė laikėsi visų finansinių ir nefinansinių rodiklių, numatytų Grupės įmonių finansavimo sutartyse su bankais bei kitais finansuotojais.

Kapitalo valdymas

Pagrindinis Bendrovės kapitalo valdymo tikslas yra garantuoti, kad Bendrovė atitiktų išorinius kapitalo reikalavimus ir kad Bendrovė palaikytų teisingus kapitalo rodiklius siekiant sustiprinti veiklą ir maksimizuoti akcininkų vertę („kapitalas“ pagal IAS 1 sampratą atitinka nuosavą kapitalą, pateiktą finansinėse ataskaitose).

Bendrovė valdo savo kapitalo struktūrą ir keičia ją, atsižvelgdama į ekonominių sąlygų pokyčius ir pagal savo veiklos rizikos ypatybes. Siekiant palaikyti arba pakeisti kapitalo struktūrą, Bendrovė gali pakeisti dividendų išmokėjimą akcininkams, grąžinti kapitalą akcininkams arba išleisti naują akcijų emisiją.

Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas reikalauja, kad Bendrovės nuosavas kapitalas sudarytų ne mažiau negu 50 proc. jos akcinio kapitalo, kurį sudaro akcinis kapitalas ir akcijų priedai. Bendrovė taip pat turi nuosavo kapitalo ir turto santykio reikalavimų iš paskolas suteikusių finansuotojų, kurių buvo laikomasi 2023 m. gruodžio 31 d.

Planai ir prognozės

Pagrindiniai 2024 m. tikslai yra šie:

- Pardavimo kanalų stiprinimas, siekiant didinti efektyvumą ir paslaugų kokybę
- Atnaujinti interneto svetainę, kurią klientams ir partneriams būtų patogiau naudoti
- Išplėsti kelionių kryptių pasiūlą, siekiant įgyti konkurencinį pranašumą
- Supaprastinti procesus, užtikrinančius į klientą orientuotą duomenimis paremtą efektyvumą.

Valdymo ataskaita

Nuo 2020 m. birželio 30 d. Bendrovės valdymo organai yra: visuotinis akcininkų susirinkimas, valdyba ir Bendrovės vadovas – generalinis direktorius.

Visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimai, priimti Bendrovės įstatuose numatytais visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijos klausimais, yra privalomi akcininkams, valdybai, vadovui bei kitiems Bendrovės darbuotojams. Visuotiniame akcininkų susirinkime turi teisę dalyvauti akcininkai, visuotinio akcininkų susirinkimo apskaitos dienos pabaigoje buvę Bendrovės akcininkais. Bendrovės susirinkimo apskaitos diena yra 5 (penktoji) darbo diena iki visuotinio akcininkų susirinkimo arba 5 (penktoji) darbo diena iki pakartotinio visuotinio akcininkų susirinkimo. Asmuo, dalyvaujantis visuotiniame akcininkų susirinkime ir turintis teisę balsuoti, turi pateikti asmens tapatybę liudijantį dokumentą. Asmuo, kuris nėra akcininkas, be asmens tapatybę patvirtinančio dokumento turi pateikti dokumentą, patvirtinantį teisę balsuoti visuotiniame akcininkų susirinkime.

Pagal Bendrovės įstatus, iki 2023 m. birželio 6 d. Valdybą sudarė penki nariai, išrinkti keturių metų laikotarpiui ir kartu veikę kaip Bendrovės valdymo organas. Remiantis Bendrovės įstatais Valdybos nariai buvo renkami visuotiniame akcininkų susirinkime. Valdybos pirmininką Valdybos nariai renka iš savo narių. Nuo 2023 m. birželio 6 d. Valdyba pagal naujai patvirtintus Bendrovės įstatus buvo išrinkta visuotiniame akcininkų susirinkime. Valdybą sudaro trys nariai, renkami dviejų metų terminui ir kartu veikiantys kaip Bendrovės valdymo organas. Du iš trijų valdybos narių yra nepriklausomas o likęs atstovauja akcininkų interesams. Valdybos pirmininką Valdybos nariai renka iš savo narių. Naujai suformuota Bendrovės Valdyba atlieka priežiūros, kontrolės bei strategijos formavimo funkcijas. Valdyba paskiria ir atšaukia Generalinį direktorių, nustato jam atlyginimą ir kitas darbo sąlygas, tvirtina pareiginius nuostatus, skatina jį ir skiria nuobaudas.

Bendrovės vadovas yra vienasmenis Bendrovės valdymo organas, kuris pagal savo įgaliojimus organizuoja einamąją Bendrovės ūkinę veiklą.

Bendrovė iš esmės laikosi bendrovės valdymo rekomendacijų, kurias pateikia Nasdaq Vilnius akcijų birža bei gerosios praktikos rekomendacijų, kurias pateikia Varšuvos akcijų birža. Detalus Bendrovės veikloje įdiegtų rekomendacijų sąrašas su paaiškinimais pateikiamas toliau Valdysenos ataskaitoje. Bendrovė savo internetiniame puslapyje www.novaturasgroup.com taip pat pateikia sąrašą rekomendacijų, kurių dalies arba visų nesilaiko.

Įstatinis kapitalas

Bendrovės įstatinis kapitalas siekia 234 210 Eur. Jį sudaro 7 807 000 paprastųjų vardinių 0,03 Eur nominaliosios vertės akcijų. Balsus visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių Bendrovės akcijų skaičius yra 7 807 000.

Akcininkai

	2023 m. gruodžio 31 d.		2022 m. gruodžio 31 d.	
	Turimų akcijų skaičius	Nuosavybės dalis, proc.	Turimų akcijų skaičius	Nuosavybės dalis, proc.
„Willgrow“ (buvusi UAB „ME Investicija“)	779 900	9,99 %	779 900	9,99 %
Ugnius Radvila	740 702	9,49 %	740 702	9,49 %
„Moonrider“ OU	543 346	6,96 %	543 346	6,96 %
Paliūnas Vidas	535 278	6,86 %	535 278	6,86 %
Šūmakaris Rytis	535 278	6,86 %	535 278	6,86 %
AS „Rondam“	356 489	4,57 %	356 489	4,57 %
„Rendez Vous“ OU	269 975	3,46 %	524 671	6,72 %
Kitos	3 990 035	51,11 %	3 791 336	48,56 %
Iš viso	7 751 003	99,28 %	7 807 000	100,00 %
AB „Novaturas“	55 997	0,72 %	-	0,00 %
Iš viso	7 807 000	100,00 %	7 807 000	100,00 %

Bendrovės duomenimis, 2023 m. gruodžio 31 d. Bendrovėje buvo 6 512 akcininkų.

Akcininkų teisės

Nė vienas Bendrovės akcininkas neturi jokių specialių kontrolės teisių. Visų akcininkų teisės yra vienodos. 2023 m. gruodžio 31 d. duomenimis, balsus visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių Bendrovės akcijų skaičius sudaro 7 751 003 (55 997 akcijų, kuriomis nebalsuojama, yra įsigijusi Bendrovė). Viena paprastoji vardinė Bendrovės akcija suteikia vieną balsą visuotiniame akcininkų susirinkime.

Bendrovė nėra informuota apie kokius nors akcininkų tarpusavio susitarimus, dėl kurių gali būti ribojamos vertybinių popierių balsavimo teisės. Visi akcijų pardavimui pirminio viešojo siūlymo metu nustatyti suvaržymo laikotarpiai yra pasibaigę.

Informacija apie prekybą Bendrovės vertybiniais popieriais

Bendrovės 7 807 000 paprastosios vardinės akcijos (ISIN kodas LT0000131872) yra įtrauktos į vertybinių popierių biržos „Nasdaq Vilnius“ Oficialųjį prekybos sąrašą (simbolis – NTU1L) ir į Varšuvos akcijų biržą (simbolis – NTU, ISIN kodas LT0000131872).

Informacija apie prekybą Bendrovės akcijomis nuo 2018 m. gruodžio 28 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d. Lietuvos vertybinių popierių biržoje „Nasdaq Vilnius“:

Metai	Valiuta	Atidarymo kaina	Didžiausia kaina	Mažiausia kaina	Uždarymo kaina	Vidutinė kaina	Prekiautas kiekis (vienetais)	Prekybos apimtis (Eur)
2022 m.	Eurai	3,82	4,17	2,50	2,92	3,52	1 436 627	5 062 964
2023 m.	Eurai	2,90	3,62	2,89	3,43	3,27	1 628 829	5 319 690

AB „Novaturas“ akcijų kaina „Nasdaq Vilnius“ vertybinių popierių biržoje

2023 m. gruodžio 31 d. Bendrovės rinkos kapitalizacija buvo 26,8 mln. Eur.

Informacija apie prekybą Bendrovės akcijomis nuo 2019 m. sausio 4 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d. Lenkijos vertybinių popierių biržoje „GPW Main Market“:

	Valiuta	Atidarymo kaina	Didžiausia kaina	Mažiausia kaina	Uždarymo kaina	Vidutinė kaina	Prekiautas kiekis (vienetais)	Prekybos apimtis (PLN)
2022 m.	PLN	18,20	19,80	12,00	13,80	16,15	14190	229198
2023 m.	PLN	14,00	24,00	13,90	16,45	18,51	19260	356 583

AB „Novaturas“ akcijų kiekis ir kaina „Nasdaq Vilnius“ vertybinių popierių biržoje ir Varšuvos vertybinių popierių biržoje

2023 m. gruodžio 31 d. Bendrovės rinkos kapitalizacija buvo 128 mln. PLN.

Informacija apie Bendrovės turimas savas akcijas

Bendrovė 2023 m. rugsėjo 20 d. įsigijo 75 997 savas akcijas mokėjimo akcijomis plano įvykdymo tikslais už bendrą 249 tūkst. Eur sumą. 2023 m. gruodžio 14 d. 20 000 buvo perleista kaip kompensacija akcijomis mainais į 600 Eur vertės akcijų nominaliosios vertės apmokėjimą. Visi su sandoriais susiję įsipareigojimai 2023 m. gruodžio 31 d įvykdyti.

2023 gruodžio 31 d. Bendrovė turi 55 997 savų akcijų (visai neturėjo 2022 gruodžio 31 d.).

Dividendai

2018 m. Valdyba patvirtino dividendų mokėjimo politiką, pagal kurią dividendai turėtų sudaryti 70 – 80 proc. Bendrovės uždirbto pelno. Dėl 2020 m. prasidėjusios COVID-19 pandemijos įtakos ir su ja susijusių papildomų Bendrovės veiklos finansavimo sandorių apribojimų, skirstant Bendrovės pelną 2021–2022 m. Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas priėmė sprendimus dividendų neskirti.

Pagal šiuo metu galiojančias skolinimosi sąlygas dividendų išmokėjimui turi iš anksto pritarti finansinių paskolų davėjai. Nepriklausomai nuo pelningais buvusių 2023 m. bankas, kredituojantis Bendrovę ir Grupę, atsižvelgdamas į nūdienos išvykstantojo turizmo rinkos situaciją bei ketvirtojo ketvirčio veiklos iššūkius šiuo metu nėra linkęs pritarti dividendų išmokėjimui. Bendrovė planuoja pasiekti skolinimosi sąlygų pasikeitimus leisiančius dividendų išmokėjimą visų pirma sieti su Grupės balanso struktūra.

Bendrovės įstatų keitimo tvarka

Bendrovės įstatai keičiami Akcininkų bendrovių įstatymo nustatyta tvarka Akcininkų susirinkimo sprendimu, priimtu ne mažesne kaip 2/3 visų Akcininkų susirinkime dalyvaujančių akcininkų akcijų suteikiamų balsų dauguma. Akcininkų susirinkimui priėmus sprendimą pakeisti Bendrovės įstatus, surašomas visas pakeistų įstatų tekstas ir po juo pasirašo Akcininkų susirinkimo įgaliotas asmuo.

Valdybos narių išrinkimo ir pakeitimo tvarka bei valdybos narių įgaliojimai

Valdybos nariai išrenkami ir pakeičiami Akcininkų susirinkimo sprendimu. Valdybos nariai analizuoja ir vertina Bendrovės veiklos organizavimą, finansinę būklę, metinių finansinių ataskaitų rinkinį, metinį pranešimą, tarpinį pranešimą ir atlieka kitus įstatymų bei Bendrovės įstatų jiems suteiktus įgaliojimus.

2023 m. birželio 6 d. visi Valdybos nariai atsistatydino ir tą pačią dieną Visuotinis akcininkų susirinkimas išrinko naują Valdybą, kurią sudaro: Ugnius Radvila, Gediminas Almantas ir Tomas Korganas.

Bendrovės valdymo organų veikla 2023 m.

2023 m. iš viso buvo suorganizuota 17 Valdybos posėdžių, iš kurių 6 sprendimai priimti neorganizuojant Valdybos posėdžių. Naujoji valdyba išrinkta 2023 m. birželio 6 d., 2023 m. įvyko vienuolika valdybos posėdžių, iš kurių keturi sprendimai priimti nesušaukus valdybos posėdžio. Visuose Valdybos posėdžiuose buvo norminių aktų reikalaujamas kvorumas.

Klausimai, kurie buvo svarstyti ir (arba) patvirtinti Valdybos posėdžių metu arba Valdybos sprendimais, susiję su Bendrovės valdybos veiklos organizavimu; Bendrovės veiklos rezultatai, Bendrovės strategija, organizacinė struktūra, finansinė būklė, biudžetas, darbuotojų motyvavimo sistema ir kt. Be to, naujoji valdyba turėjo reguliarius posėdžius su Bendrovės vadovybe ne valdybos posėdžių apimtyje, dėl Bendrovės veiklos aktualijų, darbo organizavimo ir kt.

Valdybos posėdžiams (Valdybos, kuri buvo paskirta 2023 m. birželio 6 d.) pirmininkavo valdybos pirmininkas Gediminas Almantas.

Toliau parodytas naujos kadencijos Valdybos narių posėdžių (įskaitant sprendimus, priimtus neorganizuojant susirinkimus) lankomumas:

Dabartinis Valdybos narys*	Valdybos posėdžiai/ sprendimai
Gediminas Almantas	11
Tomas Korganas	11
Ugnius Radvila	11
Posėdžių/sprendimų skaičius iš viso	11

* Dabartiniai Valdybos nariai buvo išrinkti 2023 m. birželio 6 d.

Du iš valdybos narių yra nepriklausomi, o Ugnius Radvila yra vienas iš stambesnių Bendrovės akcininkų.

2023 m. gruodžio 31 d. Valdybos nariai:

Vardas, pavardė	Pareigos Valdyboje	Juridinis asmuo ir einamos pareigos	Bendrovės valdomų akcijų dalis	Kadencijos pradžia
Gediminas Almantas	Valdybos narys (nepriklausomas narys)	Pirmininkauja Valdyboje kaip nepriklausomas narys, turi daugiau nei 17 metų darbo patirties skirtingose įmonėse, jo kompetencijų sritys yra organizacijų valdymas, geroji valdysena, organizacinis tobulėjimas, krizių valdymas, etika ir pasitikėjimo organizacijose kūrimas. G. Almantas anksčiau dirbo Kopenhagos oro uoste, 4 metus užėmė „Lietuvos oro uostų“ generalinio direktoriaus poziciją, o šiuo metu priklauso bendrovės valdybai bei vadovauja jos Audito komitetui. Kaip nepriklausomas narys ir pirmininkas jis sukaupęs gausią patirtį ir kitose valdybose – G. Almantas 7 metus ėjo valdybos nario ir 4 metus pirmininko pareigas „EPSO-G“ grupėje, 8 metus „Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijoje“, šiuo metu yra „LTG Infra“ valdybos pirmininkas. Nuo 2018 m. jis yra AB „Oro Navigacija“ nepriklausomas valdybos narys ir audito komiteto narys.	-	2023 m. birželio 6 d.
Tomas Korganas	Valdybos narys	T. Korganas yra sukaupęs virš 20 m. darbo tarptautinėse kompanijose bei valdybose, verslo įmonių vystymo, vadovavimo, susijungimų ir įsigijimų (M&A) bei korporatyvinių strategijų patirtį. T. Korganas yra dirbęs tarptautinėse kompanijose „BCG“, „Goldman Sachs“, „General Electric“. Be to, T. Korganas priklauso profesinės mentorystės programai „LT Big Brother“, kurioje patirtimi dalinasi su motyvuotais jaonais lietuviais visame pasaulyje.	-	2023 m. birželio 6 d.
Ugnius Radvila	Valdybos narys	Bendrovėje dirba nuo pat jos įkūrimo. Ilgametę vadovavimo patirtį turizmo rinkoje sukaupęs U. Radvila nuo 2011 m. yra bendrovės konsultantas ir nuolatinis valdybos narys, užtikrinantis darbų tęstinumą. Jo prioritetinės sritys naujoje valdyboje bus žmogiškųjų išteklių valdymas ir kompetencijų pritraukimas bei kryptingas tvarumo temos, kuri yra viena iš strateginių įmonės veiklos kryptių, užtikrinimas.	740 702	2023 m. birželio 6 d.

p. Ugnius Radvila ir p. Tomas Korganas valdymo organų pozicijas užima tik Bendrovėje. Valdybos pirmininkas p. Gediminas Almantas papildomai dirba žemiau išvardintuose kitų įmonių valdymo organuose:

Pareigos	Teisinė forma, įmonės pavadinimas	Kodas	Registracijos vieta
Valdybos pirmininkas	AB "Lietuvos oro uostai"	120864074	Rodūnios kelias 10a, Vilnius
Valdybos pirmininkas	AB "LTG Infra"	305202934	Geležinkelio g. 2, 02100 Vilnius

Grupės generalinis direktorius p. Kristijonas Kaikaris papildomai dirba žemiau išvardintuose Grupės įmonių valdymo organuose:

Pareigos	Teisinė forma, įmonės pavadinimas	Kodas	Registracijos vieta
Vienintelis valdybos narys	SIA Novatours	40003525782	Krasta iela 105A, Ryga, Latvija LV-1019
Vienintelis valdybos narys	OU Novatours	110138798	Ravala pst.6-201A, 10143 Tallinas, Estija

Informacija apie išmokas valdymo organų nariams

	Fiksuota atlygio dalis, EUR'000 EUR	Kintama atlygio dalis, EUR'000 EUR	Dividendai, EUR'000 EUR	Mokėjimai akcijomis	Kitos išmokos, EUR'000 EUR
Valdybos nariai					
Virginijus Lepeška	10,00	-	-	-	-
Ugnius Radvila	20,90	-	-	-	-
Vidas Paliūnas	7,60	-	-	-	-
Andrius Jurkonis	7,60	-	-	-	-
Rytis Šūmakaris	7,60	-	-	-	-
Korganas Tomas	13,30	-	-	-	-
Almantas Gediminas	17,50	-	-	-	-
Iš viso Valdybos nariams	84,50	-	-	-	-
Generalinis direktorius					
Vitalij Rakovski	161,60	60,00	-	64,80	-
Kristijonas Kaikaris	7,70	-	-	-	-
Iš viso generaliniams direktoriams	169,30	60,00	-	64,80	-

Visi mokėjimai, atlikti Grupės valdymo organų nariams, buvo atlikti Bendrovės. Kitos Grupės įmonės nemokėjo jokių išmokų nei vienam Grupės valdymo organų nariui.

Mokėjimai Valdybos nariams yra pagrįsti pastovaus dydžio išmoka. Akcininkų susirinkimas turi teisę skirti papildomas išmokas. Direktoriaus atlygį sudaro pastovus mėnesio darbo užmokestis bei nuo pelno priklausiančios išmokos, kurias sudaro metinis priedas bei opcionų suteikimas. Grupė nenaudoja atidėtos premijos instrumentų.

Auditoriai

UAB „Ernst & Young Baltic“, kuri yra EY tinklo narė, atliko Bendrovės ir Grupės 2023 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės ataskaitų ir tą dieną pasibaigusį metų bendrųjų pajamų ataskaitų, nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitų ir pinigų srautų ataskaitų, kartu su finansinių ataskaitų aiškinamuoju raštu, įskaitant reikšmingą apskaitos principų informaciją, auditą.

2023 m. birželio 16 d. įvykęs eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas išrinko Bendrovės audito įmone UAB „Ernst & Young Baltic“ atlikti Grupės metinių konsoliduotųjų ir atskirųjų finansinių ataskaitų už metus, pasibaigusius 2023 m. gruodžio 31 d., auditą ir Grupės konsoliduotojo metinio pranešimo įvertinimą. Akcininkai įgaliojo Bendrovės vadovą sudaryti audito paslaugų sutartis, pagal kurias auditoriaus atlyginimas už 2023 m. finansinių ataskaitų auditą būtų ne didesnis kaip 111 tūkst. (vienas šimtas vienuolika tūkstančių) Eur be PVM bei tokia pati suma, koreguota 2024 m. rugpjūčio mėnesio metinės infliacijos dydžiu, skirta už 2024 m. ataskaitų auditą.

Pasaulinis EY tinklas jungia daugiau nei 150 šalių ir teritorijų veikiančias bendroves nares, kurios teikia audito, mokesčių, konsultavimo ir finansų patarėjų paslaugas viešajam sektoriui ir privatiems klientams įvairiose verslo srityse.

Nasdaq Vilnius valdysenos kodekso laikymosi ataskaita

Bendrovė, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 12 straipsnio 3 dalimi ir AB Nasdaq Vilnius listingavimo taisyklių 25.4. punktu, atskleidžia, kaip ji laikosi Nasdaq Vilnius listinguojamų bendrovių valdysenos kodekso ir konkrečių jo nuostatų ar rekomendacijų. Jei šio kodekso ar kai kurių jo nuostatų ar rekomendacijų nesilaikoma, t. y. nurodoma, kurių konkrečių nuostatų ar rekomendacijų nesilaikoma ir dėl kokių priežasčių, taip pat pateikiama kita šioje formoje nurodyta paaiškinanti informacija. Reikalaujamos atskleisti informacijos struktūrinė lentelė pateikta 1 priede.

Atlygio ataskaita

Personalo politika

Grupės personalo politika padeda įgyvendinti įmonės strateginius tikslus tinkamai valdant ir ugdant įmonės darbuotojus. Su savo esamais ir potencialiais darbuotojais visuomet esame atviri ir sąžiningi: personalo politika numato lygias įsidarbinimo, tobulėjimo ir karjeros galimybes nepaisant darbuotojų lyties, rasės, priklausymo etninei grupei, religijos, amžiaus, negalios, seksualinės orientacijos, tautybės, politinių įsitikinimų, priklausymo profesinėms sąjungoms, socialinės padėties ir (arba) kitų veiksnių, kuriuos gina galiojantys įstatymai. Taikome sąžiningo atlygio sistemą (įskaitant algas ir premijas). Netoleruojame diskriminacijos ir nepagarbaus elgesio su darbuotojais: bendradarbiavimą su jais grindžiame pagarba ir pasitikėjimu, atviru ir skaidriu bendravimu.

Darbuotojai

Vidutinis darbuotojų skaičius 2023 m. pagal pagrindines veiklos rūšis:

	2023 m.	2022 m.	Pokytis, proc.
Atstovai užsienyje ir gidai	49	44	+ 11
Pardavėjai nuosavuose pardavimo kanaluose	38	33	+ 15
Kiti darbuotojai	128	106	+ 21
Iš viso	215	183	+ 17

Skaičiuodami darbuotojus, netraukėme nėštumo ir gimdymo ar vaiko priežiūros atostogose esančių darbuotojų.

Darbuotojų (moterų / vyrų) pasiskirstymas pagal šalis (darbuotojų skaičius, vidutinis amžius, darbo stažas organizacijoje). Statistiniai duomenys apie dirbusius darbuotojus pateikiami 2023 m. gruodžio 31 d. (išskyrus darbuotojus, kurie 2023 m. gruodžio 31 d. buvo nėštumo ir gimdymo arba vaiko priežiūros atostogose).

	Estija	Lietuva	Latvija	Grupė
Moterys				
Darbuotojų skaičius	33	107	34	174
Amžiaus vidurkis	38,2	38,1	39,9	38,5
Vidutiniškai išdirba organizacijoje (m.)	2,3	3,1	3,8	3,1
Vyrai				
Darbuotojų skaičius	4	35	2	41
Amžiaus vidurkis	32,1	37,1	43,5	36,9
Vidutiniškai išdirba organizacijoje (m.)	4,7	2,3	5,6	2,7
Bendras darbuotojų skaičius	37	142	36	215
Bendras amžiaus vidurkis	38,7	37,8	40,1	38,2
Vidutiniškai išdirba organizacijoje (m.)	2,5	2,9	3,9	3,0

Didžiausia dalis Grupės darbuotojų dirba Lietuvoje (iš 215 darbuotojų Lietuvoje dirba 142), kitose dvejose rinkose dirbančių darbuotojų skaičius labai panašus, t.y. 36 darbuotojų Latvijoje ir 37 darbuotojai Estijoje.

Darbuotojų pasiskirstymas pagal lytį – visos grupės mastu dominuoja moterys (174 darbuotojos iš 215).

Visose šalyse dirbančių darbuotojų amžiaus vidurkis yra apie 38,2 m., labai mažai skiriasi ir moterų bei vyrų amžiaus vidurkis (moterų amžiaus vidurkis siekia 38,5 m. vyrų – 36,9 m.).

Vidutiniškai darbuotojai Grupės bendrovėse išdirba 3 metus, vyrai, palyginti su moterimis, vidutiniškai išdirba šiek tiek ilgiau (atitinkamai 2,7 ir 3,1 metus).

Darbuotojų (moterų / vyrų) pasiskirstymas pagal pagrindines veiklos rūšis (vidutinis mėnesinis darbo užmokestis, darbuotojų skaičius perskaičiuotas pagal pilną mėnesį dirbančius). Statistika pateikiama apie 2023 m. dirbusius darbuotojus (nebūtinai išdirbusius pilnus metus).

	Moterys	Vyrai	Iš viso
Biuruose dirbantys darbuotojai			
Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis	2 513	3 597	2 759
Darbuotojų skaičius	99	29	128
Tiesioginių pardavimų skyrius			
Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis	2 137	2 794	2 171
Darbuotojų skaičius	36	2	38
Atstovai užsienyje			
Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis	1 419	1 680	1 472
Darbuotojų skaičius	39	10	49
Vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio iš viso	2 190	3 090	2 362
Bendras darbuotojų skaičius	174	41	215

Skirtumas tarp vyrų ir moterų gaunamo vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio išliko ir 2023 m. – vyrų vidutinis mėnesinis darbo užmokestis apie 40 proc. viršijo moterų vidutinį mėnesinį darbo užmokestį (2022 m. – apie 50 proc.).

Darbuotojų paskirstymas pagal užimamas pareigybes (vidutinis darbo užmokestis, darbuotojų skaičius, perskaičiuotas į visą mėnesį dirbančių skaičių). Statistika pateikiama apie 2022 m. dirbusius darbuotojus (nebūtinai išdirbusius pilnus metus).

	Moterys	Vyrai	Iš viso
Aukščiausio lygio vadovai			
Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis	6 103	10 741	8 305
Darbuotojų skaičius	2	2	4
Vidurinėsios grandies vadovai			
Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis	3 872	5 617	4 283
Darbuotojų skaičius	13	4	17
Projektų vadovai, vadybininkai, specialistai			
Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis	1 958	2 389	2 037
Darbuotojų skaičius	159	35	194
Vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio iš viso	2 149	3 068	2 325
Bendras darbuotojų skaičius	174	41	215

2023 m. Grupės aukščiausio lygio vadovų komandą sudarė 2 moterys ir 2 vyrai. 76 proc. vidurinio lygmens vadovų komandą sudaro moterys – šis rodiklis iš esmės atspindi bendrą lyčių pasiskirstymą „Novaturo“ grupėje.

Dėmesys darbuotojams

Grupė vertina savo darbuotojus ir jų indėlį į sėkmingą veiklą. Skatiname ir palaikome darbuotojų kompetencijų stiprinimą ir profesinių žinių ugdymą. Siekdami užtikrinti profesinio augimo ir tobulėjimo bei profesinių siekių įgyvendinimo galimybes savo darbuotojams, ieškodami naujų darbuotojų į esamas laisvas pozicijas jas visuomet pirmiausia pasiūlome esamiems, „Novature“ dirbantiems darbuotojams.

Grupėje puoselėjame bendros sėkmės ir bendradarbiavimo kultūrą, todėl skiriame biudžetą komandų formavimo ir stiprinimo veikloms, komandiniams renginiams, visus įmonės darbuotojus kviečiame į Grupės šventes ar tam tikras prasmingas veiklas

ir puoselėjame vidines tradicijas, padedančias stiprinti norimą įmonės kultūrą. Skyrių vadovai užtikrina sklandų naujų darbuotojų įvedimą į organizaciją

Grįžtamojo ryšio skatinimas ir darbuotojų įsitraukimo tyrimas

Siekdami užtikrinti kuo geresnį dialogą su darbuotojais, esame atviri darbuotojų grįžtamajam ryšiui bei ieškome įvairių formų, kaip darbuotojai juo galėtų pasidalinti. Dalijimasis grįžtamojo ryšiu yra dalis mūsų veiklos valdymo ir vertinimo proceso, kuomet kiekvieno metų ketvirčio pabaigoje vadovus kviečiame organizuoti ketvirčio apžvalgos susitikimus su darbuotojais, kurių metu būtų aptariami ketvirčio pasiekimai, peržvelgiamas tikslų aktualumas, susitariama dėl veiklų / veiksmų, kurie padėtų įgyvendinti numatytus tikslus. Be to, kviečiame ir darbuotojus teikti atvirą grįžtamąjį ryšį savo vadovams.

2023 metais „Novaturo“ grupė atliko darbuotojų tyrimą, kuris parodė tvirtą tikėjimą mūsų organizacijos ateitimi, tačiau taip pat atskleidė tam tikrus tobulintinus aspektus, tokius kaip savalaikė komunikacija, aktyvus bendradarbiavimas, taip pat būtinybė gerinti profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą. 2023 metais pradėjome įgyvendinti tam tikrus padėties gerinimo veiksmus, kuriuose tęsime ir 2024 metais.

Darbo taryba

Siekiant kuo skaidresnio darbuotojų interesų atstovavimo, nuo 2019 m. pabaigos „Novature“ veikė Darbo Taryba. Darbo Tarybos susirinkimai vyko periodiškai, susirinkimų metu taryba aptarė darbuotojams rūpimus klausimus ir pateikė juos Grupės vadovybei.

Išrinktosios Darbo tarybos kadencija baigėsi 2022 m. lapkričio mėn. Sulaukus baigusios kadenciją Darbo tarybos kreipimosi, 2023 m. (kovą ir lapkritį) Darbo kodekse nustatyta tvarka buvo organizuojami keli rinkimų į naują Darbo tarybą turai, tačiau Darbo tarybos veikla nebuvo atnaujinta, dėl to, kad nesurinko pakankamo kandidatų skaičiaus.

Darbuotojų veiklos vertinimas

Siekiant užtikrinti Grupės tikslų įgyvendinimą, vadovai su savo darbuotojais turi reguliarius ketvirtinius veiklos aptarimo susitikimus. Individualių ketvirtinių pokalbių metu vadovas drauge su darbuotoju aptaria metų pradžioje sutartų tikslų ir veiklų, numatytų tikslams pasiekti, įgyvendinimą, įvertina tikslų aktualumą ir, esant poreikiui, juo peržiūri. Taip pat aptaria ir susitaria dėl sėkmingam tikslų įgyvendinimui reikalingų prielaidų ar veiksmų – kompetencijos ar tam tikrų įgūdžių stiprinimo, galimos vadovo ar kolegų pagalbos ir pan., pasikeičia grįžtamojo ryšiu. Siekiame, kad darbuotojui keliami tikslai atitiktų „SMART“ modelį, t.y. būtų konkretūs, pamatuojami, įgyvendinami, prasmingi ir apibrėžti laike. Metinio pokalbio metu vadovas su kiekvienu savo komandos darbuotoju individualiai aptaria visų metų veiklą, apibendrina pasiekimus ir sutaria dėl bendro visų metų veiklos vertinimo.

Grupės atlygio politika

Peržiūrėta, atnaujinta ir patvirtinta 2022.05.24 visuotiniame akcininkų susirinkime

Atnaujintoje Atlygio politikos redakcijoje atsirado šie esminiai pakeitimai palyginus su ankstesne redakcija: (i) Grupėje nebeliko Atlygio ir Skyrimo komiteto, atliekančio Atlygio politikos priežiūros ir kontrolės funkciją; (ii) atsižvelgiant į tai, kad Grupėje nebėra Stebėtojų tarybos, atliekami su tuo susiję Atlygio politikos pakeitimai; (iii) patikslinamos kintamojo atlygio mokėjimo sąlygos ir formos.

Grupės atlygio principai

Atlygio susiejimas su rezultatais ir suderinimas su akcininkų interesais: priimdama su atlygiu susijusius sprendimus Grupė sutelkia dėmesį į ilgalaikius, pagal riziką įvertintus rezultatus ir atlygina už rezultatus, kurie sukuria Grupei ilgalaikę vertę.

Bendros sėkmės kultūros skatinimas: siekiant puoselėti bendros sėkmės kultūrą yra skatinamas ir apdovanojamas komandinis darbas. Vertinant darbuotojo rezultatus, atsižvelgiama į indėlį visos Grupės mastu tiek verslo padaliniuose, tiek individualiame lygmenyje.

Gabiausių darbuotojų pritraukimas ir išlaikymas: konkurencingas ir protingas atlygis padeda pritraukti ir išlaikyti gabiausius žmones, reikalingus Grupės verslo augimui ir palaikymui, lojalumo išlaikymui.

Rizikos valdymo ir atlygio integracija: Grupės valdymo organų nariai aiškiai susieja asmenis, atsakingus už reikšmingų rizikų priežiūrą bei jų atskaitomybę, bei atlieka atitinkamus vertinimus sąžiningai, teisingai ir objektyviai.

Geros valdysenos praktika: geras Grupės valdymas palaikomas Valdybai prižiūrint vadovų atlygio programą, įskaitant Grupės atlygio principų laikymąsi, bendrų Grupės išteklių, naudojamų skatinamajam atlygiui, peržiūrėjimą ir tvirtinimą.

Skaidrumas akcininkams: siekdama akcininkams suteikti pakankamai informacijos ir konteksto, kad galėtų įvertinti Grupės atlygio programas, praktiką ir jų efektyvumą, Bendrovė viešai atskleidžia esmines taikomos atlygio programos sąlygas ir įgyvendinimo rezultatus.

Skaidrumas darbuotojams: kiekvienam darbuotojui atskleidžiama jo atlygio dydis bei darbo rezultatų, kompetencijų ir kvalifikacijos kompleksas, kuriuo vadovaujantis nustatomas darbuotojo atlygio dydis.

Lankstumas: esant būtinybei pasamdyti ar išlaikyti svarbią reikšmę Grupės veiklai turintį darbuotoją ar suvaldyti kylančias rizikas dėl darbuotojų kaitos, Grupės bendrovės gali priimti sprendimus taikant išimtis iš šios Atlygio politikos, tačiau tokie nukrypimai bei jų priežastys nedelsiant turi būti atskleidžiami Valdybai.

Priemonės interesų konfliktui išvengti

Dalis Grupės valdybos narių yra nepriklausomi ir kartu su Valdyba vykdo nepriklausomą Atlygio politikos ir mokėjimų praktikos priežiūrą bei kontrolę.

Sprendimus dėl darbuotojų individualaus atlygio priima atitinkamos Grupės bendrovės vadovas. Bendrovės generalinio direktoriaus atlyginimą tvirtina Bendrovės valdyba. Bendrovės valdyba, reikalui esant, taip pat peržiūri kitų vadovų, kurie yra tiesiogiai pavaldūs generaliniam direktoriui, atlygį bei režius.

Atlygio struktūra

Grupės bendrovės darbuotojams užtikrina konkurencingą ir teisingą atlygį atsižvelgiant į Grupės ir darbuotojo asmeniškai pasiektus rezultatus. Atlygio politikos tikslas – išlaikyti esamus ir pritraukti naujų darbuotojų, siekiant užtikrinti verslo sėkmę.

Pagrindinės atlygio dalys

Pastovioji atlygio dalis (PAD) – darbo sutartyje nustatytas kas mėnesinis darbo užmokestis, t.y. bazinė darbo užmokesčio dalis. PAD ir jo dydis nustatomas darbuotojų darbo sutartyse ir mokamas įstatymų nustatyta tvarka. Renkamų organų nariai, kurie nesudarę darbo sutarčių su Grupės bendrovėmis, gali gauti atlygį teisės aktų nustatyta forma ir pagal paslaugų sutartis.

PAD Grupės bendrovės darbuotojams peržiūrimas ir nustatomas paprastai kartą per metus. Bendrovės darbuotojams PAD nustato Bendrovės vadovas. Kitų Grupės bendrovių PAD nustato tos Grupės bendrovės vadovas.

PAD nustatomas remiantis teisės aktais ir bendrovių vidinėmis tvarkomis.

Bendrovės vadovui ir finansų direktoriui PAD nustato Bendrovės valdyba. PAD kitiems vadovams, tiesiogiai pavaldiems generaliniam direktoriui, peržiūri Bendrovės valdyba.

PAD nustatomas atsižvelgiant į atsakomybės lygį, profesinę patirtį, užimamoms pareigoms reikalingas asmenines savybes, rinkos sąlygas.

Kintamoji atlygio dalis (KAD) – metinės, ketvirtinės ar mėnesinės premijos ar akcijų opcionai. KAD – tai papildomas darbuotojo atlygis, kuris yra skiriamas ir mokamas Grupės iniciatyva, kaip darbuotojų skatinimo ir motyvavimo priemonė. KAD gali būti trumpalaikė (premijos, priedai už konkretų projektą) ir ilgalaikė (akcijų opcionai). KAD skiriama paskatinti darbuotojus už gerai atliktą darbą, darbuotojo, Grupės ar jos padalinio, Grupės veiklą ar veiklos rezultatus. KAD gali sudaryti reikšmingą metinio PAD dalį ir išskirtiniais atvejais aukščiausios grandies vadovams gali viršyti PAD.

Trumpalaikės skatinimo priemonės. Metiniai priedai (premijos) aukščiausiems vadovams mokami priklausomai nuo pasiekto Grupės grynojo pelno (arba EBITDA) rezultato (ar kito pelningumo rodiklio) ir/arba atsižvelgiant į akcijų kainos pokytį. Aukščiausiems vadovams konkrečius siektinus rezultatus ir premijų apskaičiavimo tvarką, skyrimo kriterijus nustato Grupės bendrovių valdybos. Priedai (premijos) kitiems darbuotojams mokami priklausomai nuo pasiekto Grupės grynojo pelno (arba EBITDA) rezultato (ar kito pelningumo rodiklio) ir kitų objektyviai nustatomų ir įvertinamų rodiklių. Konkrečius siektinus rezultatus ir premijų apskaičiavimo tvarką, skyrimo kriterijus nustato Bendrovės vadovas. Valdybos nariams gali būti mokamos tantjemos įstatymų nustatyta tvarka.

Ilgalaikės skatinimo priemonės. Akcijų opcionai suteikiami aukščiausiems vadovams, darbuotojams ir Grupės bendrovių valdybos nariams vadovaujantis Bendrovės Akcijų suteikimo taisyklėmis, kurias tvirtina Bendrovės akcininkų susirinkimas ir kurios skelbiamos Grupės interneto puslapyje. Bendrovės akcijų suteikimo taisyklėmis ir pagal jas suteikiamais akcijų

opcionais siekiama užtikrinti Grupės veiklos strategiją, ilgalaikius tikslus ir interesus, papildomomis priemonėmis motyvuojant ir siekiant išlaikyti profesionalią, kvalifikuotą, kompetentingą, įvairiapusių žinių bei patirties turinčią komandą ir skatinant Grupės darbuotojus, valdybos narius prisidėti prie Grupės sėkmės, didinant darbuotojų finansinį, turtinį interesą bei skatinant ilgalaikį darbą Grupėje, taip didinant Grupės vertę ir suderinant ilgalaikius savo ir Grupės interesus.

Kitas piniginis atlygis (KPA) – priemoka ar kitos išmokos; darbuotojui gali būti mokama priemoka už papildomą darbą, papildomų funkcijų, nenumatytų jų darbo sutartyje ir (ar) pareiginiuose nuostatuose, vykdymą ar papildomų užduočių atlikimą. Priemoka nustatoma Bendrovės ar Dukterinės bendrovės vadovo įsakymu. Priemoka nėra įskaičiuojama į darbuotojui nustatytą PAD dydį.

Kitos naudos (KN) – tai darbuotojui suteikiama finansinę vertę turinti nauda, tačiau nesusijusi su piniginiiais priedais, t.y. nepiniginės naudos. Netiesioginių finansinių naudų paketas parenkamas atsižvelgus į Grupės ar atskiros jos bendrovės finansinę padėtį ir strategiją, taip pat teisingumo, lygybės ir skaidrumo principus bei situaciją darbo rinkoje.

Išeitinės išmokos ir nekonkuravimas

Pagal atitinkamos Grupės bendrovės nacionalinius teisės aktus, išeidami iš darbo darbuotojai gali turėti teisę į išeitinę išmoką (išskyrus tuos atvejus, kai darbo sutartis nutraukiama esant tam tikriems pagrindams, pavyzdžiui, kai išeinama savo noru, darbuotojas atleidžiamas dėl su jo kalte susijusių priežasčių ir pan.).

Grupės bendrovėse įprastai nėra taikomi išankstiniai susitarimai dėl išeitinių išmokų dydžių, dėl papildomų pensijų ar išankstinio išėjimo į pensiją sąlygų, tačiau išimtiniais atvejais ir atitinkamam kompetentingam organui nutarus, tokie susitarimai galimi. Maksimali galima išeitinė išmoka darbuotojui - 12 (dvylikos) mėnesių jo vidutinio darbo užmokesčio suma, nebent atskiru Valdybos sprendimu konkrečiu atveju būtų nutarta skirti didesnę išmoką. Valdybos nariams atsistatydinus arba atšaukus iš užimamų pareigų išeitinės išmokos nėra mokamos. Grupės iniciatyva su aukščiausios grandies vadovais gali būti sudaromi nekonkuravimo susitarimai.

Atskleidimas

Atlygio politika prieinama Grupės svetainėje adresu <https://www.novaturasgroup.com/>, o pateikus Bendrovei prašymą galima gauti popierinę jos kopiją.

Atlygio politika yra Grupės politikų ir tvarkų dalis, todėl su pagrindiniais principais gali susipažinti visi darbuotojai. Darbuotojai reguliariai informuojami apie jų atlyginimą, pagal kokius kriterijus vertinami rezultatai ir kaip rezultatai yra susiję su darbo užmokesčiu.

Per 2022 metus Bendrovė ir Grupė suteikė 33 400 vienetų akcijų opcionų, iš kurių 12 060 vienetų nustojo galioti 2023 m. gruodžio 31 d., o 21 340 vienetų išliko 2023 m. gruodžio 31 d.

Per 2023 m. Bendrovė suteikė 62 597 vienetų akcijų opcionų, iš kurių 8 070 nustojo galioti per 2023 m., buvo įvykdyta 20 000 vienetų, o 2023 m. gruodžio 31 d. išliko 34 527 vienetai. Be to, Bendrovė ir Grupė apskaičiavo, kad per 2024 m. bus suteikta ne mažiau kaip 52 525 vienetų akcijų opcionų (remiantis 2023 m. rezultatais).

21 340 vienetų suteiktų akcijų pasirinkimo sandorių teisės įsigalios 2025 m., 2026 m. – 34 527 vienetų, o 2027 m. – 52 525 vienetų. Įsigaliojusios pasirinkimo sandorių teisės suteiks opciono turėtojui teisę įsigyti vieną Bendrovės akciją nominaliaja verte. Ši teisė atsiras, jei pasirinkimo sandorio turėtojas išlaikys pasirinkimo sandorį iki teisių suteikimo dienos ir juo bus galima pasinaudoti iki pasinaudojimo laikotarpio pabaigos. Akcijų pasirinkimo sandorio suteikimo sąlygai taikomi tam tikri apribojimai, visų pirma teisių suteikimo dieną tarp opciono turėtojo ir Grupės bendrovės turi egzistuoti darbo santykiai.

Metinio Grupės grynojo pelno ir vidutinio mėnesinio atlygio dinamika pateikiama žemiau esančioje lentelėje.

	2019	2020	2021	2022	2023
Vidutinis mėnesinis atlyginimas (EUR)	1 636	1 633	1 923	2 082	2 527
Grupės grynasis pelnas (nuostoliai) (EUR'000)	4 214	(5 750)	1 026	(722)	3 588

Kitos naudos

Siekiamo, kad mūsų Grupėje turimos papildomos naudos darbuotojams atspindėtų ir atskleistų, kokias vertybes turime, kokią kultūrą puoselėjame, kokią darbuotojų patirtį norime kurti.

Sveikatos draudimas

Mums rūpi darbuotojų tiek fizinė, tiek emocinė gerovė: darbuotojus draudžiame papildomu sveikatos draudimu, atsižvelgdami į individualius darbuotojų poreikius, siūlome jiems pasirinkti vieną iš keturių darbuotojui konkrečiu gyvenimo etapu labiausiai tinkantį sveikatos draudimo variantą. Draudžiamojo įvykio atveju draudimo bendrovė apmoka 80 - 100 proc. darbuotojo patirtų išlaidų už darbuotojui suteiktas sveikatos priežiūros paslaugas (ambulatorinį, stacionarinį ar reabilitacinį gydymą), kompensuoja profilaktinius sveikatos patikrinimus, vakcinaciją, receptinių vaistų įsigijimą, dalinai arba pilnai dengia įvairias kitas medicinos paslaugas. Sveikatos draudimu darbuotojus draudžiame vienerių metų laikotarpiui.

Papildomos naudos

Mums svarbūs ir svarbieji darbuotojų gyvenimo įvykiai – darbuotojų vestuvių, vaiko gimimo ar artimojo netekties atveju darbuotojams skiriamos tam tikro dydžio vienkartinės išmokos, kartu pažymime šventes (turime dovanėles darbuotojų gimtadienio proga, Kalėdų dovanas tiek darbuotojams, tiek jų vaikams iki 12 m.).

Lankstus darbo grafikas ir hibridinis darbo modelis

Grupė, siekdama užtikrinti kuo geresnį profesinio ir asmeninio gyvenimo balansą, darbuotojams suteikia galimybę dirbti nuotoliniu būdu, kartą į metus turėti mėnesio trukmės „darbostogas“. Darbuotojai taip pat pagrįstai gali pasirinkti jiems labiau tinkamas darbo valandas.

Saugi darbo aplinka

Grupė palaiko saugią ir patikimą darbo aplinką, atitinkančią nacionaliniuose teisės aktuose numatytus standartus.

Galimybė studentams atlikti praktiką

Grupė bendradarbiauja su aukštosiomis mokyklomis ir sudaro sąlygas studentams atlikti praktiką bei susipažinti su Grupės veikla. Atlikdami praktiką studentai įgyja darbo patirties, o labiausiai motyvuotiems ir geriausiems rezultatus parodžiusiems pateikiami darbo Grupėje pasiūlymai.

Grupės vykdomos socialinės atsakomybės iniciatyvos: Gyvūnų prieglaudų parama

Grupė skatina darbuotojus prisidėti prie gyvūnų globos organizacijų paramos. Organizuojami savanoriški pagalbos savaitgaliai, kurių metu darbuotojai padeda gyvūnų prieglaudų darbuotojams ir gyvūnams.

Piktnaudžiavimas ir kova su korupcija

Grupė įgyvendino ir laikosi vidinių viešai neatskleistos informacijos naudojimo, valdymo ir konfidencialumo užtikrinimo taisyklių, kuriose yra nustatytos visos pagrįstai būtinos priemonės, kad Grupė, neperžengdama savo kontrolės ribų, užkirstų kelią prekybai Grupės vertybiniais popieriais, pasinaudojant viešai neatskleista informacija, neteisėtai atskleidžiant viešai neatskleistą informaciją ir užtikrindama viešai neatskleistos informacijos konfidencialumą.

Grupė taip pat įgyvendino Paramos politiką, pagal kurią parama negali būti teikiama finansuoti politikams, politinėms partijoms ar jų atstovams /kandidatams, rinkimų kampanijoms, fondams ar kitoms politikų įsteigtoms organizacijoms. Grupė gali skirti paramą tik remdamasi teisės aktais, reglamentuojančiais paramos skyrimą, ir laikydamosi paramos politikoje numatytų vidaus taisyklių.

Grupė taip pat ketina įgyvendinti antikorupcinę politiką, Grupės etikos kodeksą ir kitas politikos kryptis, siekdama užtikrinti etikos, sąžiningumo ir skaidrumo standartus veikloje.

Grupės veikla tvarumo srityje

2021 m. lapkričio 9 d. Jungtinės Tautos klimato konferencijoje Glazge (COP26) paskelbė ambicingą turizmo pramonės planą - iki 2050 m. industrijos mastu pasiekti nulines grynąsias CO2 emisijas. Plane nustatomi kelionių pramonės tikslai ir gairės, o pramonės įmonėms pateikiamos praktinės gairės leidžiančios pasiekti nustatytus tikslus. Pavyzdžiui, viešbučiams siūloma diegti energijos vartojimo efektyvumo priemonės, o statant naujus viešbučius yra siūloma naudoti tvaraus projektavimo praktiką. Oro bendrovėms siūloma tobulinti esamas orlaivių technologijas mažinant orlaivių svorį ir taip didinant degalų efektyvumą ir tuo pačiu mažinant išmetamų teršalų kiekį. Kruizinių laivų pramonei rekomenduojama atnaujinti esamų laivų šildymo, apšvietimo ir ventiliavimo sistemas, o projektuojant naujus laivus iškart suprojektuoti efektyvias šio tipo sistemas.

Atliepdama nulinių grynųjų emisijų iššūkį, Grupė savo veiklą nuolatos derina su numatomais industrijos pokyčiais. 2023 metais „Novaturas“ grupė pradėjo įgyvendinti naują verslo strategiją 2023–2025 metams, kurioje viena iš prioritetinių sričių yra tvarumas.

Aviacija

Rinkdamasi oro vežėjus, Novaturo Grupė atsižvelgia į jų veikos įtaką klimato kaitai. Latvijoje pernai išplėtė bendradarbiavimą su „airBaltic“, kuri Europoje išsiskiria kaip vieną naujausių ir aplinkai draugiškiausių orlaivių parką turinčių bendrovių.

Tuo tarpu Estijoje Novaturo OU paskelbė apie naują ilgalaikę partnerystę su oro linijų bendrove „Heston Airlines“. Ji turėtų reikšmingai prisidėti prie keliautojų komforto, aptarnavimo kokybės, saugumo ir kelionių tvarumo. „Heston Airlines“ Grupės klientus skraidins moderniu „Airbus A320“ lėktuvu, kuris užtikrina ir efektyvesnį degalų panaudojimą.

Tvarių viešbučių pasirinkimo galimybė

„Novaturas“ pirmasis iš didžiųjų kelionių organizatorių Baltijos šalyse savo klientams pristatė naują. Planuodami savo keliones, viešbučius jie jau gali rinktis ne tik pagal lokaciją, kambarių tipą ar kitus patogumus, bet ir tvarumo ženklumą. Atnaujintoje Grupės internetinėje svetainėje tokie viešbučiai išskiriami žyma „Tvarus pasirinkimas“, kuri informuoja, jog apgyvendinimo vieta veikia atsakingai ir skiria dėmesį socialinių ir aplinkos poveikių valdymui. Šiuo metu tokie viešbučiai jau sudaro daugiau nei trečdalį visos bendrovės pasiūlos Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje, o asortimentą planuojama didinti.

Atrinkdamas atsakingai veikiančias apgyvendinimo vietas, „Novaturas“ rėmėsi trečiųjų šalių sertifikavimo ir ženklavimo sistema. Tai reiškia, kad „Tvaraus pasirinkimo“ viešbučiai turi „Pasaulinės tvaraus turizmo tarybos“ (GSTC) pripažintą tvarumo ženklumą.

Mūsų tikslas pirmiausia yra suteikti galimybę keliautojams pasirinkti tokius viešbučius, kurie tausoja gamtinę aplinką, rūšiuoja ir mažina atliekas, padeda vietos bendruomenėms bei skatina kultūros paveldo išsaugojimą. Šie iš pirmo žvilgsnio nedideli žingsniai yra kelionės link tvarios aplinkos, teikiančios naudą viešbučiui, miestui, šaliai ir visam pasauliui, kūrimo pradžia.

Atsakingų asmenų patvirtinimas

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 22 straipsniu ir Lietuvos banko Informacijos atskleidimo taisyklėmis, mes, AB „Novaturas“ Generalinis direktorius Kristijonas Kaikaris ir AB „Novaturas“ Finansų vadovas Vygantas Reifonas, patvirtiname, kad mūsų žiniomis, AB „Novaturas“ konsoliduotame 2023 m. metiniame pranešime yra teisingai nurodyta verslo plėtros ir veiklos apžvalga, bendra konsoliduotų įmonių būklė kartu su pagrindinių rizikų ir neapibrėžtumų, su kuriais susiduriama, aprašymu.

Kristijonas Kaikaris

Vygantas Reifonas

Generalinis direktorius

Finansų direktorius

Konsoliduotos ir bendrovės finansinės ataskaitos už metus, pasibaigusius 2023 m. gruodžio 31 d. (tūkst. EUR)

Tūkstančiais EUR, nebent nurodyta kitaip

Finansinės būklės ataskaitos

	Pastabos	Grupė			Bendrovė		
		2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d. (koreguota)*	2022 m. sausio 1 d. (koreguota)*	2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d. (koreguota)*	2022 m. sausio 1 d. (koreguota)*
TURTAS							
Ilgalaikis turtas							
Prestižas	4	30 327	30 327	30 327	30 327	30 327	30 327
Kitas nematerialusis turtas	4	809	627	127	809	627	127
Ilgalaikis materialusis turtas		135	83	72	113	59	52
Naudojimo teise valdomas turtas	5	358	338	346	201	239	221
Investicijos į dukterines įmones	6	-	-	-	2 859	2 859	2 859
Ilgalaikės gautinos sumos		3	128	47	-	12	15
Atidėtojo mokesčio turtas		526	872	851	525	872	817
Ilgalaikio turto iš viso		32 158	32 375	31 770	34 834	34 995	34 418
Trumpalaikis turtas							
Išankstiniai mokėjimai	7	5 786	15 140	4 383	4 093	5 885	3 236
Kapitalizuotos sutarčių išlaidos	8	4 032	2 659	1 360	1 250	1 215	611
Prekybos ir kitos gautinos sumos	9	3 977	2 113	1 068	1 960	746	561
Sutarčių turtas	9	223	233	49	120	170	18
Gautinos sumos iš susijusių šalių	25	-	-	-	4 007	1 590	177
Iš anksto sumokėtas pelno mokesčių	23	4	4	70	4	4	69
Kitas trumpalaikis turtas		326	296	410	233	205	378
Apriboto naudojimo pinigai	11	-	200	200	-	200	200
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	11	3 347	2 570	5 719	1 434	448	432
Trumpalaikio turto iš viso		17 695	23 215	13 259	13 101	10 463	5 682
TURTO IŠ VISO		49 853	55 590	45 029	47 935	45 458	40 100

(Tęsinys kitame puslapyje)

* žr. 2 pastabą
Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

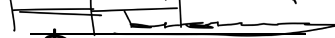

Finansinės būklės ataskaitos (tęsinys)

	Pastabos	Grupė			Bendrovė		
		2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d. (koreguota)*	2022 m. sausio 1 d. (koreguota)*	2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d. (koreguota)*	2022 m. sausio 1 d. (koreguota)*
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGIJIMAI							
Nuosavas kapitalas							
Įstatinis kapitalas		234	234	234	234	234	234
Pinigų srautų apsidraudimo rezervas		-	-	(3)	-	-	(3)
Įsigytos savos akcijos		(183)	-	-	(183)	-	-
Rezervas savoms akcijoms įsigyti	12	1 250	1 250	-	1 250	1 250	-
Privalomasis rezervas	12	29	29	29	29	29	29
Užsienio valiutos perskaičiavimo rezervas	12	145	145	145	-	-	-
Nepaskirstytasis pelnas		16 464	12 797	14 769	10 363	8 537	10 473
Nuosavo kapitalo iš viso		17 939	14 455	15 174	11 693	10 050	10 733
Ilgalaikiai įsipareigojimai							
Ilgalaikės finansinės skolos	13, 25	7 940	6 865	12 232	14 237	13 205	18 603
Nuomos įsipareigojimai	5	235	179	207	133	128	134
Ilgalaikių įsipareigojimų iš viso		8 175	7 044	12 439	14 370	13 333	18 737
Trumpalaikiai įsipareigojimai							
Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	13, 25	742	1 975	2 094	735	1 975	1 578
Prekybos mokėtinos sumos		3 854	14 272	4 896	1 950	7 122	1 062
Susijusioms šalims mokėtinos sumos	25	-	-	-	8 663	3 746	2 559
Sutarčių įsipareigojimai	16	14 228	15 716	8 301	6 946	8 073	4 309
Mokėtinas pelno mokestis		132	6	6	117	-	-
Nuomos įsipareigojimai	5	166	188	171	88	123	109
Išvestinės finansinės priemonės	10	229	-	-	229	-	-
Atidėjiniai	15	1 777	-	-	1 574	-	-
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai ir sukauptos sąnaudos	15	2 611	1 934	1 948	1 570	1 036	1 013
Trumpalaikių įsipareigojimų iš viso		23 739	34 091	17 416	21 872	22 075	10 630
NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGIJIMŲ IŠ VISO		49 853	55 590	45 029	47 935	45 458	40 100

(Pabaiga)

* žr. 2 pastabą

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Generalinis direktorius	Kristijonas Kaikaris		2024 m. balandžio 30 d.
Finansų direktorius	Vygantas Reifonas		2024 m. balandžio 30 d.

Bendrujų pajamų ataskaitos

	Pastabos	Grupė		Bendrovė	
		2023 m.	2022 m. (koreguota)*	2023 m.	2022 m. (koreguota)*
Pajamos pagal sutartis su klientais	17	208 331	196 676	119 446	108 330
Pardavimo savikaina	18	(181 889)	(177 588)	(102 765)	(96 660)
Bendrasis pelnas		26 442	19 088	16 681	11 670
Pardavimo sąnaudos	20	(17 259)	(15 708)	(9 197)	(8 156)
Bendrosios ir administracinės sąnaudos	21	(4 372)	(3 532)	(3 721)	(2 925)
Kitos veiklos pajamos		485	469	345	241
Kitos veiklos sąnaudos		(740)	1	(699)	-
Veiklos pelnas		4 556	318	3 409	830
Finansinės pajamos	22	1 210	1 193	587	766
<i>Įskaitant palūkanų pajamas</i>	22	136	-	128	-
Finansinės (sąnaudos)	22	(1 698)	(2 170)	(1 787)	(2 260)
<i>Įskaitant palūkanų sąnaudas</i>	22	(1 169)	(731)	(1 579)	(1 254)
Pelnas prieš apmokestinimą		4 068	(659)	2 209	(664)
Pelno mokesčio (sąnaudos)	23	(481)	(63)	(463)	(21)
Grynasis pelnas (nuostoliai)		3 587	(722)	1 746	(685)
Kitos bendrosios pajamos, perkeltinos į pelną ar nuostolius ateityje					
Rezultatas iš pinigų srautų pasikeitimo rizikos apsidraudimo sandorio		-	3	-	3
Pelno mokesčio įtaka		-	-	-	-
Viso kitų bendrujų pajamų		-	3	-	3
Bendrujų pajamų iš viso		3 587	(719)	1 746	(682)
Grynasis pelnas priskirtinas:					
Bendrovės akcininkams		3 587	(722)	1 746	(685)
Nekontroliuojančiam daliai		-	-	-	-
		3 587	(722)	1 746	(685)
Bendrosios pajamos priskirtinos:					
Bendrovės akcininkams		3 587	(719)	1 746	(682)
Nekontroliuojančiam daliai		-	-	-	-
		3 587	(719)	1 746	(682)
Tęstinės veiklos pelnas tenkantis vienai akcijai:					
Vienai akcijai tenkantis pagrindinis ir sąlyginis pelnas, priskirtinas patrunuojančiosios įmonės paprastųjų akcijų savininkams (Eur)	26	0,46	(0,09)		

* žr. 2 pastabą

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Generalinis direktorius	Kristijonas Kaikaris		2024 m. balandžio 30 d.
Finansų direktorius	Vygantas Reifonas		2024 m. balandžio 30 d.

Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitos

Grupė	Pastabos	Įstatinis kapitalas	Pinigų srautų apsidraudimo rezervas	Įsigytos savos akcijos	Savų akcijų įsigijimo rezervas (koreguotas)*	Privalomasis rezervas	Užsienio valiutos perskaičiavimo rezervas	Nepaskirstytasis pelnas (koreguotas)*	Nuosavas kapitalas tenkantis Bendrovės akcininkams
Likutis 2021 m. gruodžio 31 d. prieš koregavimą		234	(3)	-	-	29	145	14 683	15 088
Koregavimas dėl apskaitos politikos keitimo	2	-	-	-	-	-	-	267	267
Koregavimas dėl klaidos taisymo	2	-	-	-	-	-	-	(181)	(181)
Koreguotas likutis 2021 m. gruodžio 31 d.		234	(3)	-	-	29	145	14 769	15 174
Ataskaitinio laikotarpio grynas pelnas (nuostoliai)		-	-	-	-	-	-	(722)	(722)
Kitos bendrosios pajamos (nuostoliai)		-	3	-	-	-	-	-	3
Bendrųjų pajamų (nuostolių) iš viso		-	3	-	-	-	-	(722)	(719)
Pervedimas į savų akcijų įsigijimo rezervą	12	-	-	-	1 250	-	-	(1 250)	-
Koreguotas likutis 2022 m. gruodžio 31 d.		234	-	-	1 250	29	145	12 797	14 455
Ataskaitinio laikotarpio grynas pelnas (nuostoliai)		-	-	-	-	-	-	3 587	3 587
Bendrųjų pajamų (nuostolių) iš viso		-	-	-	-	-	-	3 587	3 587
Mokėjimai akcijomis	27	-	-	-	-	-	-	80	80
Savų akcijų įsigijimas	1	-	-	(183)	-	-	-	-	(183)
2023 m. gruodžio 31 d. likutis		234	-	(183)	1 250	29	145	16 464	17 939

(Tęsinys kitame puslapyje)

* žr. 2 pastabą

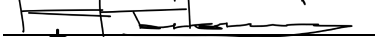

Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitos (tęsinys)

Bendrovė	Pastabos	Istatinis kapitalas	Pinigų srautų apsidraudimo rezervas	Išgytos savos akcijos	Savų akcijų įsigijimo rezervas (koreguotas)*	Privalomasis rezervas	Užsienio valiutos perskaičiavimo rezervas	Nepaskirstytasis pelnas (koreguotas)*	Nuosavybė tenkanti Bendrovės akcininkams
Likutis 2021 m. gruodžio 31 d. prieš koregavimą		234	(3)	-	-	29	-	10 454	10 714
Koregavimas dėl apskaitos politikos keitimo	2	-	-	-	-	-	-	120	120
Koregavimas dėl klaidos taisymo	2	-	-	-	-	-	-	(101)	(101)
Koreguotas likutis 2021 m. gruodžio 31 d.		234	(3)	-	-	29	-	10 473	10 733
Ataskaitinio laikotarpio grynasis pelnas (nuostoliai)		-	-	-	-	-	-	(686)	(686)
Kitos bendrosios pajamos (nuostoliai)		-	3	-	-	-	-	-	3
Bendrųjų pajamų (nuostolių) iš viso		-	3	-	-	-	-	(686)	(683)
Pervedimas į savų akcijų įsigijimo rezervą	12				1 250			(1 250)	-
Koreguotas likutis 2022 m. gruodžio 31 d.		234	-	-	1 250	29	-	8 537	10 050
Ataskaitinio laikotarpio grynasis pelnas (nuostoliai)		-	-	-	-	-	-	1 746	1 746
Bendrųjų pajamų (nuostolių) iš viso		-	-	-	-	-	-	1 746	1 746
Mokėjimai akcijomis	27	-	-	-	-	-	-	80	80
Savų akcijų įsigijimas	1	-	-	(183)	-	-	-	-	(183)
2023 m. gruodžio 31 d. likutis		234	-	(183)	1 250	29	-	10 363	11 693

(Pabaiga)

* Žr. 2 pastabą

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

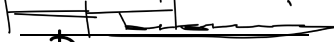

Generalinis direktorius	Kristijonas Kaikaris		2024 m. balandžio 30 d.
Finansų direktorius	Vygantas Reifonas		2024 m. balandžio 30 d.

Pinigų srautų ataskaitos

Pastabos	Grupė		Bendrovė		
	2023 m.	2022 m. (koreguota)*	2023 m.	2022 m. (koreguota)*	
Pagrindinės veiklos pinigų srautai					
Grynasis pelnas		3 587	(722)	1 746	(685)
Nepiniginių sąnaudų (pajamų) atstatymas:					
Nusidėvėjimas ir amortizacija	20, 21	355	259	265	179
Pelno mokestis už ataskaitinius metus	23	481	63	463	21
Investicinės ir finansinės veiklos ir kitų nepiniginių straipsnių eliminavimas		1 571	522	1 528	473
		5 994	122	4 002	(12)
Apyvartinio kapitalo pasikeitimai:					
Išankstinių apmokėjimų (padidėjimas) sumažėjimas		9 354	(10 757)	1 792	(2 649)
Kapitalizuotų sutarties išlaidų (padidėjimas) sumažėjimas		(1 373)	(1 299)	(35)	(604)
Prekybos ir kitų gautinų sumų (padidėjimas) sumažėjimas		(1 739)	(1 126)	(3 619)	(1 595)
Sutarčių turto (padidėjimas) sumažėjimas		10	(184)	50	(152)
Kito trumpalaikio turto (padidėjimas) sumažėjimas		(30)	114	(28)	173
Prekybos mokėtinų sumų padidėjimas (sumažėjimas)		(10 418)	9 376	(255)	7 247
Sutarties įsipareigojimų padidėjimas / (sumažėjimas)		(1 488)	7 415	(1 127)	3 764
Sumokėtas pelno mokestis		-	188	-	189
Išvestinių finansinių priemonių pokytis		229	-	229	-
Atidėjinių padidėjimas (sumažėjimas)		1 777	-	1 574	-
Kitų trumpalaikių įsipareigojimų ir sukauptų sąnaudų padidėjimas (sumažėjimas)		677	(14)	534	23
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai		2 993	3 835	3 117	6 384
Investicinės veiklos pinigų srautai					
Ilgalaikio turto (išskyrus investicijas) (įsigijimas)		(609)	(564)	(463)	(548)
Ilgalaikio turto (išskyrus investicijas) perleidimas		-	64	-	64
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai		(609)	(500)	(463)	(484)
Finansinės veiklos pinigų srautai					
Paskolų gavimas	13	6 000	-	6 000	-
Paskolų (grąžinimas)	13	(6 158)	(5 486)	(6 208)	(5 000)
(Sumokėtos) palūkanos	13	(1 139)	(773)	(1 231)	(733)
(Sumokėta) nuoma ir susijusio palūkanos	5	(261)	(225)	(180)	(151)
Savų akcijų įsigijimas	1	(249)	-	(249)	-
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai		(1 807)	(6 484)	(1 868)	(5 884)
Grynasis pinigų srautų padidėjimas (sumažėjimas)		577	(3 149)	786	16
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje		2 770	5 919	648	632
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje		3 347	2 770	1 434	648

* žr. 2 pastabą

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Generalinis direktorius	Kristijonas Kaikaris		2024 m. balandžio 30 d.
Finansų direktorius	Vygantas Reifonas		2024 m. balandžio 30 d.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

1 Informacija apie Bendrovę

AB „Novaturas“ (toliau – Bendrovė) yra Lietuvos Respublikoje registruota akcinė bendrovė. Jos buveinės adresas yra:

A. Mickevičiaus g. 27, Kaunas, LT-44245, Lietuva.

Įmonės pagrindinė verslo vieta - Baltijos šalys.

Įmonės pavadinimas ar kiti identifikavimo metodai nuo ankstesnio ataskaitinio laikotarpio pabaigos nepasikeitė.

AB „Novaturas“ neturi patronuojančios įmonės.

Grupė ir Bendrovė užsiima kelionių organizavimu ir platinimu. Bendrovė įregistruota 1999 m. gruodžio 16 d.

Bendrovės akcininkai buvo:

	2023 m. gruodžio 31 d.		2022 m. gruodžio 31 d.	
	Turimų akcijų skaičius	Nuosavybės dalis, proc.	Turimų akcijų skaičius	Nuosavybės dalis, proc.
„Willgrow“ (buvusi UAB „ME Investicija“)	779 900	9,99 %	779 900	9,99 %
Ugnius Radvila	740 702	9,49 %	740 702	9,49 %
„Moonrider“ OU	543 346	6,96 %	543 346	6,96 %
Paliūnas Vidas	535 278	6,86 %	535 278	6,86 %
Šūmakaris Rytis	535 278	6,86 %	535 278	6,86 %
AS „Rondam“	356 489	4,57 %	356 489	4,57 %
„Rendez Vous“ OU	269 975	3,46 %	524 671	6,72 %
Kitos	3 990 035	51,11 %	3 791 336	48,56 %
Iš viso	7 751 003	99,28 %	7 807 000	100,00 %
AB „Novaturas“	55 997	0,72 %	-	0,00 %
Iš viso	7 807 000	100,00 %	7 807 000	100,00 %

„Willgrow“ (buvęs pavadinimas „ME Investicija“) – investicinė bendrovė, valdanti vieną iš didžiausių Europos transporto paslaugų grupę „Girteka“.

„Rendez Vous“ OU vadovas Janek Pohla yra „Tahe Outdoors“ įkūrėjas ir Valdybos narys. „Tahe Outdoors“ – daugiau nei 25 metus sėkmingai veikianti vandens sporto įrangos gamintoja ir platintoja, viena iš srities lyderių Europoje.

„Moonrider“ OU priklauso Estijos investicijų bendrovei „Go Group“, veikiančiai turizmo, transporto, nekilnojamojo turto, inžinerijų srityse.

„Rondam“ AS įmonių grupei priklausančios bendrovės valdo didžiausią Tartu viešbutį su SPA centru „Dorpat“, taip pat vieną iš geriausiai vertinamų Talino viešbučių „Lydia“.

Visos akcijos, kurių kiekvienos nominali vertė 0,03 Eur, yra paprastosios akcijos, kurios 2023 ir 2022 m. gruodžio 31 d. buvo visiškai apmokėtos.

2023 m. rugsėjo 20 d. Bendrovė įsigijo 75 997 savo akcijas mokėjimų akcijomis kaip atlygio dalies planui įvykdyti (12 pastaba). 2023 m. gruodžio 14 d. 20 0000 akcijų buvo perduota pagal mokėjimų akcijomis atlygio schemą - 2023 m. gruodžio 31 d. visi su tuo susiję įsipareigojimai buvo įvykdyti.

Metų pabaigoje Bendrovė turėjo 55 997 vienetų savo akcijų. Bendrovės patronuojamosios įmonės neturi Bendrovės akcijų.

Grupę sudaro Bendrovė AB „Novaturas“ ir jos dukterinės įmonės (toliau – Grupė):

Bendrovė	Kodas	Registracijos vieta	Įmonės buveinės adresas	Grupės valdomų akcijų dalis 2023 m. gruodžio 31 d., proc.	Grupės valdomų akcijų dalis 2022 m. gruodžio 31 d., proc.	Pagrindinė veikla
„Novatours“ SIA	135567698	Latvijos juridinių asmenų registras	Kr. Valdemara g. 100, Ryga, Latvija	100 %	100 %	Kelionių organizavimas ir platinimas.
„Novatours“ OU	40003525782	Estijos juridinių asmenų registras	Ravala g. 6, Talinas, Estija	100 %	100 %	Kelionių organizavimas ir platinimas.
UAB „Aviaturas ir partneriai“	110138798	Lietuvos juridinių asmenų registras	Konstitucijos pr. 15/5, Vilnius, Lietuva	100 %	100 %	Kelionių organizavimas ir platinimas.
„Novatours Holidays“ SRL	22801786	Rumunijos juridinių asmenų registras	M. Caramfil g. 53, Bukareštas, Rumunija	100 %	100 %	Nevykdo veiklos.

Nuo 2010 metų Bendrovės patrunuojamoji įmonė SRL „Novatours Holidays“ veiklos nevykdė.

Bendrovė turi filialą, registruotą adresu J. Jasinskio g. 16, Vilnius, Lietuva. Filialo registracijos kodas 125142371. Jo veiklos finansiniai rezultatai yra įtraukti į Bendrovės finansines ataskaitas.

2 Reikšminga apskaitos politikos informacija

Reikšmingi apskaitos principai, taikyti rengiant Bendrovės ir Grupės finansines ataskaitas už metus, pasibaigusius 2023 m. gruodžio 31 d., yra šie:

2.1 Finansinių ataskaitų parengimo pagrindas

Finansinės ataskaitos yra parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), priimtus taikyti Europos Sąjungoje (toliau – ES).

Grupės ir Bendrovės finansinės ataskaitos buvo paruoštos remiantis istorine savikaina, išskyrus finansines išvestines priemones, kurios yra įvertintos tikrąja verte.

Šiose finansinėse ataskaitose visos sumos yra pateiktos eurais, kuri yra Bendrovės ir Grupės įmonių, veikiančių Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje, funkcinė valiuta. Sumos šiose finansinėse ataskaitose yra pateiktos eurais, o visos sumos buvo suapvalintos iki artimiausio tūkstančio, nebent nurodyta kitaip. Dėl apvalinimo, sumos aiškinamajame rašte gali nesutapti.

Grupė parengė finansines ataskaitas remdamasi veiklos tęstinumo prielaida.

Bendrovės vadovybė patvirtino šias finansines ataskaitas 2024 m. balandžio 30 d. Bendrovės akcininkai turi įstatyminę teisę patvirtinti šias finansines ataskaitas arba nepatvirtinti jų ir reikalauti vadovybės paruošti naujas finansines ataskaitas.

2.2 Reikšmingos apskaitos politikos informacijos santrauka

2.3.1 Investicijos į patrunuojamąsias įmones (Bendrovė)

Investicijos į dukterines įmones atskirose Bendrovės finansinėse ataskaitose yra apskaitomos įsigijimo verte, atėmus vertės sumažėjimą.

2.3.2 Finansinės priemonės

Finansinis turtas

Pirminis pripažinimas ir vertinimas

Finansinis turtas pirminio pripažinimo metu skirstomas į vėliau apskaitomą amortizuota savikaina, tikrąja verte kitose bendrosiose pajamose, ir tikrąja verte pelne arba nuostoliuose.

Finansinio turto priskyrimas pirminio pripažinimo metu priklauso nuo sutartyse numatytų finansinio turto pinigų srautų savybių ir Grupės verslo modelio apibrėžiančio finansinio turto valdymą. Grupė apskaito visą finansinį turtą amortizuota savikaina, nes pagal Grupės verslo modelį finansinis turtas turi būti laikomas tik sutartyje numatytiems pinigų srautams surinkti, o ne finansiniam turtui parduoti, arba jis gali būti laikomas abiem tikslais. Grupės finansinį turtą sudaro prekybos gautinos ir kitos gautinos sumos, sutarčių turtas, pinigai ir pinigų ekvivalentai. Grupė ir Bendrovė perklasifikuoja skolos priemonės tik tada, kai pasikeičia tokiam turtui valdyti skirtas verslo modelis.

Tam, kad finansinis turtas būtų priskiriamas ir vertinamas amortizuota savikaina arba tikrąja verte kitose bendrosiose pajamose, jo sukuriama pinigų srautai yra tik pagrindinės sumos ir pagrindinės nepadengtosios sumos (SPPI) palūkanų mokėjimai. Šis vertinimas vadinamas SPPI testu ir atliekamas kiekvienai finansinei priemonei. Finansinis turtas, sukuriantis pinigų srautus, kurie SPPI, yra priskiriamas ir vertinamas tikrąja verte pelne arba nuostoliuose, nepriklausomai nuo verslo modelio.

Remdamasi finansinio turto valdymo modeliu Grupė valdo savo finansinį turtą taip, kad šis generuotų pinigų srautus. Verslo modelio pagalba yra nustatoma, ar pinigų srautai bus gaunami renkant sutartinius pinigų srautus, ar parduodant šį finansinį turtą ar naudojant abu variantus. Finansinis turtas, klasifikuojamas ir vertinamas amortizuota savikaina, kaip laikomas pagal verslo modelį, kurio tikslas laikyti finansinį turtą siekiant surinkti sutartyje numatytus pinigų srautus, o finansinis turtas, klasifikuojamas ir vertinamas tikrąja verte kitose bendrosiose pajamose kaip laikomas pagal verslo modelį, kurio tikslas pasiekiamas renkant sutartyje nustatytus pinigų srautus ir parduodant finansinį turtą.

Finansinio turto pirkimas arba pardavimas pagal sutartį, pagal kurios sąlygas turtą reikia pristatyti per tam tikrą, paprastai nustatytą atitinkamos rinkos taisyklėse arba susitarime (prekyba įprastu būdu), laikotarpį, pripažįstamas sandorio sudarymo dieną, t. y. datą, kurią Grupė įsipareigoja pirkti ar parduoti finansinį turtą.

Vėlesnis vertinimas

Po pirminio pripažinimo, finansinis turtas skirstomas į keturias kategorijas:

- finansinis turtas, vertinamas amortizuota savikaina (skolos finansinės priemonės)
- finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte kitose bendrosiose pajamose, kai sukauptas pelnas ar nuostoliai perkeliama į pelną ar nuostolius (skolos finansinės priemonės)
- finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte kitose bendrosiose pajamose, kai nutraukus pripažinimą sukauptas pelnas ar nuostoliai nėra perkeliama į pelną ar nuostolius (nuosavybės priemonės)
- finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte pelne (nuostoliuose)

Finansinis turtas, vertinamas amortizuota savikaina (skolos finansinės priemonės)

Amortizuota savikaina vertinamas finansinis turtas vėliau yra apskaitomas naudojant faktinių palūkanų metodą (EIR), atėmus tikėtinus kredito nuostolius. Pelnas ir nuostoliai pripažįstami pelne (nuostoliuose), kai turto pripažinimas yra nutraukiamas, turtas yra pakeičiamas ar jam nustatomas vertės sumažėjimas.

Grupės finansinis turtas, vertinamas amortizuota savikaina, apima prekybos ir kitas gautinas sumas, sutarčių turtą, taip pat pinigus ir pinigų ekvivalentus.

Grupė neturi finansinio turto, kuris būtų vertinamas tikrąja verte kitose bendrosiose pajamose arba tikrąja verte pelne arba nuostoliuose.

Vertės sumažėjimas

Kiti atskleidimai, susiję su finansinio turto vertės sumažėjimu, taip pat pateikiami šiose pastabose:

- reikšmingų prielaidų atskleidimas – 3 pastaba;
- prekybos ir kitos gautinos sumos, įskaitant sutarčių turtą – 9 pastaba.

Finansinio turto, vertinamo amortizuota savikaina, vertės sumažėjimas dėl tikėtinių kredito nuostolių yra pripažįstamas pagal 9-ąjį TFAS. Finansinio turto vertės sumažėjimas nustatomas atsižvelgiant į viso galiojimo laikotarpio kredito nuostolius arba 12 mėnesių tikėtinius kredito nuostolius. Finansinio turto atveju, būtinas vertės sumažėjimas tikėtiniems kredito nuostoliams, kai tokio finansinio turto kredito rizika reikšmingai padidėja nuo pirminio finansinio turto pripažinimo

arba kai finansines priemones sudaro prekybos gautinos sumos ir sutarčių turtas. Visų kitų finansinių priemonių atveju, tikėtini kredito nuostoliai vertinami suma, lygia 12 mėnesių tikėtiniems kredito nuostoliams.

Prekybos gautinoms sumoms ir sutarčių turtui Grupė ir Bendrovė taiko supaprastintą tikėtinų kredito nuostolių (TKN) skaičiavimo metodą. Todėl Grupė ir Bendrovė nestebi kredito rizikos pokyčių, bet kiekvienai finansinių ataskaitų datai pripažįsta vertės sumažėjimą remdamasi viso galiojimo laikotarpio TKN. Grupė ir Bendrovė sudarė tikėtinų nuostolių normų matricą, kuri paremta istorine kredito nuostolių analize, ir pakoreguota, kad atspindėtų ateities veiksnius, būdingus skolininkams ir ekonominei aplinkai.

Vertės sumažėjimas ir sumažėjimo atstatymas pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje bendrosiomis ir administracinėmis sąnaudomis.

Pripažinimo nutraukimas

Finansinio turto (arba, kai taikytina, finansinio turto dalies arba panašaus finansinio turto grupės dalies) pripažinimas yra nutraukiamas (t. y., jis yra pašalinamas iš Grupės finansinės būklės ataskaitos), kai:

- a) baigiasi teisės į finansinio turto pinigų srautus galiojimo laikas;

arba

- b) Grupė perleidžia savo teisę gauti pinigines įplaukas iš turto.

Finansiniai įsipareigojimai

Pirminis pripažinimas ir vertinimas

Finansiniai įsipareigojimai pirminio pripažinimo metu skirstomi į finansinius įsipareigojimus apskaitomus tikrąja verte per pelną ar nuostolius, gautas paskolas ir mokėtinas sumas ar kaip išvestines priemonės naudojamas kaip veiksmingas apsidraudimo priemonės, jei reikalinga.

Visi finansiniai įsipareigojimai pirminio pripažinimo metu yra pripažįstami tikrąja verte, o gautų paskolų bei prekybos mokėtinų sumų atveju – atėmus tiesiogiai priskirtinas sandorio išlaidas.

Grupės finansiniai įsipareigojimai apima prekybos ir kitas mokėtinas sumas, gautas paskolas ir kitas finansines skolas ir išvestines finansines priemones.

Vėlesnis vertinimas

Vėliau atliekant finansinių įsipareigojimų vertinimą jie yra skirstomi į dvi kategorijas:

- Finansiniai įsipareigojimai, vertinami tikrąja verte pelne ar nuostoliuose (išvestinės finansinės priemonės);
- finansiniai įsipareigojimai, vertinami amortizuota savikaina (paskolos, kitos finansinės skolos ir kiti įsipareigojimai).

Finansiniai įsipareigojimai apskaitomi tikrąja verte pelne ar nuostoliuose

Finansiniai įsipareigojimai, apskaitomi tikrąja verte pelne arba nuostoliuose, apima finansinius įsipareigojimus, laikomus prekybai, ir finansinius įsipareigojimus, kurie buvo priskirti pirminio pripažinimo metu kaip vertinami tikrąja verte pelne arba nuostoliuose.

Finansiniai įsipareigojimai yra priskiriami kaip laikomi prekybai, jei jie yra įsigyti turint tikslą perpirkti artimoje ateityje. Į šią kategoriją taip pat įeina Grupės sudarytos išvestinės finansinės priemonės, kurios nėra priskiriamos apsidraudimo priemonėmis apsidraudimo santykiuose, kaip apibrėžta 9-ajame TFAS.

Pelnas arba nuostoliai, atsiradę iš finansinių įsipareigojimų, laikomų prekybai, yra pripažįstami pelno ar nuostolių ataskaitoje.

Grupė turi tokių išvestinių finansinių priemonių kaip valiutos keitimo išankstinių sandorių ir aviacinio kuro išankstiniai sandoriai. Šios priemonės yra vertinamos tikrąja verte pelne ar nuostoliuose.

Finansiniai įsipareigojimai, vertinami amortizuota savikaina (paskolos, kitos finansinės skolos ir kiti įsipareigojimai)

Po pirminio pripažinimo, paskolos ir kitos finansinės skolos, kurioms taikomos palūkanos, vertinamos amortizuota savikaina taikant EIR metodą. Pelnas ir nuostoliai yra pripažįstami pelno (nuostolių) straipsnyje, kai nutraukiamas įsipareigojimų pripažinimas arba jie yra amortizuojami taikant EIR metodą.

Amortizuota savikaina apskaičiuojama atsižvelgiant į nuolaidą ar priemoką, taikomą pirkimo metu, taip pat mokesčius ar išlaidas, kurie yra neatskiriama EIR dalis. EIR amortizacija įtraukiama į bendrųjų pajamų ataskaitą kaip finansinės sąnaudos.

Ši kategorija paprastai apima prekybos ir kitas mokėtinas sumas, palūkanas uždirbančias paskolas ir kitas finansines skolas, įskaitant obligacijas. Daugiau informacijos pateikta 13 pastaboje.

Finansinių priemonių sudengimas

Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai yra sudengiami ir grynoji suma yra pateikiama finansinės būklės ataskaitoje, jei egzistuoja įvykdoma teisė sudengti pripažintas sumas ir yra ketinama atsiskaityti grynąja verte, t.y. realizuoti turtą ir įvykdyti įsipareigojimus tuo pačiu metu.

2.3.4 Išankstinių mokėjimų vertės sumažėjimas

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Bendrovė ir Grupė peržiūrejo savo nefinansinį turtą, kurį daugiausiai sudarė išankstiniai mokėjimai. Jie daugiausiai susiję su konkrečiais išankstiniais mokėjimais už būsimas turizmo paslaugas, t. y. išankstiniai mokėjimai kelionių operatoriams ir paslaugų teikėjams už būsimas viešbučių ir skrydžio paslaugas. Peržiūros tikslas – nustatyti, ar yra požymių, kad išankstinių mokėjimų vertė gali būti sumažėjusi. Esant tokiems požymiams, yra įvertinama išankstinių mokėjimų atsiperkamoji vertė, kad būtų galima apskaičiuoti vertės sumažėjimo nuostolius (jei tokių yra).

Kiekvieną finansinių ataskaitų datą Grupė ir Bendrovė vertina, ar yra išankstinių mokėjimų vertės sumažėjimo požymių, pvz., pasikeitęs klientų elgesys, ekonominės sąlygos ar specialiosios turizmo pramonę veikiančios sąlygos (tokios kaip gamtinės stichijos ar geopolitiniai veiksniai), informacija apie tiekėjų, kuriems buvo atlikti išankstiniai mokėjimai, veiklos sutrikimus. Grupė ir Bendrovė analizuoja išankstinių mokėjimų surinkimo ir panaudojimo galimybes atsižvelgdamos į užsakytas būsimas keliones, galimą kelionių kryptių patrauklumą vietos rinkose, taip pat konkrečių viešbučių patrauklumą, taip pat išankstinių mokėjimų panaudojimo lygį kiekviename konkrečiame kelionių sezone. Jei yra vertės sumažėjimo požymių, Grupė ir Bendrovė apskaičiuoja išankstinių mokėjimų atsiperkamąją vertę ir ją palygina su jų apskaitine verte. Jei atsiperkamoji vertė yra mažesnė už apskaitinę vertę, Grupė ir Bendrovė pripažįsta vertės sumažėjimo nuostolius bendrųjų pajamų ataskaitos bendrųjų ir administracinių sąnaudų straipsnyje. Vertės sumažėjimo nuostolių atstatymas vėlesniais laikotarpiais pripažįstamas bendrųjų pajamų ataskaitoje, jei aplinkybės, dėl kurių buvo pripažinti vertės sumažėjimo nuostoliai, pagerėjo ir atsiperkamoji vertė viršija apskaitinę vertę iki tokios sumos, kokia būtų buvusi, jei vertės sumažėjimo nuostoliai ankstesniais metais nebūtų buvę pripažinti.

2.3.5 Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus sudaro pinigai kasoje ir banko sąskaitose. Pinigų ekvivalentai yra trumpalaikės, labai likvidžios investicijos, lengvai konvertuojamos į žinomą pinigų sumą. Tokių investicijų terminas sutarties sudarymo datą lygus ar mažesnis nei 3 mėn., o vertės pokyčių rizika yra labai nežymi.

Pinigų srautų ataskaitoje pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro pinigai kasoje, pinigai kelyje ir banko sąskaitose bei indėliai, kurių terminas sutarties sudarymo datą lygus ar mažesnis nei 3 mėn.

2.3.6 Pajamos pagal sutartis su klientais

Pajamos pripažįstamos, kai klientui perleidžiama atskirų prekių ar paslaugų kontrolė. Didelę dalį pajamų Grupė ir Bendrovė uždirba iš kelionių paketų pardavimo. Grupė ir Bendrovė siūlo trijų rūšių kelionių paketus:

- a) kelionės lėktuvu;
- b) ekskursijos lėktuvu;
- c) ekskursijos autobusu.

Aukščiau šioje pastaboje paminėti pajamų srautai toliau vadinami kelionių paketais. Skrydžiai, apgyvendinimas viešbučiuose ir kitos paslaugos, įtraukiamos į kelionių paketus, Grupei ir Bendrovei teikiant reikšmingą paslaugą transformuojami į vieną klientui skirtą produktą, kaip tai nurodyta 15-ajame TFAS, todėl kelionių paketas sudaro vieną Grupės ir Bendrovės veiklos įsipareigojimą. Šios pajamos pripažįstamos, kai Grupė ir Bendrovė suteikia paslaugą klientui, t. y. per atostogų kelionės laikotarpį, nes klientai naudojami atostogų kelionės paslaugomis proporcingai kelionės laikotarpiui.

Grupė ir Bendrovė taiko 15-ojo TAS 121 dalies a punkte nurodytą praktinę priemonę. Atskleisdamos informaciją apie balanso datą neįvykdytus veiklos įsipareigojimus, Grupė ir Bendrovė atskleidžia visus savo likusius veiklos įsipareigojimus pagal sutartis, kurių pradinė trukmė yra ilgesnė nei 12 mėnesių, t. y. nuo sutarties pradžios (iš esmės nuo užsakymo datos) iki sutarties pabaigos (iš esmės iki paslaugos teikimo pabaigos) praeina ne mažiau kaip dvylika mėnesių.

Kelionių paketų pardavimai atliekami išankstinio mokėjimo pagrindu (klientas sumoka iš anksto), todėl susijęs sutarčių turtas ar gautinos sumos nėra pripažįstami pagal tokius pardavimo sandorius.

Sutarčių įsipareigojimai

Sutarties įsipareigojimas yra Grupės ir Bendrovės įsipareigojimas klientui pristatyti prekes ar paslaugas. Sutarties įsipareigojimas pripažįstamas, kai iš kliento gaunamas mokėjimas prieš Grupei perdavus susijusias prekes ar paslaugas. Sutarties įsipareigojimai pripažįstami pajamomis, kai Grupė įvykdo įsipareigojimą pagal sutartį (t. y. klientui perduoda susijusių prekių ar paslaugų kontrolę).

Sutarties sudarymo išlaidos

Tiesioginės sąnaudos, kurios tiesiogiai patiriamos siekiant sudaryti sutartį, t. y. komisiniai kelionių agentūroms už parduotas kelionių paslaugas, yra kapitalizuojamos kaip sutarties sąnaudų dalis finansinės būklės ataskaitoje, kai atsiranda įsipareigojimas sumokėti komisinius. Susidarancios sąnaudos pripažįstamos per visą kelionių paslaugos laikotarpį kartu su susijusiomis pajamomis.

Sutarties vykdymo išlaidos

Sutarties vykdymo išlaidos apima ateinančių laikotarpių sąnaudas, susijusias su paslaugomis, kurios turėtų būti teikiamos pagal esamas sutartis su klientais dėl jiems parduotų kelionių paketų, siekiant įvykdyti veiklos įsipareigojimą. Sutarties vykdymo išlaidos pripažįstamos per visą kelionių paslaugos laikotarpį kartu su susijusiomis pajamomis.

2.3.7 Mokesčiai

Pelno mokesčiai

Grupės įmonės yra apmokestinamos individualiai, nepriklausomai nuo bendrų Grupės rezultatų. Pelno mokesčio apskaičiavimas remiasi metiniu pelnu, įvertinus atidėtąjį pelno mokestį.

Bendrovės pelno mokestis skaičiuojamas pagal Lietuvos mokesčių įstatymų reikalavimus. Jos dukterinių įmonių, esančių užsienyje, pelno mokestis apskaičiuojamas atsižvelgiant į tose šalyse galiojančius mokesčių įstatymų reikalavimus.

Standartinis pelno mokesčio tarifas Lietuvoje yra 15 proc. Mokestiniai nuostoliai Lietuvoje gali būti keliami neribotą laikotarpį išskyrus nuostolius, kurie susidarė dėl vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo. Toks perkėlimas nutraukiamas, jeigu Bendrovė nebetęsia veiklos, dėl kurios šie nuostoliai susidarė, išskyrus atvejus, kai Bendrovė veiklos nebetęsia dėl nuo jo nepriklausančių priežasčių. Nuostoliai iš vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo gali būti keliami 5 metus ir padengiami tik iš tokio paties pobūdžio sandorių pelno. Nuo 2014 m. sausio 1 d. perkeltiniais mokestiniais nuostoliais galima padengti ne daugiau kaip 70 proc. einamųjų mokestinių metų apmokestinamojo pelno.

Pagal Estijos ir Latvijos teisės aktus Estijoje ir Latvijoje veikiančių įmonių pelnas nėra apmokestinamas pelno mokesčiu, jei pelnas yra nepaskirstomas. Pajamos apmokestinamos, kai jos paskirstomos kaip dividendai ar kita forma. Skirstomas pelnas Latvijoje apmokestinamas 20/80 tarifu. Estijoje 14/86 tarifas vis dar buvo taikomas 2023 ir 2024 metais nuo įprastu būdu paskirstomo pelno. Tarifas nustos galioti nuo 2025 m. sausio 1 d. Po šios datos bus taikomas 22 proc. tarifas visiems pelno paskirstymams.

Atidėtas mokestis

Atidėtieji mokesčiai apskaičiuojami balansinių įsipareigojimų metodu. Atidėtojo pelno mokesčiai atspindi laikinųjų skirtumų tarp turto ir įsipareigojimų balansinių verčių grynąjį mokestinį poveikį finansinės atskaitomybės tikslais ir sumas, naudojamas pelno mokesčio tikslais. Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra vertinami taikant mokesčio tarifus, kurie, tikėtina, bus taikomi apmokestinamoms pajamoms tais metais, kuriais šie laikini skirtumai turėtų grįžti pagal mokesčių normas, kurios buvo priimtos arba iš esmės priimtos finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną.

Atidėtojo mokesčio turtas yra pripažįstamas finansinės būklės ataskaitoje tiek, kiek vadovybė tikisi, kad jis bus realizuotas artimiausioje ateityje atsižvelgiant į apmokestinamojo pelno prognozes. Jei tikėtina, kad dalis atidėtojo mokesčio nebus realizuota, ši atidėtojo mokesčio dalis nėra pripažįstama finansinėse ataskaitose.

2023 m. ir 2022 m. atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai Lietuvoje veikiančioms įmonėms buvo apskaitomi naudojant 15 proc. tarifą.

Kadangi Estijoje ir Latvijoje apmokestinami dividendai, o ne pelnas, turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės ir mokesčių bazės, dėl kurių gali atsirasti atidėtojo mokesčio turtas ar įsipareigojimai, nesiskiria.

Grupė patiria atidėtojo mokesčio įsipareigojimus dėl investicijų į patronuojamąsias įmones, išskyrus tuos atvejus, kai Grupė geba kontroliuoti apmokestinamų laikinųjų skirtumų panaikinimo laiką ir tikėtina, kad apmokestinami laikinieji skirtumai

nebus panaikinti artimiausioje ateityje. Apmokestinami laikinieji skirtumai gali būti panaikinti, kai, pavyzdžiui, paskirstomi dividendai, parduodama ar likviduojama investicija ir įvykus kitiems sandoriams.

Grupė kontroliuoja savo patronuojamųjų įmonių dividendų politiką, todėl ji gali kontroliuoti apmokestinamų laikinųjų skirtumų, susijusių su investicijomis į patronuojamąsias įmones, panaikinimo laiką. Kadangi Bendrovė nusprendė artimiausioje ateityje neskirstyti pelno, ji nepripažįsta atidėtojo mokesčio įsipareigojimo dėl pirmiau minėtos išimties.

Grupės atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai buvo užskaityti tarpusavyje ta suma, kuri yra susijusi su ta pačia mokesčių administravimo institucija ir tuo pačiu apmokestinamuoju subjektu.

2.3 Apskaitos politikos pakeitimai ir informacijos atskleidimas

Naujų ir/ar pakeistų TFAS ir Tarptautinės finansinės atskaitomybės aiškinimo komiteto (TFAAK) išaiškinimų taikymas

Toliau pateikiamos galiojančių standartų pataisos, kurios patvirtintos Tarptautinių apskaitos standartų valdybos (TASV) ir priimtos ES bei kurios galioja einamuoju ataskaitiniu laikotarpiu:

- 17-asis TFAS „Draudimo sutartys“ pataisos „17-ojo TFAS ir 9-ojo TFAS taikymas pirmą kartą – lyginamoji informacija“, ES priėmė 2022 m. rugsėjo 8 d. (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2023 m. sausio 1 d. ar vėliau),
- 1-ojo TAS „Finansinės atskaitomybės pateikimas“ pataisos „Apskaitos politikos atskleidimas“, kurias ES priėmė 2022 m. kovo 2 d. (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2023 m. sausio 1 d. ar vėliau),
- 8-ojo TAS „Apskaitos politika, apskaitinių įvertinimų keitimas ir klaidos“ pataisos „Apskaitos politikos atskleidimas“, kurias ES priėmė 2022 m. kovo 2 d. (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems nuo 2023 m. sausio 1 d. arba vėliau);
- 12-ojo TAS „Pelno mokestis“ pataisos „Atidėtasis mokestis, susijęs su turtu ir įsipareigojimais, kurie atsiranda įvykus vieninteliam sandoriui“, ES priėmė 2022 m. rugpjūčio 11 d. (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems nuo 2023 m. sausio 1 d. arba vėliau).

Dėl šių naujų standartų, galiojančių standartų pataisų ir išaiškinimų taikymo Grupės ir Bendrovės finansinėse ataskaitose nebuvo atlikta reikšmingų pakeitimų, išskyrus 1-ojo TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas“ pataisų taikymą, nes dėl jo buvo peržiūrėta Grupės ir Bendrovės finansinėse ataskaitose atskleista apskaitos politika, paliekant tik reikšmingą apskaitos politikos informaciją.

Standartai, pataisos ir aiškinimai, patvirtinti Europos Sąjungoje, tačiau dar neįsigalioję, kurių Grupė ir Bendrovė nepradėjo taikyti anksčiau laiko

Šių finansinių ataskaitų patvirtinimo datą, nurodyti standartai, esamų standartų pataisos ir interpretacijos, patvirtinti Tarptautinių apskaitos standartų tarybos (TAST), buvo išleisti, bet dar negaliojo:

- 1-ojo TAS „Finansinės atskaitomybės pateikimas pataisos „Ilgalaikiai įsipareigojimai, kuriems taikomos sutarčių sąlygos“ (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2024 m. sausio 1 d. ar vėliau),
- 16-ojo TFAS „Finansinės atskaitomybės pateikimas“ pataisos „Apskaitos politikos atskleidimas“ (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2024 m. sausio 1 d. ar vėliau).

Vadovybė dar nėra įvertinusi galimos šių pataisų įtakos.

Standartai, aiškinimai ir jų pataisos, kurie dar nėra patvirtinti Europos Sąjungoje ir kurių Grupė ir Bendrovė nepradėjo taikyti anksčiau laiko

- 7-ojo TAS „Pinigų srautų ataskaita“ ir 7-ojo TFAS „Finansinės priemonės. Atskleidimas“ pataisos (taikoma 2024 m. sausio 1 d. ar vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams).
- 21-ojo TAS „Užsienio valiutos kurso pasikeitimo įtaka“ pataisos „Valiutų nekonvertuojamumas“. Pataisos taikomos 2025 m. sausio 1 d. ar vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams. Leidžiama taikyti anksčiau.
- 10-ojo TFAS „Konsoliduotosios finansinės ataskaitos“ ir 28-ojo TAS „Investicijos į asocijuotąsias įmones ir bendras įmones“ pataisos „Turto pardavimas ar įnašai tarp investuotojo ir jo asocijuotosios įmonės ar bendros įmonės“

2015 m. gruodį TASV atidėjo įsigaliojimo datą neribotam laikui, laukdama nuosavybės apskaitos metodo tyrimo projekto rezultatų.

- 18-ojo TFAS „Pateikimas ir atskleidimas finansinėse ataskaitose“. 2024 m. balandžio 18 d. TAUSV išleido 18-ąjį TFAS „Pateikimas ir atskleidimas finansinėse ataskaitose“ standartą, kuris pakeis 1-ąjį TAS „Finansinės atskaitomybės pateikimas“. TFAS 18 yra TAUSV Pirminių finansinių ataskaitų projekto rezultatas ir bus taikomas finansiniams laikotarpiams prasidedantiems nuo 2027 m. sausio 1 d. arba vėliau. Naujas standartas dar nėra patvirtintas Europos sąjungoje.

Vadovybė išanalizuos naujų standartų ir jų pakeitimų reikalavimus ir įvertins įtaką pradėdant juos taikyti.

Jokių kitų naujų ar atnaujintų standartų, kurie dar nėra pradėti taikyti, bet tikimasi, kad turėtų reikšmingos įtakos Grupės ir Bendrovės finansinėms ataskaitoms, nėra.

2.2. Savanoriškas apskaitos politikos pakeitimas

15-ojo TFAS taikymas kelionių agentūrų komisiniams

Rengdamos ankstesnių laikotarpių finansines ataskaitas Grupė ir Bendrovė taikė 15-ojo TFAS 94 dalyje nurodytą praktinę priemonę ir kelionių agentūroms sumokėtus komisinius mokesčius (kurie yra papildomos sutarties sudarymo išlaidas) iš karto pripažino sąnaudomis. Atsižvelgiant į tai, kad kelionių sektorius greitai atsigauja po COVID pandemijos ir Grupės bei Bendrovės pardavimų apimtys auga, finansinių ataskaitų naudotojams vis didesnę reikšmę turi skirtumas tarp sąnaudomis pripažįstamų komisinių ir susijusių pardavimo pajamų pripažinimo. Siekdama finansinių ataskaitų naudotojams pateikti tikslesnę informaciją apie Grupės ir Bendrovės finansinę būklę ir veiklos rezultatus, vadovybė nusprendė savanoriškai pakeisti apskaitos politiką ir pripažinti sutarties sudarymo išlaidas turtu ir jį amortizuoti atsižvelgiant į susijusių paslaugų pajamų pripažinimą. Apskaitos politikos keitimas atliktas retrospektyviai.

Šio apskaitos politikos pakeitimo įtaka atskleista 2.5 pastaboje.

2.4 Klaidos taisymas

1) Tarpusavio sandorių eliminavimas

Rengiant Grupės konsoliduotąsias finansines ataskaitas už metus, pasibaigusius 2022 m. gruodžio 31 d., buvo padaryta klaida eliminuojant tarpusavio sandorius. Todėl Grupės turtas (kitos gautinos sumos) ir įsipareigojimai (kiti trumpalaikiai įsipareigojimai ir sukauptos sąnaudos) buvo parodyti padidinta suma, tuo tarpu tik Bendrovės turtas buvo parodytas klaidinga suma (kitos gautinos sumos – padidinta vertė, gautinos sumos iš susijusių šalių – sumažinta suma). Klaidos suma – 1,023 mln. Eur.

2) Savų akcijų įsigijimas

Klaida buvo padaryta registruojant atitinkamus pelno paskirstymo rezultatus, kuriuos 2022 m. gegužės 24 d. patvirtino visuotinis akcininkų susirinkimas. Ji turėjo įtakos nuosavo kapitalo sumai: 2022 m. gruodžio 31 d. nepaskirstytasis pelnas buvo parodytas padidinta suma, o savų akcijų įsigijimo rezervas – sumažinta suma. Klaidos suma 1,250 mln. Eur.

3) Agentų priedų kaupimas

Grupė ir Bendrovė agentams moka priedus, dėl kurių laikotarpio pabaigoje Grupė ir Bendrovė turi egzistuojančią prievolę, atsirandančią dėl praeities įvykių, todėl, atitinkamai turi būti pripažintas įsipareigojimas. Atitinkamas įsipareigojimas nebuvo pripažintas ankstesniais laikotarpiais. Dėl to įsipareigojimas ir pardavimo sąnaudos buvo parodyta sumažinta suma: Grupės – 299 tūkst. Eur 2022 m. ir 181 tūkst. Eur 2021 m.; Bendrovės – 182 tūkst. Eur 2022 m. ir 101 tūkst. Eur 2021 m.

Finansinės būklės ataskaitos straipsnių koregavimas dėl apskaitos klaidos ir savanoriško apskaitos politikos keitimo įtakos

Klaidos pataisytos koreguojant kiekvieną paveiktą straipsnį ankstesnio laikotarpio finansinės būklės ataskaitoje ir bendrųjų pajamų ataskaitoje. Koreguoti straipsniai atskleisti toliau lentelėje. Pinigų srautų ataskaitos koregavimas nepateikiamas, nes įtaka buvo nereikšminga (daugiausiai susijusi su nepiniginiais straipsniais).

Finansinės būklės ataskaitos struktūros pakeitimas

Siekiant, kad pateikimas būtų aiškesnis, kai kurie finansinės būklės ataskaitos straipsniai buvo sujungti ir perklasifikuoti, kurių įtaka atskleista žemiau:

- 1) 1 294 tūkst. eurų buvo perklasifikuoti iš išankstinių apmokėjimų ir ateinančių laikotarpių sąnaudų straipsnio į kapitalizuotų sutarčių išlaidų straipsnį 2022 m. Grupės finansinės būklės ataskaitoje dėl pasikeitusio pateikimo.

- 2) 972 tūkst. eurų buvo perklasifikuoti iš išankstinių apmokėjimų ir ateinančių laikotarpių sąnaudų straipsnio į kapitalizuotų sutarčių išlaidų straipsnį 2021 m. Grupės finansinės būklės ataskaitoje dėl pasikeitusio pateikimo.
- 3) 703 tūkst. eurų buvo perklasifikuoti iš išankstinių apmokėjimų ir ateinančių laikotarpių sąnaudų straipsnio į kapitalizuotų sutarčių išlaidų straipsnį 2022 m. Bendrovės finansinės būklės ataskaitoje dėl pasikeitusio pateikimo.
- 4) 424 tūkst. eurų buvo perklasifikuoti iš išankstinių apmokėjimų ir ateinančių laikotarpių sąnaudų straipsnio į kapitalizuotų sutarčių išlaidų straipsnį 2021 m. Bendrovės finansinės būklės ataskaitoje dėl pasikeitusio pateikimo.
- 5) 924 tūkst. eurų buvo perklasifikuoti iš išankstinių apmokėjimų ir ateinančių laikotarpių sąnaudų straipsnio į prekybos ir kitų gautinų sumų straipsnį 2022 m. Grupės finansinės būklės ataskaitoje dėl pasikeitusio pateikimo.
- 6) 430 tūkst. eurų buvo perklasifikuoti iš išankstinių apmokėjimų ir ateinančių laikotarpių sąnaudų straipsnio į prekybos ir kitų gautinų sumų straipsnį 2021 m. Grupės finansinės būklės ataskaitoje dėl pasikeitusio pateikimo.
- 7) 74k tūkst. eurų buvo perklasifikuoti iš išankstinių apmokėjimų ir ateinančių laikotarpių sąnaudų straipsnio į prekybos ir kitų gautinų sumų straipsnį 2022 m. Bendrovės finansinės būklės ataskaitoje dėl pasikeitusio pateikimo.
- 8) 51 tūkst. eurų buvo perklasifikuoti iš išankstinių apmokėjimų ir ateinančių laikotarpių sąnaudų straipsnio į prekybos ir kitų gautinų sumų straipsnį 2021 m. Bendrovės finansinės būklės ataskaitoje dėl pasikeitusio pateikimo.
- 9) 943 tūkst. eurų buvo perklasifikuoti iš išankstinių apmokėjimų ir ateinančių laikotarpių sąnaudų straipsnio į kito trumpalaikio turto straipsnį 2022 m. Grupės finansinės būklės ataskaitoje dėl pasikeitusio pateikimo.
- 10) 410 tūkst. eurų buvo perklasifikuoti iš išankstinių apmokėjimų ir ateinančių laikotarpių sąnaudų straipsnio į kito trumpalaikio turto straipsnį 2021 m. Grupės finansinės būklės ataskaitoje dėl pasikeitusio pateikimo.
- 11) 350 tūkst. eurų buvo perklasifikuoti iš išankstinių apmokėjimų ir ateinančių laikotarpių sąnaudų straipsnio į kito trumpalaikio turto straipsnį 2022 m. Bendrovės finansinės būklės ataskaitoje dėl pasikeitusio pateikimo.
- 12) 378 tūkst. eurų buvo perklasifikuoti iš išankstinių apmokėjimų ir ateinančių laikotarpių sąnaudų straipsnio į kito trumpalaikio turto straipsnį 2021 m. Bendrovės finansinės būklės ataskaitoje dėl pasikeitusio pateikimo.
- 13) 671 tūkst. eurų buvo perklasifikuoti iš kitų gautinų sumų straipsnio į prekybos ir kitų gautinų sumų straipsnį 2022 m. Grupės finansinės būklės ataskaitoje dėl pasikeitusio pateikimo.
- 14) 471 tūkst. eurų buvo perklasifikuoti iš kitų gautinų sumų straipsnio į prekybos ir kitų gautinų sumų straipsnį 2021 m. Grupės finansinės būklės ataskaitoje dėl pasikeitusio pateikimo.
- 15) 371 tūkst. eurų buvo perklasifikuoti iš kitų gautinų sumų straipsnio į prekybos ir kitų gautinų sumų straipsnį 2022 m. Bendrovės finansinės būklės ataskaitoje dėl pasikeitusio pateikimo.
- 16) 361 tūkst. eurų buvo perklasifikuoti iš kito trumpalaikio turto straipsnio į prekybos ir kitų gautinų sumų straipsnį 2021 m. Bendrovės finansinės būklės ataskaitoje dėl pasikeitusio pateikimo.
- 17) 233 tūkst. eurų buvo perklasifikuoti iš išankstinių apmokėjimų ir ateinančių laikotarpių sąnaudų straipsnio į sutarčių turto straipsnį 2022 m. Grupės finansinės būklės ataskaitoje dėl pasikeitusio pateikimo.
- 18) 49 tūkst. eurų buvo perklasifikuoti iš prekybos ir kitų gautinų sumų straipsnio į sutarčių turto straipsnį 2021 m. Grupės finansinės būklės ataskaitoje dėl pasikeitusio pateikimo.
- 19) 170 tūkst. eurų buvo perklasifikuoti iš prekybos ir kitų gautinų sumų straipsnio į sutarčių turto straipsnį 2022 m. Bendrovės finansinės būklės ataskaitoje dėl pasikeitusio pateikimo.
- 20) 18 tūkst. eurų buvo perklasifikuoti iš išankstinių apmokėjimų ir ateinančių laikotarpių sąnaudų straipsnio į sutarčių turto straipsnį 2021 m. Bendrovės finansinės būklės ataskaitoje dėl pasikeitusio pateikimo.
- 21) 647 tūkst. eurų buvo perklasifikuoti iš kitų gautinų sumų straipsnio į kapitalizuotų sutarčių išlaidų straipsnį 2022 m. Grupės finansinės būklės ataskaitoje dėl pasikeitusio pateikimo.
- 22) 145 tūkst. eurų buvo perklasifikuoti iš kitų gautinų sumų straipsnio į kapitalizuotų sutarčių išlaidų straipsnį 2022m. Bendrovės finansinės būklės ataskaitoje dėl pasikeitusio pateikimo.

Paveiktų straipsnių Grupės ankstesnio laikotarpio finansinės būklės ataskaitoje ir bendrųjų pajamų ataskaitoje įtaka:

Grupė	Iki koregavimo 2022 m. gruodžio 31 d.	Ištaisytos klaidos	Apskaitos politikos keitimas	Perklasifika vimai	Koreguota 2022 m. gruodžio 31 d.
Išankstiniai mokėjimai	18 534	-	-	(3 394)	15 140
Kapitalizuotos sutarčių išlaidos	-	-	718	1 941	2 659
Prekybos ir kitos gautinos sumos	518	-	-	1 595	2 113
Sutarčių turtas	-	-	-	233	233
Kitas trumpalaikis turtas	1 694	(1 023)	-	(375)	296
				-	
Trumpalaikio turto iš viso	23 520	(1 023)	718	-	23 215
				-	
TURTO IŠ VISO	55 895	(1 023)	718	-	55 590
				-	
Rezervas savoms akcijoms įsigyti	-	1 250	-	-	1 250
Nepaskirstytasis pelnas	13 865	(1 549)	481	-	12 797
				-	
Nuosavo kapitalo iš viso	14 273	(299)	481	-	14 455
				-	
Sutarčių įsipareigojimai	-	-	-	15 716	15 716
Gauti išankstiniai apmokėjimai	14 392	-	-	(14 392)	-
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai ir sukauptos sąnaudos	3 745	(724)	237	(1 324)	1 934
				-	
Trumpalaikių įsipareigojimų iš viso	34 578	(724)	237	-	34 091
				-	
NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO	55 895	(1 023)	718	-	55 590

Grupė	Iki koregavimo 2022 m. sausio 1 d.	Ištaisytos klaidos	Apskaitos politikos keitimas	Perklasifika vimai	Koreguota 2022 m. sausio 1 d.
Išankstiniai mokėjimai	6 244	-	-	(1 861)	4 383
Kapitalizuotos sutarčių išlaidos	-	388	-	972	1 360
Prekybos ir kitos gautinos sumos	167	-	-	901	1 068
Sutarčių turtas	-	-	-	49	49
Kitas trumpalaikis turtas	471	-	-	(61)	410
Trumpalaikio turto iš viso	12 871	388	-	-	13 259
TURTO IŠ VISO	44 641	388	-	-	45 029
Rezervas savoms akcijoms įsigyti	-	-	-	-	-
Nepaskirstytasis pelnas	14 683	267	(181)	-	14 769
Nuosavo kapitalo iš viso	15 088	267	(181)	-	15 174
Sutarčių įsipareigojimai	-	-	-	8 301	8 301
Gauti išankstiniai apmokėjimai	8 615	-	-	(8 615)	-
Kiti trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai	4	-	-	(4)	-
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai ir sukauptos sąnaudos	1 328	121	181	318	1 948
Trumpalaikių įsipareigojimų iš viso	17 114	121	181	-	17 416
NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO	44 641	388	-	-	45 029

Grupė	Iki koregavimo 2022 m.	Ištaisytos klaidos	Apskaitos politikos keitimas	Perklasifika vimai	Koreguot a 2022 m.
Pardavimo sąnaudos	(15 804)	(118)	214	-	(15 708)
Veiklos pelnas	222	(118)	214	-	318
Pelnas prieš apmokestinimą	(755)	(118)	214	-	(659)
Grynasis pelnas (nuostoliai)	(818)	(118)	214	-	(722)
Bendrujų pajamų iš viso	(815)	(118)	214	-	(719)
Grynasis pelnas priskirtinas:	-	-	-	-	-
Bendrovės akcininkams	(818)	(118)	214	-	(722)
Bendrosios pajamos priskirtinos:	-	-	-	-	-
Bendrovės akcininkams	(815)	(118)	214	-	(719)
Tęstinės veiklos pelnas tenkantis vienai akcijai:	-	-	-	-	-
Vienai akcijai tenkantis pagrindinis ir sumažintas pelnas, priskirtinas patrunuojančiosios įmonės paprastosios nuosavybės savininkams (Eur)	(0,10)	(0,02)	0,03	-	(0,09)

Paveiktų straipsnių Bendrovės ankstesnio laikotarpio finansinės būklės ataskaitoje ir bendrųjų pajamų ataskaitoje įtaka:

Bendrovė	Iki koregavimo 2022 m. gruodžio 31 d.	Ištaisytos klaidos	Apskaitos politikos keitimas	Perklasi- fikavimai	Koreguota 2022 m. gruodžio 31 d.
Išankstiniai mokėjimai	7 012	-	-	(1 127)	5 885
Kapitalizuotos sutarčių išlaidos	-	-	367	848	1 215
Prekybos ir kitos gautinos sumos	471	-	-	275	746
Sutarčių turtas	-	-	-	170	170
Gautinos sumos iš susijusių šalių	567	1 023	-	-	1 590
Kitas trumpalaikis turtas	1 394	(1 023)	-	(166)	205
Trumpalaikio turto iš viso	10 096	-	367	-	10 463
TURTO IŠ VISO	45 091	-	367	-	45 458
Rezervas savoms akcijoms įsigyti	-	1 250	-	-	1 250
Nepaskirstytasis pelnas	9 741	(1 432)	228	-	8 537
Nuosavo kapitalo iš viso	10 004	(182)	228	-	10 050
Sutarčių įsipareigojimai	-	-	-	8 073	8 073
Gauti išankstiniai apmokėjimai	7 359	-	-	(7 359)	-
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai ir sukauptos sąnaudos	1 429	182	139	(714)	1 036
Trumpalaikių įsipareigojimų iš viso	21 754	182	139	-	22 075
NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO	45 091	-	367	-	45 458

Bendrovė	Iki koregavimo 2022 m. sausio 1 d.	Ištaisytos klaidos	Apskaitos politikos keitimas	Perklasi- fikavimai	Koreguota 2022 m. sausio 1 d.
Išankstiniai mokėjimai	4 107	-	-	(871)	3 236
Kapitalizuotos sutarčių išlaidos	-	-	187	424	611
Prekybos ir kitos gautinos sumos	149	-	-	412	561
Sutarčių turtas	-	-	-	18	18
Gautinos sumos iš susijusių šalių	177	-	-	-	177
Kitas trumpalaikis turtas	361	-	-	17	378
Trumpalaikio turto iš viso	5 495	-	187	-	5 682
TURTO IŠ VISO	39 913	-	187	-	40 100
Rezervas savoms akcijoms įsigyti	-	-	-	-	-
Nepaskirstytasis pelnas	10 454	(101)	120	-	10 473
Nuosavo kapitalo iš viso	10 714	(101)	120	-	10 733
Sutarčių įsipareigojimai	-	-	-	4 309	4 309
Gauti išankstiniai apmokėjimai	4 522	-	-	(4 522)	-
Kiti trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai	4	-	-	(4)	-
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai ir sukauptos sąnaudos	628	101	67	217	1 013
Trumpalaikių įsipareigojimų iš viso	10 462	101	67	-	10 630
NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO	39 913	-	187	-	40 100

Bendrovė	Iki koregavimo 2022 m.	Ištaisytos klaidos	Apskaitos politikos keitimas	Perklasi- fikavimai	Koreguot a 2022 m.
Pardavimo sąnaudos	(8 184)	(80)	108	-	(8 156)
Veiklos pelnas	802	(80)	108	-	830
Pelnas prieš apmokestinimą	(692)	(80)	108	-	(664)
Grynasis pelnas (nuostoliai)	(713)	(80)	108	-	(685)
Bendrųjų pajamų iš viso	(710)	(80)	108	-	(682)
Grynasis pelnas priskirtinas:	-	-	-	-	-
Bendrovės akcininkams	(713)	(80)	108	-	(685)
Bendrosios pajamos priskirtinos:	-	-	-	-	-
Bendrovės akcininkams	(710)	(80)	108	-	(682)
Tęstinės veiklos pelnas tenkantis vienai akcijai:	-	-	-	-	-
Vienai akcijai tenkantis pagrindinis ir sumažintas pelnas, priskirtinas patronuojančiosios įmonės paprastosios nuosavybės savininkams (Eur)	(0,09)	(0,01)	0,01	-	(0,09)

3 Svarbūs apskaitiniai sprendimai, įvertinimai ir prielaidos

Rengiant finansines ataskaitas pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, vadovybei reikia padaryti tam tikras prielaidas ir įvertinimus, kurie turėjo įtakos pateiktoms turto, įsipareigojimų, pajamų bei sąnaudų sumoms bei neapibrėžtumų atskleidimui. Šių finansinių ataskaitų reikšmingos sritys, kuriose naudojami įvertinimai, apima prestižo (4 pastaba) ir investicijų į patrunuojamąsias įmones (6 pastaba) vertės sumažėjimo vertinimą, išankstinių mokėjimų atgautinumo vertinimą (7 pastaba), atidėjinį teisiniams ginčams ir susijusios gautinos kompensacijos pripažinimą (15 pastaba), ir atidėtojo mokesčio turtą, susijusį su patrunuojamosios įmonės nepaskirstytu pelnu (2.3.7 pastaba). Ateities įvykiai gali pakeisti prielaidas, kuriomis vadovaujantis buvo atlikti šie įvertinimai. Tokių pasikeitimų rezultatas bus apskaitomas finansinėse ataskaitose, kai bus nustatytas.

Atidėjinys teismo ginčui ir susijusios gautinos kompensacijos pripažinimas

2024 m. kovo 7 d. byloje su GetJet teismas priėmė privalomą vykdyti sprendimą. Remiantis juo, Grupė (kartu ir Bendrovė) netenka teisės susigrąžinti GetJet sumokėto depozito (apie 0,5 mln. Eur) ir papildomai privalo sumokėti 1,5 mln. Eur kompensaciją GetJet už patirtus nuostolius ir priskaičiuotas palūkanas. Kartu Grupė (ir Bendrovė) turėjo susitarimą dėl 1 mln. Eur kompensacijos gavimo iš vieno iš tiekėjų.

Atsižvelgdamos į tai, Grupė (ir Bendrovė) finansinės būklės ataskaitoje pripažino atidėjinį 1,5 mln. Eur paskirtai baudai (15 pastaba) ir 1 mln. Eur gautiną kompensaciją (9 pastaba). Atidėjinio pasikeitimas ir kompensacija buvo parodyti Grupės ir Bendrovės bendrųjų pajamų ataskaitose grynąja verte (kitos veiklos sąnaudose). 100 proc. depozito vertės sumažėjimas jau buvo apskaitytas praėjusiuose ataskaitiniuose laikotarpiuose ir sudarė 0,5 mln. Eur (7 pastaba). 1,5 mln. Eur ieškinio suma buvo sumokėta ir 1 mln. Eur kompensacija buvo gauta 2024 metais, prieš pasirašant šias finansines ataskaitas.

Tiek GetJet, tiek Bendrovė gali iki birželio 7 d. apskųsti sprendimą kasacine tvarka.

2022 m. gruodžio 31 d. atidėjinys ir gautina kompensacija nebuvo pripažinti dėl neapibrėžtumo, susijusio su bylos nagrinėjimo baigtimi.

Prestižo ir investicijų į patrunuojamąsias įmones vertės sumažėjimas

Prestižo atsiperkamumo įvertinio tikslais jis buvo priskirtas geografiniu pagrindu sudarytiems pinigų generuojantiems vienetams. 2023 m. gruodžio 31 d. atsiperkamoji kiekvieno pinigų generuojančio vieneto vertė buvo nustatyta atsižvelgiant į numatomas būsimas pinigines įplaukas pagal vadovybės patvirtintas penkerių metų finansines prognozes. 2023 m. atliekant grynuosius pinigų generuojančių vienetų vertinimą remiamasi prielaidomis, susijusiomis su keliautojų skaičiaus augimu (sudėtinis metinis 2024–2028 augimas (angl. CAGR) yra 1,3%), kelionių vietų užpildymo rodikliu (95%) bei tam tikromis patvirtintų Bendrovės strateginių iniciatyvų įtakomis pelningumui (pridėtiniai pardavimai ir kt.). Pinigų srantai po 5 metų laikotarpio ekstrapoliuojami remiantis 2 proc. pastovaus metinio augimo prielaida, kuri atspindi geriausią vadovybės įvertinimą atsižvelgiant į esamą situaciją šiame paslaugų sektoriuje. Diskonto norma buvo įvertinta kiekvienam grynuosius pinigų generuojančiam vienetui atskirai, priklausomai nuo jo vidutinės svertinės kapitalo kainos, ir 2023 sudarė (prieš mokesčius) 11,33% (2022 m. – 12,79 proc.). Remiantis atliktu atsiperkamosios vertės vertinimu, prestižo vertės sumažėjimas 2023 m. gruodžio 31 d. nenustatytas.

2022 m. gruodžio 31 d. atsiperkamoji kiekvieno pinigų generuojančio vieneto vertė buvo nustatyta atsižvelgiant į numatomas būsimas pinigines įplaukas pagal vadovybės patvirtintas penkerių metų finansines prognozes. Atliekant 2022 m. grynuosius pinigų generuojančių vienetų vertinimą remiamasi prielaidomis, susijusiomis su keliautojų skaičiaus augimu (sudėtinis metinis 2023-2027 augimas (angl. CAGR) yra 3,5%), kelionių vietų užpildymo rodikliu (95% - 97%) bei tam tikromis patvirtintų Bendrovės strateginių iniciatyvų įtakomis pelningumui (algoritminė kainodara bei pridėtiniai pardavimai). Pinigų srantai po 5 metų laikotarpio ekstrapoliuojami remiantis 2 proc. pastovaus metinio augimo prielaida, kuri atspindi geriausią vadovybės įvertinimą atsižvelgiant į esamą situaciją šiame paslaugų sektoriuje. Diskonto norma buvo įvertinta kiekvienam grynuosius pinigų generuojančiam vienetui atskirai, priklausomai nuo jo vidutinės svertinės kapitalo kainos, ir 2022 m. sudarė (prieš mokesčius) 12,79% (2021 m. – 10,25 proc.). Remiantis atliktu atsiperkamosios vertės vertinimu, prestižo vertės sumažėjimas 2022 m. gruodžio 31 d. nenustatytas.

Žemiau pateikiama jautrumo analizė pagrindinėms prielaidoms naudotoms vertinat atsiperkamumą 2023 m.:

Naudotos prielaidos pasikeitimo aprašymas	Vertės sumažėjimas, EUR'000
Diskonto normą padidinus 1 p.p. (nuo 11,34% iki 12,34%)	1 500
Pardavimų per savus kanalus augimą sumažinus 5 p.p. (nuo 10% iki 5%, 2025 – 2027 laikotarpiu)	3 940
Pelningumą vienam klientui sumažinus 10 % 2025 – 2028 laikotarpiu	3 560

Vertindama investicijas į patronuojamąsias įmones dėl vertės sumažėjimo, Bendrovė naudoja tokius pačius pinigų srautų modelius, kaip apibūdinta aukščiau. 2023 m. ir 2022 m. gruodžio 31 d. investicijai į SRL „Novatours Holidays“ buvo apskaitytas vertės sumažėjimas. 2023 m. ir 2022 m. gruodžio 31 d. investicijai į UAB „Aviaturas ir partneriai“ buvo apskaitytas vertės sumažėjimas. Kadangi šių patronuojamųjų įmonių veiklos rezultatai nepagerėjo, vertės sumažėjimo nuostoliai nebuvo atstatyti.

Grupė atsižvelgia į su klimatu susijusius veiksnius atlikdama įvertinimus ir prielaidas, kur tai aktualu. Šis įvertinimas apima platų galimo poveikio Grupei spektrą dėl fizinių ir pereinamojo laikotarpio rizikų. Nors Grupė mano, kad jos verslo modelis ir produktai išliks gyvybingi pereinant prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos, su klimatu susiję klausimai didina apskaitinių įvertinimų ir prielaidų, kuriomis grindžiami keli finansinių ataskaitų straipsniai, neapibrėžtumą. Su klimatu susijusi rizika šiuo metu neturi reikšmingo poveikio apskaitiniams įvertinimams, tačiau Grupė atidžiai stebi susijusius pokyčius, pavyzdžiui, naujus su klimatu susijusius teisės aktus. Straipsniai ir svarstymai, kuriems su klimatu susiję klausimai daro didžiausią tiesioginį poveikį, yra nefinansinio turto vertės sumažėjimas. Atsiperkamąją vertę gali keliais skirtingais būdais paveikti perėjimo rizika, pavyzdžiui, su klimatu susiję teisės aktai ir reglamentai bei Grupės produktų paklausos pokyčiai. Nors Grupė padarė išvadą, kad nėra nei vienos su klimatu susijusios prielaidos, kuri būtų reikšminga 2023 m. prestižo vertės sumažėjimo testo prielaida, Grupė apsvarstė lūkesčius dėl padidėjusių išlaidų, susijusių su skrydžio degalų išmetimu, taip pat viešbučių įrangos atnaujinimo, kad ji veiktų reikiamu tvarumo lygiu.

Išankstinių mokėjimų atgautinumas

Grupės (ir Bendrovės) išankstiniai mokėjimai atliekami sandorio šalims, su kuriomis Grupę (ir Bendrovę) sieja verslo ryšiai arba kurios aktyviai veikia savo vidaus rinkose. Grupė ir Bendrovė analizuoja išankstinių mokėjimų atgavimo ir panaudojimo galimybes atsižvelgdamos į užsakytas būsimas keliones, galimą kelionių kryptių patrauklumą vietos rinkose, taip pat konkrečių viešbučių patrauklumą, bei išankstinių mokėjimų panaudojimo lygį kiekviename konkrečiame kelionių sezone. Atlikus analizę, dalis vertės sumažėjimo nuostolių buvo pripažinti 2023 ir 2022 m. gruodžio 31 d. (7 pastaba).

2023 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė atrinktiems pagrindiniams tiekėjams, kuriems buvo atlikti išankstiniai apmokėjimai, išsiuntė suderinimo laiškus. Toks pratimas buvo atliktas pirmą kartą po Covid laikotarpio. Kai kurie tiekėjai atsakė patvirtindami skirtingus likučius ir šie skirtumai, Vadovybės vertinimu, greičiausiai atsirado 2021–2022 m. įrašuose. Vadovybė analizuoja identifikuotus skirtumus, tačiau dėl sudėtingo šių skirtumų analizės proceso bei bendravimo su tiekėjais, iki 2023 m. finansinių ataskaitų pateikimo datos Grupė ir Bendrovė dar negalėjo nustatyti jų priežasčių ir ar šiuo atžvilgiu reikia koreguoti Bendrovės /Grupės nurodytas sumas. Vadovybė mano, kad Grupės ir Bendrovės duomenys yra teisingi ir tęsia derinimo procesą, siekdama jį užbaigti 2024 m.

4 Prestižas ir kitas nematerialusis turtas

Grupė	Prestižas	Programinė įranga	Iš viso
Įsigijimo vertė:			
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	30 327	816	31 143
Įsigijimai	-	506	506
Nurašymai	-	-	-
2022 m. gruodžio 31 d. likutis	30 327	1 322	31 649
Įsigijimai	-	292	292
Nurašymai	-	(33)	(33)
2023 m. gruodžio 31 d. likutis	30 327	1 581	31 908
Sukaupta amortizacija / vertės sumažėjimas:			
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	-	689	689
Amortizacija per metus	-	6	6
Nurašymai	-	-	-
2022 m. gruodžio 31 d. likutis	-	695	695
Amortizacija per metus	-	77	77
Nurašymai	-	-	-
2023 m. gruodžio 31 d. likutis	-	772	772
2023 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	30 327	809	31 136
2022 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	30 327	627	30 954
2021 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	30 327	127	30 454
-			
Bendrovė	Prestižas	Programinė įranga	Iš viso
Įsigijimo vertė:			
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	30 327	723	31 050
Įsigijimai	-	506	506
Nurašymai	-	-	-
2022 m. gruodžio 31 d. likutis	30 327	1 229	31 556
Įsigijimai	-	258	258
Nurašymai	-	-	-
2023 m. gruodžio 31 d. likutis	30 327	1 487	31 814
Sukauptas vertės sumažėjimas/ amortizacija:			
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	-	596	596
Amortizacija per metus	-	6	-
Nurašymai	-	-	-
2022 m. gruodžio 31 d. likutis	-	602	602
Amortizacija per metus	-	76	-
Nurašymai	-	-	-
2023 m. gruodžio 31 d. likutis	-	678	678
2023 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	30 327	809	31 136
2022 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	30 327	627	30 954
2021 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	30 327	127	30 454

2008 m. rugsėjo 30 d. prijungus UAB „Central European Tour Operator“ prie įmonės UAB „Novaturas“, UAB „Novaturas“ įsigijimo metu atsiradęs prestižas apskaitomas Grupės konsoliduotose ir Bendrovės finansinėse ataskaitose. Daugiau informacijos apie prestižo vertės sumažėjimo vertinimą pateikta 3 pastaboje.

5 Naudojimo teise valdomas turtas ir nuomos įsipareigojimai

Šios sutartys yra sudarytos patalpų nuomai.

	Group	Company
Naudojimo teise valdomas turtas:		
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	346	221
Įsigijimai	196	157
Nusidėvėjimas per laikotarpį	(204)	(139)
2022 m. gruodžio 31 d. likutis	338	239
Įsigijimai	251	116
Nusidėvėjimas per laikotarpį	(231)	(154)
2023 m. gruodžio 31 d. likutis	358	201

	Grupė	Bendrovė
Nuomos įsipareigojimai:		
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	378	243
Įsigijimai	214	159
Atlikti mokėjimai	(208)	(139)
Palūkanų mokėjimai	(17)	(12)
2022 m. gruodžio 31 d. likutis	367	251
Įsigijimas pagal naujas sutartis	295	150
Atlikti mokėjimai	(231)	(163)
Palūkanų mokėjimai	(30)	(17)
2023 m. gruodžio 31 d. likutis	401	221

	2023 m.		2022 m.	
	Grupė	Bendrovė	Grupė	Bendrovė
Naudojimo teise valdomo turto nusidėvėjimas	231	154	204	139
Palūkanų sąnaudos už nuomos įsipareigojimus	30	17	17	12
Trumpalaikės nuomos išlaidos	231	163	208	139

	2023 m.		2022 m.	
	Grupė	Bendrovė	Grupė	Bendrovė
Ilgalaikiai nuomos įsipareigojimai	235	133	179	128
Trumpalaikiai nuomos įsipareigojimai	166	88	188	123

6 Investicijos į patrunuojamąsias įmones

Grudžio 31 d. Bendrovės investicijas į patrunuojamąsias įmones sudarė:

Patrunuoja moji įmonė	Įsigiji- mo savikai na	Valdo ma dalis, proc.	2023 m.		2022 m.		Patrunuojamo sios įmonės metų grynas pelnas (nuostoliai)	Patrunuojamo sios įmonės nuosavas kapitalas
			Patrunuojamo sios įmonės metų grynas pelnas (nuostoliai)	Patrunuojamo sios įmonės nuosavas kapitalas	Įsigiji- mo savikai na	Valdo ma dalis, proc.		
„Novatours“ SIA	1 073	100%	151	183	1 073	100%	(393)	38
„Novatours“ OU UAB	1 786	100%	1 825	8 695	1 786	100%	(294)	6 380
„Aviaturas ir partneriai“	361	100%	120	228	361	100%	27	78
„Novatours Holidays“ SRL	95	100%	-	-	95	100%	-	-
(Vertės sumažėjimas)	(456)	100%	-	-	(456)	100%	-	-
Iš viso	2 859				2 859			

2023 m. ir 2022 m. grudžio 31 d. investicijai į SRL „Novatours Holidays“ buvo apskaitytas vertės sumažėjimas. 2023 m. ir 2022 m. grudžio 31 d. investicijai į UAB „Aviaturas ir partneriai“ buvo apskaitytas vertės sumažėjimas.

2023 m. ir 2022 m. grudžio 31 d. Bendrovės valdomos SIA „Novatours“, OU „Novatours“ ir UAB „Aviaturas ir partneriai“ akcijos buvo įkeistos bankui „Luminor“ už išduotą ilgalaikę paskolą (13 pastaba).

2023 m. grudžio 31 d. atsiperkamoji kiekvieno pinigų generuojančio vieneto vertė buvo nustatyta atsižvelgiant į numatomas būsimas pinigines įplaukas pagal vadovybės patvirtintas penkerių metų finansines prognozes, kaip atskleista 3 pastaboje. Remiantis atliktu atgautinumo vertinimu, papildomo investicijų į patrunuojamąsias įmones vertės sumažėjimo, ar pagrindo atstatyti anksčiau apskaitytą vertės sumažėjimą 2023 ir 2022 m. grudžio 31 d. nenustatyta.

7 Išankstiniai mokėjimai

	Grupė		Bendrovė	
	2023 m. grudžio 31 d.	2022 m. grudžio 31 d. (koreguota)	2023 m. grudžio 31 d.	2022 m. grudžio 31 d. (koreguota)
Išankstiniai mokėjimai				
Išankstiniai mokėjimai paslaugų teikėjams	6 055	15 905	4 196	6 484
Abejotinų skolų vertės sumažėjimas	(269)	(765)	(103)	(599)
Išankstinių mokėjimų iš viso	5 786	15 140	4 093	5 885

2023 m. ir 2022 m. grudžio 31 d. Grupės ir Bendrovės didžiausią išankstinių mokėjimų dalį sudarė išlaidos, susijusios su lėktuvo bilietais, viešbučių paslaugomis, vizomis, keltų bilietais ir kitomis paslaugomis. Vertės sumažėjimo abejotiniems išankstiniams mokėjimams pasikeitimas 2023 m. ir 2022 m. yra įtrauktas į bendrąsias ir administracines sąnaudas.

8 Kapitalizuotos sutarčių išlaidos

	Grupė		Bendrovė	
	2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d. (koreguota)	2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d. (koreguota)
Sutarčių sudarymo išlaidos	718	718	325	367
Sutarčių vykdymo sąnaudos	3 314	1 941	925	848
Kapitalizuotų sutarčių išlaidų iš viso	4 032	2 659	1 250	1 215

9 Prekybos ir kitos gautinos sumos ir sutarčių turtas

	Grupė		Bendrovė	
	2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d. (koreguota)	2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d. (koreguota)
Prekybos gautinos sumos				
Iš pirkėjų gautinos sumos, bendraja verte	1 257	927	655	870
Atimti: abejotinių skolų vertės sumažėjimą	(354)	(408)	(351)	(399)
Iš viso prekybos gautinų sumų	903	519	304	471
Kitos gautinos sumos				
Gautina kompensacija dėl „GetJet Airlines“ bylos	1 000	-	1 000	-
Depozitai sumokėti tiekėjams	1 316	1 157	234	74
Gautinos valstybės subsidijos	40	249	40	89
Gautinas PVM	356	85	262	32
Kitos	362	103	120	80
Kitų gautinų sumų iš viso	3 074	1 594	1 656	275
Sutarčių turtas	223	233	120	170
Prekybos ir kitų gautinų sumų ir sutarčių turto iš viso	4 200	2 346	2 080	916

Depozitai sumokėti tiekėjams yra priskiriami prie trumpalaikio turto ir tikimasi juos atgauti pinigais.

Vertės sumažėjimo abejotinioms gautinoms sumoms pasikeitimas 2023 ir 2022 m. yra įtrauktas į bendrąsias ir administracines sąnaudas.

Grupės ir Bendrovės gautinų sumų ir sutarčių turto vertės sumažėjimo judėjimas yra toks:

	Individualiai nustatytas vertės sumažėjimas	
	Grupė	Bendrovė
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	(131)	(120)
Vertės sumažėjimo dėl tikėtinų kredito nuostolių atstatymas	-	-
Nurašytos sumos	-	-
Vertės sumažėjimo dėl tikėtinų kredito nuostolių pripažinimas už metus	(277)	(279)
2022 m. gruodžio 31 d. likutis	(408)	(399)
Vertės sumažėjimo dėl tikėtinų kredito nuostolių atstatymas	49	48
Nurašytos sumos	-	-
Vertės sumažėjimo dėl tikėtinų kredito nuostolių pripažinimas už metus	5	-
2023 m. gruodžio 31 d. likutis	(354)	(351)

Grupės prekybos gautinų sumų (įskaitant sutarčių turta) senaties analizė gruodžio 31 d.:

Grupė	Prekybos gautinos sumos, kurių laikotarpis nėra praėjęs bei kurioms neapskaitytas vertės sumažėjimas	Gautinos sumos, kurių mokėjimo terminas jau praėjęs					Iš viso
		mažiau nei 30 dienų	30–60 dienų	60–90 dienų	90–120 dienų	daugiau nei 120 dienų	
2023 m. gruodžio 31 d.							
Prekybos gautinos sumos (įskaitant sutarčių turta)	344	326	183	77	54	496	1 480
Atimti: abejotinių skolų vertės sumažėjimą.						(354)	(354)
Iš viso prekybos gautinos sumos (įskaitant sutarčių turta)	344	326	183	77	54	142	1 126
2023 m. gruodžio 31 d.							
Prekybos gautinos sumos (įskaitant sutarčių turta)	665	19	10	17	11	438	1 160
Atimti: abejotinių skolų vertės sumažėjimą.						(408)	(408)
Iš viso prekybos gautinos sumos (įskaitant sutarčių turta)	665	19	10	17	11	30	752

Bendrovės prekybos gautinų sumų senaties analizė gruodžio 31 d. (atėmus tikėtinius kredito nuostolius):

Bendrovė	Prekybos gautinos sumos, kurių laikotarpis nėra praėjęs bei kurioms neapskaitytas vertės sumažėjimas	Gautinos sumos, kurių mokėjimo terminas jau praėjęs					Iš viso
		mažiau nei 30 dienų	30–60 dienų	60–90 dienų	90–120 dienų	daugiau nei 120 dienų	
2023 m. gruodžio 31 d.							
Prekybos gautinos sumos (įskaitant sutarčių turta)	189	6	75	11	35	459	775
Atimti: abejotinių skolų vertės sumažėjimą.						(351)	(351)
Iš viso prekybos gautinos sumos (įskaitant sutarčių turta)	189	6	75	11	35	108	424
2023 m. gruodžio 31 d.							
Prekybos gautinos sumos (įskaitant sutarčių turta)	591	4	4	13	9	419	1 040
Atimti: abejotinių skolų vertės sumažėjimą.						(399)	(399)
Iš viso prekybos gautinos sumos (įskaitant sutarčių turta)	591	4	4	13	9	20	641

Iš pirkėjų gautinos sumos yra beprocentės. Paprastai Grupė ir Bendrovė reikalauja klientų apmokėti už kelionę prieš kelionės pradžią.

10 Išvestinės finansinės priemonės

Grupė ir Bendrovė turi tokių išvestinių finansinių priemonių kaip valiutos keitimo išankstinių sandorių ir aviacinio kuro išankstiniai sandoriai. Apsidraudimo apskaita šioms priemonėms netaikoma. Išvestinės finansinės priemonės vertinamos tikrąja verte. Tikroji vertė nustatoma remiantis trečiosios šalies pateikta informacija, kuri pagrįsta kotiruojama kaina aktyvioje (2 tikrosios vertės hierarchijos lygis).

2023 metais Grupė ir Bendrovė uždirbo pelno iš realizuotų išvestinių finansinių priemonių – atitinkamai 660 tūkst. Eur ir 354 tūkst. Eur, nuostoliai iš realizuotų išvestinių finansinių priemonių atitinkamai sudarė EUR 209 tūkst. ir EUR 119 tūkst. Eur, kurie buvo apskaityti finansinės veiklos pajamų / sąnaudų straipsniuose (22 pastaba).

2022 m. gruodžio 31 d. nei Grupė, nei Bendrovė neturėjo galiojančių apsidraudimo priemonių sutarčių. 2022 metais Grupė ir Bendrovė uždirbo EUR 7 tūkst. Eur pelno ir patyrė EUR 671 tūkst. Eur nuostolių iš realizuotų išvestinių finansinių priemonių - jie buvo realizuoti ir jiems buvo taikoma apsidraudimo apskaita, ir jie buvo apskaityti finansinės veiklos pajamų / sąnaudų straipsniuose (22 pastaba).

11 Pinigai, pinigų ekvivalentai ir rezervuoti pinigai

	Grupė		Bendrovė	
	2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d.	2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d.
Pinigai banke	3 206	2 474	1 413	391
Pinigai kasoje	109	96	19	57
Pinigai kelyje	32	-	2	-
Rezervuoti pinigai	-	200	-	200
Pinigų ir pinigų ekvivalentų iš viso	3 347	2 770	1 434	648

2022 m. gruodžio 31 d. 200 tūkst. Eur buvo rezervuota dėl kreditinių kortelių mokėjimų. Tokių rezervuotų sumų 2023 m. gruodžio 31 d. nebuvo.

12 Rezervai

Privalomasis rezervas

Privalomasis rezervas yra privalomas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus. Į jį privaloma kasmet pervesti ne mažiau kaip 5 proc. grynojo pelno, kol rezervas pasieks 10 proc. įstatinio kapitalo. Jis gali būti naudojamas tik sukauptiems nuostoliams dengti.

2023 ir 2022 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės privalomas rezervas buvo 29 tūkst. Eur ir buvo pilnai suformuotas.

Užsienio valiutos perskaičiavimo rezervas

Užsienio valiutos perskaičiavimo rezervas sudaromas skirtumams, susidarantiems konsoliduojant užsienio valstybėse veiklą vykdančių dukterinių įmonių finansines ataskaitas.

Valiutų perskaičiavimo skirtumai konsoliduotose finansinėse ataskaitose apskaitomi kaip nuosavas kapitalas tol, kol investicija realizuojama. Realizavus atitinkamą investiciją, sukauptas valiutos perskaičiavimo rezervas perkeliamas į nepaskirstytą rezultatą tuo pačiu laikotarpiu, kai pripažįstamas šios investicijos realizavimo pelnas ar nuostoliai.

Rezervas savoms akcijoms įsigyti

Rezervas savoms akcijoms įsigyti sudaro sukaupta Bendrovės akcijų, įsigytų pagal atitinkamus teisės aktų reikalavimus ir Bendrovės įstatus, kaina. Rezervas skirtas užtikrinti lankstumą valdant Bendrovės kapitalo struktūrą ir remti įvairius Bendrovės tikslus, įskaitant akcijų išleidimą pagal mokėjimo darbuotojams akcijomis planus ir kitas strategines iniciatyvas.

Per 2023 m. Bendrovė įsigijo 75 997 vienetus savo akcijų už bendrą 249 tūkst. Eur sumą.

Remiantis Bendrovės akcininkų sprendimu dėl Bendrovės savo akcijų įsigijimo, 2022 m. 1,25 mln Eur suma buvo pervesta į Rezervą savoms akcijoms įsigyti. Ši suma riboja atlygį, mokėtiną už savų akcijų įsigijimą.

Rezervui savoms akcijoms įsigyti taikomi teisiniai ir priežiūros reikalavimai, įskaitant apribojimą naudoti įsigytas akcijas tokiais tikslais, kaip balsavimo teisės ir pelno paskirstymas acininkams. Rezervas negali būti naudojamas skirstant dividendus ar kitos rūšies kapitalo paskirstymams atlikti.

Bendrovė toliau vertins būtinybę turėti rezervą savoms akcijoms įsigyti atsižvelgdama į savo kapitalo valdymo tikslus ir priežiūros reikalavimus, o bet kokie reikšmingi rezervo pasikeitimai bus atskleidžiami ateinančių laikotarpių finansinėse ataskaitose.

13 Finansinės skolos

	Grupė		Bendrovė	
	2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d.	2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d.
Finansinės skolos				
AS Luminor ilgalaikis kredito limitas, metinė palūkanų norma – 3 mėn. EURIBOR + 3,00 proc.	2 000	1 000	2 000	1 000
Komandinės ūkinės bendrijos „Pagalbos verslui“ 5,60 proc. obligacijų	5 000	5 000	5 000	5 000
Altum paskola, metinė palūkanų norma 2,9 proc.	-	160	-	-
OU „Novatours“ paskola, metinė palūkanų norma – 6 mėn. EURIBOR + 7,2 proc.	-	-	6 300	6 500
UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ paskola, metinė palūkanų norma 1,69 proc.	1 262	1 735	1 262	1 735
Mokestinės bei socialinio draudimo fondo paskolos svertinė metinė palūkanų norma 0 proc.	420	945	410	945
Finansinių skolų iš viso	8 682	8 840	14 972	15 180
Atimti: ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	(742)	(1 975)	(735)	(1 975)
Ilgalaikių paskolų iš viso	7 940	6 865	14 237	13 205
Trumpalaikės paskolos				
Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	742	1 975	735	1 975
Trumpalaikių paskolų iš viso	742	1 975	735	1 975

Metų pabaigoje negrąžintų paskolų palūkanų svertinis vidurkis:

	Grupė		Bendrovė	
	2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d.	2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d.
Trumpalaikės finansinės skolos (ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis)	5,1%	4,2%	6,8%	6,7%
Ilgalaikės paskolos	5,1%	4,3%	6,8%	6,5%

Ilgalaikių paskolų grąžinimo terminai:

	Grupė		Bendrovė	
	2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d. (koreguota)	2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d. (koreguota)
Iki 1 metų	742	1 975	735	1 975
Nuo 2 iki 5 metų	7 940	6 865	14 237	13 205
Gražintų ilgalaikių paskolų iš viso	8 682	8 840	14 972	15 180

Toliau pateikiamas finansinių skolų ir palūkanų įsipareigojimų judėjimas per 2023 ir 2022 metus:

	Grupė		Bendrovė	
	2023 m.	2022 m. (koreguota)*	2023 m.	2022 m. (koreguota)*
Finansinės skolos				
Likutis sausio 1 d.	8 840	14 326	15 180	20 180
Paskolų gavimas	6 000	-	6 000	-
Gražintos paskolos	(6 158)	(5 486)	(6 208)	(5 000)
Likutis gruodžio 31 d.	8 682	8 840	14 972	15 180
Palūkanų įsipareigojimai				
Likutis sausio 1 d.	-	59	377	35
Sukauptos palūkanos už metus	1 139	714	1 561	1 242
Nepiniginiai sudengimai	-	-	(453)	(167)
Sumokėtos palūkanos	(1 139)	(773)	(1 231)	(733)
Likutis gruodžio 31 d.	-	-	254	377

Gruodžio 31 d. negražintos paskolos buvo denominuotos tik nacionaline valiuta eurais (Eur).

2023 m. ir 2022 m. gruodžio 31 d. Bendrovės valdomos SIA „Novatours“, OU „Novatours“ ir UAB „Aviaturas ir partneriai“ akcijos buvo įkeistos bankui AS Luminor bankas už išduotą ilgalaikį kredito limitą (6 pastaba).

2023 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė turėjo nepanaudotų kreditų limitų, sudarančių 3 043 tūkst. eur (2022 m. – 4 043 tūkst. Eur.). Ši suma gali būti laisvai naudojama iki 2024 m. birželio. 2024 m. liepos-gruodžio laikotarpiu limitas bus palaipsniui sumažintas 2 000 tūkst. eurų ir turės būti grąžintas iki 2025 m. birželio pabaigos.

2023 ir 2022 m. gruodžio 31 d. Grupė laikėsi finansinių ir nefinansinių rodiklių, numatytų finansavimo sutartyse.

14 Finansinis turtas ir įsipareigojimai, ir rizikos valdymas

Kredito rizika

Grupės ir Bendrovės kredito rizika yra gana žema, kadangi klientų prašoma apmokėti už kelionę prieš jos pradžią. Be to kelionių agentūroms, per kurias yra vykdomi visi pagrindiniai pardavimai, yra suteikti kredito limitai. Jais siekiama, kad kelionių agentūros laiku atsiskaitytų. Joms viršijus nustatytą kredito limitą, rezervacinė sistema automatiškai blokuoja jų pardavimus.

Grupė ir Bendrovė nesuteikia garantijų už kitų šalių prievoles. Didžiausią kredito riziką sudaro kiekvieno finansinio turto vieneto balansinė vertė, įskaitant išvestines finansines priemones finansinės būklės ataskaitoje, jeigu tokių yra. Todėl Grupės ir Bendrovės vadovybė mano, jog maksimali rizika yra lygi prekybos ir kitų gautinų sumų ir sutarčių turto sumai, atėmus pripažintus vertės sumažėjimo nuostolius finansinės būklės ataskaitoje, įskaitant pinigus ir pinigų ekvivalentus. Be to, 2023 m. ir 2022 m. gruodžio 31 d. atlikta Grupės ir Bendrovės pradelstų skolų analizė rodo, kad nėra reikšmingų skolų, pradelstų daugiau kaip 90 dienų, kurių atgavimo periodas nėra apibrėžtas finansinių ataskaitų data.

Palūkanų normos rizika

2023 ir 2022 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė turėjo 5 000 tūkst. Eur. AS Luminor kredito liniją (2023 m. gruodžio 31 d. faktiškai panaudota dalis buvo 2 000 tūkst. Eur ir 1 000 tūkst. Eur 2022 m. gruodžio 31 d), kurios kaina priklauso nuo 6

mėn. EURIBOR reikšmės. Be to, Bendrovė iš dukterinės įmonės Novatours OU buvo pasiskolinusi 6 300 tūkst. Eur., kurios kaina taip pat priklauso nuo EURIBOR reikšmės. Tiek 2023 m., tiek 2022 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė neturėjo jokių finansinių priemonių, kurių paskirtis būtų valdyti palūkanų normos svyravimo riziką.

Toliau pateiktos Grupės ir Bendrovės jautrumo analizės buvo nustatytos remiantis AS „Luminor bankas“ ir „Novatours“ OU paskolų su kintama palūkanų norma rodikliu ataskaitinio laikotarpio pabaigoje. Analizė parengta darant prielaidą, kad įsipareigojimų neįvykdymo suma ataskaitinio laikotarpio pabaigoje buvo neapmokėta už visus metus. 50 procentinių punktų padidėjimas arba sumažėjimas Bendrovės vadovybės vidiniams tikslams naudojamas sekti palūkanų normos riziką ir tas pasikeitimas atspindi potencialiai galimą palūkanų normos pasikeitimą.

Palūkanų normos padidėjimas arba sumažėjimas 50 procentinių punktų, Grupės rezultatus įtakotų taip (kitoms prielaidoms išlikus nepakitus):

- 2023 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu metų pelnas sumažėtų / padidėtų 25 tūkst. Eur (2022 m. – sumažėtų / padidėtų 25 tūkst. Eur). Tie svyravimai didžiaja dalimi susiję su paskolų sutartimis, turinčiomis kintamas palūkanų normas.
- Palūkanų normų svyravimas Bendrovės paskolos iš jos dukterinės įmonės atžvilgiu Grupės rezultatų nepaveiktų, tačiau padidintų Bendrovės kaštus 31 tūkst. eurų (33 tūkst. eurų 2022 m.).

Užsienio valiutos rizika

Užsienio valiutos rizikai valdyti Grupė ir Bendrovė daugiausia sudaro sutartis eurais (Eur). Be to, Grupė ir Bendrovė sudaro valiutos keitimo išankstinius sandorius, kaip tai atskleista 10 pastaboje.

Gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės piniginis turtas ir piniginiai įsipareigojimai skirtingomis valiutomis buvo tokie (eurų ekvivalentas):

Grupė	2023 m. gruodžio 31 d.		2022 m. gruodžio 31 d.	
	Turtas	Įsipareigojimai	Turtas	Įsipareigojimai
Eurai	7 323	22 080	3 896	38 557
JAV doleriais	-	7 792	987	2 578
Tailando batais	1	265	-	-
	7 324	30 137	4 883	41 135

Bendrovė	2023 m. gruodžio 31 d.		2022 m. gruodžio 31 d.	
	Turtas	Įsipareigojimai	Turtas	Įsipareigojimai
Eurai	7 400	33 648	2 296	34 320
JAV doleriais	-	936	688	1 088
Tailando batais	1	84	-	-
	7 401	34 668	2 984	35 408

Toliau pateiktoje lentelėje atskleidžiamos Grupės ir Bendrovės pelno prieš mokesčius jautrumas galimiems valiutų kursų pokyčiams, visus kitus kintamuosius laikant konstantomis atsižvelgiant į piniginio turto ir įsipareigojimų tikrųjų verčių pokyčius bei neįvertinus turimų apsidraudimo instrumentų efekto:

	Grupė		Bendrovė	
	Valiutų kurso padidėjimas / sumažėjimas	Įtaka pelnui prieš mokesčius	Valiutų kurso padidėjimas / sumažėjimas	Įtaka pelnui prieš mokesčius
2023 m.				
JAV doleriais	-10%	(779)	-10%	(94)
JAV doleriais	10%	779	10%	94
Tailando batais	-10%	(26)	-10%	(8)
Tailando batais	10%	26	10%	8
2022 m.				
JAV doleriais	-10%	(159)	-10%	(40)
JAV doleriais	10%	159	10%	40

Finansinio turto ir įsipareigojimų tikroji vertė

Kiekvienos rūšies finansiniam turtui ir įsipareigojimams įvertinti yra naudojami tokie metodai ir prielaidos:

- Trumpalaikių prekybos, susijusių šalių ir kitų gautinų sumų, sutarčių turto, trumpalaikių prekybos skolų, susijusios šalies ir kitų skolų, trumpalaikių skolų apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei (3 lygis).
- Ilgalaikių skolų tikroji vertė nustatoma vadovaujantis tokios pat ar panašios paskolos rinkos kaina arba palūkanų norma, kuri yra taikoma tuo metu tokio pat termino skoloms. Ilgalaikių skolų, už kurias mokamos kintamos palūkanos, tikroji vertė yra artima jų apskaitinei vertei. Ilgalaikių skolų, už kurias mokamos fiksuotos palūkanos, tikroji vertė vertinama diskontavus būsimus pinigų srautus, taikant rinkos palūkanų normą.
- Išvestinių finansinių priemonių tikroji vertė yra apibrėžiama kaip 2 lygis, pagrįstas rinkos pastebimais ištekliais.

2023 ir 2022 m. tarp lygių nebuvo jokių finansinių priemonių judėjimo.

Žemiau yra pateiktas visų Grupės finansinių instrumentų balansinės ir tikrosios vertės palyginimas pagal kategorijas, kurios yra pateiktos finansinėse ataskaitose:

Grupė	Balansinė vertė		Tikroji vertė	
	2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d. (koreguota)	2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d. (koreguota)
Finansinis turtas				
Apriboto naudojimo pinigai	-	200	-	200
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	3 347	2 570	3 347	2 570
Prekybos gautinos sumos	903	519	903	519
Kitos gautinos sumos	3 077	1 722	3 077	1 722
Sutarčių turtas	223	233	223	233
Finansiniai įsipareigojimai				
Įsiskolinimai, kuriems nustatytos palūkanos	8 262	7 895	8 262	7 895
Beprocentės paskolos	420	945	420	945
Prekybos mokėtinos sumos	3 854	14 272	3 854	14 272
Nuomos įsipareigojimai	401	367	401	367
Išvestinės finansinės priemonės	229	-	229	-
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai ir sukauptos sąnaudos	1 419	1 109	1 419	1 109

Toliau pateiktas Bendrovės finansinių priemonių, kurios yra įtrauktos į finansines ataskaitas, balansinių verčių ir tikrosios vertės palyginimas:

Bendrovė	Balansinė vertė		Tikroji vertė	
	2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d. (koreguota)	2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d. (koreguota)
Finansinis turtas				
Apriboto naudojimo pinigai	-	200	-	200
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	1 434	448	1 434	448
Iš susijusių šalių gautinos sumos	4 007	1 590	4 007	1 590
Iš pirkėjų gautinos sumos	304	471	304	471
Kitos gautinos sumos	1 656	287	1 656	287
Sutarčių turtas	120	170	120	170
Finansiniai įsipareigojimai				
Įsiskolinimai, kuriems nustatytos palūkanos	14 562	14 235	14 562	14 235
Beprocentės paskolos	410	945	410	945
Prekybos mokėtinos sumos	1 950	7 122	1 950	7 122
Susijusioms šalims mokėtinos sumos	8 663	3 746	8 663	3 746
Nuomos įsipareigojimai	221	251	221	251
Išvestinės finansinės priemonės	229	-	229	-
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai ir sukauptos sąnaudos	819	585	819	585

Vadovybė įvertino, kad beprocentės paskolos neturi reikšmingos įtakos nustatant tikrąją vertę dėl jų trumpo laikotarpio ir piniginės išraiškos, todėl laikoma, kad jų apskaitinė vertė yra artima tikrajai vertei.

Likvidumo valdymas

Grupės ir Bendrovės politika yra palaikyti pakankamą grynųjų pinigų ir grynųjų pinigų ekvivalentų kiekį arba užsitikrinti finansavimą atitinkamo kiekio kredito linijų pagalba, siekiant įvykdyti savo strateginiuose planuose numatytus įsipareigojimus. Likvidumo rizika yra valdoma planuojant Grupės ir Bendrovės pinigų srautus.

Grupės likvidumo (trumpalaikio turto iš viso / trumpalaikių įsipareigojimų iš viso) ir skubaus padengimo ((trumpalaikio turto iš viso – atsargos) / trumpalaikių įsipareigojimų iš viso) rodikliai 2023 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 0,75 ir 0,75 (2022 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 0,60 ir 0,60). Bendrovės likvidumo ir skubaus padengimo rodikliai 2023 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 0,60 ir 0,60 (2022 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 0,47 ir 0,47).

2023 m. gruodžio 31 d. Grupės trumpalaikiai įsipareigojimai viršija trumpalaikį turtą 6 044 tūkst. Eur., iš kurių 4 410 tūkst. eurų likvidumo trūkumas susidaro iš išankstinių mokėjimų tiekėjams, kapitalizuotų sutarčių išlaidų ir sutarčių įsipareigojimų, kurie nebus išmokami/ gaunami pinigais ateityje. Grupės ir Bendrovės finansinės ataskaitos yra sudarytos remiantis veiklos tęstinumo principu. Grupės vadovybės veiklos tęstinumo vertinimas pagrįstas prielaidomis, kurios apibūdintos 28 pastaboje.

Grupė ir Bendrovė ketina naudotis tiek nepanaudotu kredito limitu (kaip atskleista 13-oje pastaboje), tiek pagrindinės veiklos piniginius srautais ir kitomis priemonėmis atskleistomis 28-oje pastaboje. Bendrovės veiklos tęstinumas yra vertinamas Grupės kontekste, kadangi Bendrovė gali naudotis dukterinių įmonių laisvais finansiniais resursais.

Toliau lentelėje apibendrinti Grupės finansinių įsipareigojimų grąžinimo terminai 2023 ir 2022 m. gruodžio 31 d. pagal nediskontuotus sutartinius mokėjimus.

Grupė	Pagal pareikalavimą	Iki 3 mėnesių	Nuo 3 iki 12 mėnesių	Nuo 1 iki 5 metų	Iš viso	Diskontavimo efektas	Iš viso diskontuota
Įsiskolinimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	148	736	8 430	9 314	(1 052)	8 262
Beprocentės paskolos	-	91	178	151	420	-	420
Prekybos mokėtinos sumos	-	3 854	-	-	3 854	-	3 854
Nuomos įsipareigojimai	-	30	148	245	423	(22)	401
Išvestinės finansinės priemonės	-	229	-	-	229	-	229
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai ir sukauptos sąnaudos	107	795	517	-	1 419	-	1 419
2023 m. gruodžio 31 d. likutis	107	5 147	1 579	8 826	15 659	(1 074)	14 585
Įsiskolinimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	457	1 859	7 869	10 185	(2 290)	7 895
Beprocentės paskolos	-	91	449	405	945	-	945
Prekybos mokėtinos sumos	-	14 272	-	-	14 272	-	14 272
Nuomos įsipareigojimai	-	39	194	422	655	(288)	367
Išvestinės finansinės priemonės	-	-	-	-	-	-	-
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai ir sukauptos sąnaudos	114	513	482	-	1 109	-	1 109
2022 m. gruodžio 31 d. likutis	114	15 372	2 984	8 696	27 166	(2 578)	24 588

Toliau lentelėje apibendrinti Bendrovės finansinių įsipareigojimų grąžinimo terminai 2023 ir 2022 m. gruodžio 31 d. pagal nediskontuotus sutartinius mokėjimus.

Bendrovė	Pagal pareikalavimą	Iki 3 mėnesių	Nuo 3 iki 12 mėnesių	Nuo 1 iki 5 metų	Iš viso	Diskontavimo efektas	Iš viso diskontuota
Įsiskolinimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	233	1 163	15 967	17 363	(2 801)	14 562
Beprocentės paskolos	-	90	172	148	410	-	410
Prekybos mokėtinos sumos	-	1 950	-	-	1 950	-	1 950
Susijusioms šalims mokėtinos sumos	-	8 663	-	-	8 663	-	8 663
Nuomos įsipareigojimai	-	16	78	139	233	(12)	221
Išvestinės finansinės priemonės	-	229	-	-	229	-	229
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai ir sukauptos sąnaudos	68	428	323	-	819	-	819
2023 m. gruodžio 31 d. likutis	68	11 609	1 736	16 254	29 667	(2 813)	26 854
Įsiskolinimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	441	2 399	16 045	18 885	(4 650)	14 235
Beprocentės paskolos	-	91	449	405	945	-	945
Prekybos mokėtinos sumos	-	7 122	-	-	7 122	-	7 122
Susijusioms šalims mokėtinos sumos	-	3 746	-	-	3 746	-	3 746
Nuomos įsipareigojimai	-	28	138	233	399	(148)	251
Išvestinės finansinės priemonės	-	-	-	-	-	-	-
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai ir sukauptos sąnaudos	69	233	283	-	585	-	585
2022 m. gruodžio 31 d. likutis	69	11 661	3 269	16 683	31 682	(4 798)	26 884

Grupė ir Bendrovė nesitiki, kad dalis pinigų srauto bus gerokai anksčiau arba vėliau nei pateikta lentelėse aukščiau.

Kapitalo valdymas

Pagrindinis Grupės ir Bendrovės kapitalo valdymo tikslas yra garantuoti, kad Grupė ir Bendrovė atitiktų išorinius kapitalo reikalavimus ir kad Grupė ir Bendrovė palaikytų teisingus kapitalo rodiklius siekiant sustiprinti veiklą ir maksimizuoti akcininkų vertę („kapitalas“ pagal IAS 1 sampratą atitinka nuosavą kapitalą, pateiktą finansinėse ataskaitose).

Grupė ir Bendrovė valdo savo kapitalo struktūrą ir keičia ją, atsižvelgdama į ekonominių sąlygų pokyčius ir pagal savo veiklos rizikos ypatybes. Siekdama palaikyti arba pakeisti kapitalo struktūrą, Bendrovė gali pakeisti dividendų išmokėjimą akcininkams, gražinti kapitalą akcininkams arba išleisti naują akcijų emisiją (siekiant išlaikyti paskolų grąžinimo terminus, nuosavo kapitalo paskirstymas bet kokia forma turi būti patvirtintas paskolas išdavusių finansuotojų). 2023 ir 2022 m. gruodžio 31 d. nebuvo padaryta jokių kapitalo valdymo tikslų, politikos ar proceso pakeitimų.

Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas reikalauja, kad Grupės ir Bendrovės nuosavas kapitalas sudarytų ne mažiau negu 50 proc. jos akcinio kapitalo, kurį sudaro akcinis kapitalas ir akcijų priedai. 2023 ir 2022 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė taip pat turėjo išorinių kapitalo reikalavimų iš banko dėl nuosavo kapitalo ir turto rodiklio. 2023 ir 2022 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė atitiko visus aukščiau minėtus reikalavimus.

Grupė ir Bendrovė vertina kapitalą naudodama įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo santykio koeficientą. Kapitalą sudaro paprastosios akcijos, rezervai ir nepaskirstytasis pelnas, priskirtinas patronuojančios įmonės nuosavo kapitalo turėtojams. Grupės ir Bendrovės vadovybė nėra nustačiusi konkretaus siektino įsipareigojimo ir nuosavo kapitalo santykio koeficiento, tačiau žemiau pateikti esami rodikliai yra vertinami kaip pakankamai geri veiklos rodikliai:

	Grupė		Bendrovė	
	2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d. (koreguota)	2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d. (koreguota)
Ilgalaikiai įsipareigojimai	8 175	7 044	14 370	13 333
Trumpalaikiai įsipareigojimai	23 739	34 091	21 872	22 075
Įsipareigojimų iš viso	31 914	41 135	36 242	35 408
Nuosavas kapitalas, priskirtinas patronuojančiosios įmonės akcininkams	17 939	14 455	11 693	10 050
Įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo santykis	1,78	2,85	3,10	3,52

15 Atidėjiniai ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai ir sukauptos sąnaudos

	Grupė		Bendrovė	
	2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d. (koreguota)	2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d. (koreguota)
Atidėjiniai				
Atidėjinys GetJet Airlines ieškiniui	1 497	-	1 497	-
Atidėjiniai nuostolingiems sandoriams	280	-	77	-
Atidėjiniai iš viso	1 777	-	1 574	-
Sukauptos sąnaudos				
Sukauptos su kelionėmis susijusios sąnaudos	617	275	294	150
Sukauptos darbuotojų premijos	286	195	236	168
Sukaupti atostoginiai	347	266	278	204
Sukauptos agentų premijos	281	299	178	182
Sukauptos su auditu susijusios sąnaudos	111	164	78	35
Kiti kaupiniai	10	5	10	20
Sukauptų sąnaudų iš viso	1 652	1 204	1 074	759
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai				
Agentų depozitai	372	328	231	189
Mokėtini mokesčiai, išskyrus pelno mokestį	294	44	133	6
Su darbo užmokesčiu susiję įsipareigojimai	265	320	104	73
Kitos mokėtinos sumos	28	38	28	9
Kitų įsipareigojimų iš viso	959	730	496	277
Kitų trumpalaikių įsipareigojimų ir sukauptų sąnaudų iš viso	2 611	1 934	1 570	1 036

Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai yra be palūkanų bei apmokami per 1-90 dienų.

16 Sutarčių įsipareigojimai

	Grupė		Bendrovė	
	2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d.	2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d.
Klientų išankstiniai mokėjimai už būsimas keliones	12 210	13 677	6 002	6 925
Sutarčių įsipareigojimai už prasidėjusias, bet ataskaitinio laikotarpio pabaigoje nepasibaigusias keliones	1 658	1 673	746	924
Kelionių kuponai ir čekiai	360	366	198	224
Sutarčių įsipareigojimų iš viso	14 228	15 716	6 946	8 073

2022 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė apskaitė 15 716 tūkst. eurų, ir 8 073 tūkst. eurų sutarčių įsipareigojimų. Šios sumos 2023 m. buvo pripažintos pajamomis iš klientų, nes per metus šie veiklos įsipareigojimai buvo įvykdyti.

17 Pajamos pagal sutartis su klientais

Pajamos pagal sutartis su klientais pagal pajamų srautus:

	Grupė		Bendrovė	
	2023 m.	2022 m.	2023 m.	2022 m.
Kelionės lėktuvu	182 833	175 189	102 118	93 397
Ekskursijos autobusu	1 847	1 360	1 847	1 360
Ekskursijos lėktuvu	2 752	1 426	2 169	1 396
Kiti pardavimai	20 899	18 701	13 312	12 177
Pajamų pagal sutartis su klientais iš viso	208 331	196 676	119 446	108 330

Pajamos pagal sutartis su klientais pagal pajamų pripažinimą:

	Grupė		Bendrovė	
	2023 m.	2022 m.	2023 m.	2022 m.
Pajamos pagal sutartis su klientais, pripažįstamos per laikotarpį	187 432	177 975	106 134	96 153
Pajamos pagal sutartis su klientais, pripažįstamos konkrečiu momentu	20 899	18 701	13 312	12 177
Pajamų pagal sutartis su klientais iš viso	208 331	196 676	119 446	108 330

18 Pardavimo savikaina

	Grupė		Bendrovė	
	2023 m.	2022 m.	2023 m.	2022 m.
Kelionės lėktuvu	156 745	155 082	88 524	83 793
Ekskursijos autobusu	1 871	1 104	1 871	1 104
Ekskursijos lėktuvu	1 777	1 230	1 856	1 200
Kiti pardavimai	21 496	20 172	10 514	10 563
Pardavimo savikainos iš viso	181 889	177 588	102 765	96 660

19 Segmentų informacija

Valdymo tikslais Grupė yra suskirstyta į verslo padalinius, pagrįstus jos paslaugomis (produktų kategorija) ir pagrįsta šaltinio rinka. Segmento informacijos atskleidimo tikslais, vadovaujantis 8 TFAS, vadovybė nusprendė pateikti informaciją apie ataskaitinius segmentus, identifikuotus pagal produktų kategoriją, kurie yra tokie:

- Kelionės lėktuvu
- Ekskursijos lėktuvu
- Ekskursijos autobusu
- Kitos

Siekiant sudaryti anksčiau aprašytus veiklos segmentus, jokie veiklos segmentai nebuvo sujungiami.

Informacija, pateikta Grupės generaliniam direktoriui kaip pagrindiniam sprendimų priėmėjui, neapima turto ir įsipareigojimų analizės atskaitomybėje pateikiamu segmentu, todėl pagal 8-ąją TFAS tokios informacijos pateikti nereikia. Segmento veiklos rezultatai vertinami remiantis bendroju pelnu, kuris atitinka bendrąjį pelną bendrųjų pajamų ataskaitoje, ir segmentų pardavimų pelnu, kuris yra apskaičiuojamas kaip bendrasis pelnas, atėmus susijusias agentūros komisinių išlaidas, kurios yra įtraukiamos į pardavimų sąnaudas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

2023 m.	Kelionės lėktuvu	Ekskursijos autobusu	Ekskursijos lėktuvu	Kiti pardavimai	Grupė
Pardavimai	182 833	1 847	2 752	20 899	208 331
Pardavimo savikaina	(156 745)	(1 871)	(1 777)	(21 496)	(181 889)
Bendrasis pelnas	26 088	(24)	975	(597)	26 442
Pardavimo komisinių sąnaudos	(11 684)	(66)	(28)	-	(11 778)
Pardavimų pelnas pagal segmentus	14 404	(90)	947	(597)	14 664
Nepaskirstytos pajamos (sąnaudos)					
Kitos veiklos pajamos					485
Veiklos sąnaudos (išskyrus agentūrų komisinius)					(9 853)
Kitos veiklos (sąnaudos)					(740)
Pelnas iš operacijų					4 556
Grynosios finansinės pajamos (sąnaudos)					(488)
Pelnas prieš apmokestinimą					4 068
Pajamų mokestis (sąnaudos)					(481)
Grynasis pelnas					3 587

Nepaskirstytos išlaidos yra Grupės lygiu valdomos išlaidos, tokios kaip veiklos sąnaudos (išskyrus agentūros komisinius), finansavimas ir mokesčiai.

2022 m.	Kelionės lėktuvu	Ekskursijos autobusu	Ekskursijos lėktuvu	Kiti pardavimai	Grupė
Pardavimai	175 189	1 360	1 426	18 701	196 676
Pardavimo savikaina	(155 082)	(1 104)	(1 230)	(20 172)	(177 588)
Bendrasis pelnas	20 107	256	196	(1 471)	19 088
Pardavimo komisinių sąnaudos	(11 262)	(39)	(43)	-	(11 343)
Pardavimų pelnas pagal segmentus	8 845	217	153	(1 471)	7 745
Nepaskirstytos pajamos (sąnaudos)					
Kitos veiklos pajamos					469
Veiklos sąnaudos (išskyrus agentūrų komisinius)					(7 897)
Kitos veiklos (sąnaudos)					1
Pelnas iš operacijų					318
Grynosios finansinės pajamos (sąnaudos)					(977)
Pelnas prieš apmokestinimą					(659)
Pajamų mokestis (sąnaudos)					(63)
Grynasis pelnas (nuostoliai)					(722)

Nepaskirstytos išlaidos yra Grupės lygiu valdomos išlaidos, tokios kaip veiklos sąnaudos (išskyrus agentūros komisinius), finansavimas ir mokesčiai.

Geografinė informacija

Geografinė informacija pateikiama pagal rinką, atsižvelgiant į pajamas:

2023 m. gruodžio 31 d.	Lietuva	Latvija	Estija	Grupė
Pardavimai	114 302	40 539	53 490	208 331
Ilgalaikis turtas	19 299	4 448	7 524	31 271

2022 m. gruodžio 31 d.	Lietuva	Latvija	Estija	Grupė
Pardavimai	104 857	39 149	52 670	196 676
Ilgalaikis turtas	19 063	4 449	7 525	31 037

Šiuo tikslu ilgalaikis turtas yra ilgalaikis materialusis turtas ir prestižas (prestižas priskiriamas pinigų kuriantiems vienetams, kaip nurodyta 4 pastaboje).

Nebuvo nei vieno išorės kliento, iš kurio gaunamos pajamos, sudarančios 10 proc. ar daugiau Grupės pajamų.

20 Pardavimo sąnaudos

	Grupė		Bendrovė	
	2023 m.	2022 m.	2023 m.	2022 m.
Agentūrų komisiniai	11 778	11 343	5 964	5 528
Darbo užmokestis ir susiję mokesčiai	3 601	2 842	2 153	1 682
Reklamos ir marketingo sąnaudos	1 392	1 091	816	685
Nusidėvėjimas ir amortizacija	159	159	91	101
Biuro nuomos ir išlaikymo sąnaudos	88	113	51	76
Kitos	241	160	122	84
Prekybos ir kitų gautinų sumų iš viso	17 259	15 708	9 197	8 156

21 Bendrosios ir administracinės sąnaudos

	Grupė		Bendrovė	
	2023 m.	2022 m.	2023 m.	2022 m.
Darbo užmokestis ir susiję mokesčiai	2 449	1 637	2 259	1 475
IT sistemų paslaugos	284	182	279	176
Konsultacijų sąnaudos	247	250	110	88
Nusidėvėjimas ir amortizacija	196	99	174	78
Audito sąnaudos*	193	92	162	92
Kelionių operatoriaus draudimas	149	110	65	55
Reprezentacinės sąnaudos	100	97	54	64
Valdybos narių užmokestis	85	254	85	254
Atostogų kaupiniai	81	71	74	54
Banko komisiniai	72	111	39	58
Biuro nuomos ir išlaikymo sąnaudos	57	44	48	38
Su darbuotojais susijusios sąnaudos	54	47	38	36
Atidėjiniai abejotinioms skoloms	(54)	277	(48)	279
Kitos	459	261	382	178
Prekybos ir kitų gautinų sumų iš viso	4 372	3 532	3 721	2 925

* 2023 metais UAB „Ernst & Young Baltic“ suteikė audito paslaugų už Grupę už 193 tūkst. Eur., Bendrovei už 162 tūkst. EUR.

22 Finansinės pajamos (sąnaudos) – grynasis rezultatas

	Grupė		Bendrovė	
	2023 m.	2022 m.	2023 m.	2022 m.
Palūkanų pajamos	136	-	128	-
Pelnas iš valiutos kurso pasikeitimo	228	936	99	759
Išvestinių finansinių priemonių pelnas (realizuotas)	660	-	354	-
Kitos finansinės veiklos pajamos (įskaitant baudas ir delspinigius)	186	257	6	7
Finansinių pajamų iš viso	1 210	1 193	587	766
Palūkanų sąnaudos	1 169	731	1 579	1 254
Nuostoliai dėl valiutos kurso pasikeitimo	319	626	89	194
Išvestinių finansinių priemonių nuostoliai (realizuoti)	-	671	-	671
Išvestinių finansinių priemonių nuostoliai (nerealizuoti)	209	-	119	-
Kitos finansinės veiklos sąnaudos	1	142	-	141
Finansinės veiklos sąnaudų iš viso	1 698	2 170	1 787	2 260
Grynosios finansinės pajamos (sąnaudos)	(488)	(977)	(1 200)	(1 494)

23 Pelno mokestis

	Grupė		Bendrovė	
	2023 m.	2022 m.	2023 m.	2022 m.
Pelno mokesčio sąnaudų pajamų komponentai				
Ataskaitinių metų pelno mokesčio sąnaudos	134	9	116	-
Praėjusių laikotarpių mokesčio sąnaudos	-	76	-	76
Atidėtojo mokesčio sąnaudos	347	(22)	347	(55)
Pelno mokesčio (pajamos) sąnaudos, apskaitytos bendrųjų pajamų ataskaitoje	481	63	463	21

	Grupė		Bendrovė	
	2023 m.	2022 m.	2023 m.	2022 m.
Atidėtojo mokesčio turtas				
Keliami mokesstiniai nuostoliai	398	669	398	670
Investicijų ir suteiktų paskolų vertės sumažėjimas	-	-	224	224
Gautinų sumų vertės sumažėjimas	53	139	53	139
Išvestinių finansinių priemonių nerealizuotas nuostolis	18	-	18	-
Kiti kaupiniai	57	64	56	63
Atidėtojo mokesčio turtas prieš realizacinės vertės sumažėjimą	526	872	749	1 096
Atimti: vertės sumažėjimas	-	-	(224)	(224)
Atidėtojo mokesčio turtas	526	872	525	872
Atidėtasis mokestis, grynąja verte	526	872	525	872

Bendrovės ir Grupės sukaupti mokesstiniai nuostoliai gali būti keliami neribotai į ateities laikotarpius.

Novatours OU nepaskirstytas rezultatas 2023 m. gruodžio 31 d. sudarė EUR 8 583 tūkst. (2022 m. gruodžio 31 d. sudarė EUR 6 824 tūkst.). Jei šis rezultatas būtų pilnai paskirstomas akcininkui, mokėtino mokesčio suma 2023 m. gruodžio 31 d.

sudarytų EUR 1 717 tūkst. (2022: EUR 1 365 tūkst.). 2023 m. gruodžio 31 d. nepaskirstytas Novatours SIA rezultatas sudarė EUR 6 tūkst. ir buvo neigiamas 2022 m. gruodžio 31 d. Atsižvelgiant į tai, kad Grupė kontroliuoja dukterinių įmonių rezultatų paskirstymą bei šis paskirstymas nėra planuojamas, Grupė nesukūrė atidėto pelno mokesčio, susijusio su dukterinių įmonių rezultatų paskirstymu.

Grupės laikinųjų skirtumų prieš ir po mokestinės įtakos pasikeitimai buvo tokie:

Grupė	2022 m. gruodžio 31 d. likutis	Pripažinta pelne (nuostoliuose)	Pripažinta kitose bendrose pajamose	2023 m. gruodžio 31 d. likutis
Atidėtojo pelno mokesčio turtas				
Keliami mokestiniai nuostoliai	4 467	(1 814)	-	2 653
Investicijų ir suteiktų paskolų vertės sumažėjimas	-	-	-	-
Atidėjimai abejotinoms skoloms	927	(576)	-	351
Išvestinės finansinės priemonės	-	119	-	119
Kiti kaupiniai	424	(40)	-	384
Laikinių skirtumų iš viso prieš realizacinės vertės sumažėjimą	5 818	(2 311)	-	3 507
Atimti: vertės sumažėjimas	-	-	-	-
Laikinių skirtumų iš viso	5 818	(2 311)	-	3 507
Atidėtasis mokestis, grynąja verte	872	(347)	-	526

Grupė	2021 m. gruodžio 31 d. likutis	Pripažinta pelne (nuostoliuose)	Pripažinta kitose bendrose pajamose	2022 m. gruodžio 31 d. likutis
Atidėtojo pelno mokesčio turtas				
Keliami mokestiniai nuostoliai	4 388	79	-	4 467
Investicijų ir suteiktų paskolų vertės sumažėjimas	-	-	-	-
Atidėjimai abejotinoms skoloms	1 110	(183)	-	927
Išvestinės finansinės priemonės	3	-	(3)	-
Kiti kaupiniai	170	254	-	424
Laikinių skirtumų iš viso prieš realizacinės vertės sumažėjimą	5 671	150	(3)	5 818
Atimti: vertės sumažėjimas	-	-	-	-
Laikinių skirtumų iš viso	5 671	150	(3)	5 818
Atidėtasis mokestis, grynąja verte	851	23	-	872

Bendrovės laikinųjų skirtumų prieš ir po mokestinės įtakos pasikeitimai buvo tokie:

Bendrovė	2022 m. gruodžio 31 d. likutis	Pripažinta pelne (nuostoliuose)	Pripažinta kitose bendrose pajamose	2023 m. gruodžio 31 d. likutis
Atidėtojo pelno mokesčio turtas				
Keliami mokestiniai nuostoliai	4 467	(1 814)	-	2 653
Investicijų ir suteiktų paskolų vertės sumažėjimas	1 495	-	-	1 495
Atidėjimai abejotinioms skoloms	927	(576)	-	351
Išvestinės finansinės priemonės	-	119	-	119
Kiti kaupiniai	420	(40)	-	380
Laikinių skirtumų iš viso prieš realizacinės vertės sumažėjimą	7 309	(2 311)	-	4 998
Atimti: vertės sumažėjimas	(1 495)	-	-	(1 495)
Laikinių skirtumų iš viso	5 814	(2 311)	-	3 503
Atidėtasis mokestis, grynąja verte	872	(347)	-	525

Bendrovė	2021 m. gruodžio 31 d. likutis	Pripažinta pelne (nuostoliuose)	Pripažinta kitose bendrose pajamose	2022 m. gruodžio 31 d. likutis
Atidėtojo pelno mokesčio turtas				
Keliami mokestiniai nuostoliai	4 388	79	-	4 467
Investicijų ir suteiktų paskolų vertės sumažėjimas	1 495	-	-	1 495
Atidėjimai abejotinioms skoloms	934	(7)	-	927
Išvestinės finansinės priemonės	3	-	(3)	-
Kiti kaupiniai	123	297	-	420
Laikinių skirtumų iš viso prieš realizacinės vertės sumažėjimą	6 943	369	(3)	7 309
Atimti: vertės sumažėjimas	(1 495)	-	-	(1 495)
Laikinių skirtumų iš viso	5 448	369	(3)	5 814
Atidėtasis mokestis, grynąja verte	817	55	-	872

Pelno mokesčio sąnaudų suma gali būti suderinta su pelno mokesčio sąnaudomis, apskaičiuotomis taikant įstatyme numatytą pelno mokesčio tarifą Grupės ir Bendrovės pelnui prieš pelno mokestį:

	Grupė		Bendrovė	
	2023 m.	2022 m.	2023 m.	2022 m.
Pelno mokesčio sąnaudos (pajamos) apskaičiuotos taikant 15 proc. tarifą	610	(99)	331	(100)
Skirtingo pelno mokesčio tarifo taikytino užsienio dukterinėms įmonėms įtaka	(279)	(13)	-	-
Neatskaitytinos išlaidos mokesčių tikslais (neapmokestinamos pajamos)	150	175	132	121
Pelno mokesčio sąnaudos bendrųjų pajamų ataskaitoje	481	63	463	21

24 Nebalansiniai įsipareigojimai ir neapibrėžtumai

2023 ir 2022 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė neturėjo reikšmingų įsipareigojimų ar neapibrėžtumų, išskyrus:

- Pagal teisės aktų reikalavimus Grupė ir Bendrovė privalo savo vardu išduoti banko garantijas. 2023 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė buvo išdavusi garantijų, atitinkamai, 15 500 tūkst. Eur ir 8 000 tūkst. Eur suma (atitinkamai 12 000 tūkst. Eur ir 5 000 tūkst. Eur. 2022 m. gruodžio 31 d.). Vadovybė įvertino, kad Grupė ir Bendrovė laikosi visų įstatymo nustatytų reikalavimų, todėl jokie su šiomis garantijoms susiję atidėjiniai nebuvo pripažinti 2023 ir 2022 m. gruodžio 31 d.
- Teisinis ginčas su GetJet (kuriam apskaitytas 1 497 mln. Eur atidėjinys) atskleistas 3 ir 14 pastabose.

25 Susijusių šalių sandoriai

Grupės ir Bendrovės susijusios šalys ir sandoriai su jomis 2023 ir 2022 m. buvo šie (taip pat žiūrėti toliau lentelę):

- Patronuojamosios įmonės: „Novatours“ SIA
- „Novatours“ OU
- UAB „Aviaturas ir partneriai“
- „Novatours Holidays“ SRL

Bendrovės akcininkai atskleisti 1 pastaboje.

2023 m.	Pirkimai	Pardavimai	Gautinos sumos	Mokėtinos sumos (įskaitant gautas paskolas)
Bendrovės akcininkai	-	-	-	-
Patronuojamosios įmonės	4 346	5 427	4 007	14 963
Iš viso:	4 346	5 427	4 007	14 963

2022 m.	Pirkimai	Pardavimai	Gautinos sumos	Mokėtinos sumos (įskaitant gautas paskolas)
Bendrovės akcininkai	-	-	-	-
Patronuojamosios įmonės	4 022	7 333	1 590	10 246
Iš viso	4 022	7 333	1 590	10 246

2023 ir 2022 m. gruodžio 31 d. nebuvo suteikta ar gauta jokių su susijusioms šalims mokėtinomis ar iš jų gautinomis sumomis susijusių garantijų ar užstatų. Susijusių šalių gautinas ir mokėtinas sumas tikimasi padengti pinigais arba užskaitomis su atitinkamoms susijusioms šalims mokėtinomis / gautinomis sumomis iš atitinkamų susijusių šalių.

Bendrovės sandoriai su susijusiomis šalimis apima kelionių paketų pirkimus ir pardavimus. Bendrovės iš dukterinių įmonių gautų paskolų sąlygos atskleistos 11 pastaboje.

Bendrovės iš susijusių šalių gautinų sumų senaties analizė 2023 ir 2022 m. gruodžio 31 d.:

Bendrovė	Gautinos sumos, kurių laikotarpis nėra praėjęs bei kurioms neapskaitytas vertės sumažėjimas	Gautinos sumos, kurių mokėjimo terminas jau praėjęs, tačiau kurioms nėra apskaitytas vertės sumažėjimas					Iš viso
		mažiau nei 30 dienų	30–60 dienų	60–90 dienų	90–120 dienų	daugiau nei 120 dienų	
2022 m.	1 590	-	-	-	-	-	1 590
2023 m.	4 007	-	-	-	-	-	4 007

Grupės ir Bendrovės vadovybei nebuvo suteikta jokių paskolų, garantijų, nebuvo jokių kitų išmokėtų ar priskaičiuotų sumų ar turto perdavimo.

26 Vienai akcijai tenkantis pelnas

Grupė	2023 m.	2022 m.
Akcininkams tenkantis grynas pelnas	3 587	(722)
Išleistų paprastų vardinių akcijų svertinis vidurkis	7 786 749	7 807 000
Vienai akcijai tenkantis paprastasis pelnas (EUR už vieną akciją)	0,46	(0,09)

Bendrovė ir Grupė nėra išleidusi potencialiai konvertuojamų paprastųjų akcijų.

27 Mokėjimai akcijomis

a) Nuosavybės priemonėmis padengiami mokėjimai akcijomis

Grupė, įskaitant patronuojančiąją bendrovę AB „Novaturas“, naudoja nuosavybės priemonėmis padengiamų mokėjimų akcijomis planus, pagal kuriuos Grupė ir jos patronuojamosios įmonės iš darbuotojų gauna paslaugas kaip atlygį už nuosavybės priemones (opcionus). Darbuotojų suteiktų paslaugų tikroji vertė nustatoma pagal suteiktų opcionų tikrąją vertę. Tikroji vertė, nustatyta opcionų suteikimo dieną, yra pripažįstama sąnaudomis tiesiogiai visu teisių perleidimo laikotarpiu, remiantis Grupės vertinimu, kiek nuosavybės priemonių galiausiai bus suteikta.

Nuosavybės priemonėmis padengti sandorių savikaina nustatoma remiantis suteiktų nuosavybės priemonių suteikimo dienos tikrąją vertę, naudojant atitinkamą vertinimo modelį (akcijų kainos rinkos vertę).

Šios išlaidos pripažįstamos kaip išmokų darbuotojams sąnaudų, kartu su atitinkamu nuosavo kapitalo padidėjimu, tuo laikotarpiu, kai yra įvykdomos paslaugų teikimo sąlygos (teisių suteikimo laikotarpiu). Kaupiamos sąnaudų, susijusių su nuosavybės priemonėmis padengtais sandoriais, pripažintos kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje atspindi suteiktas teises į nuosavybės priemones iki teisių suteikimo dienos bei numatomų suteikti teisių į nuosavybės priemones iki planuojamos teisių suteikimo dienos, atsižvelgiant į geriausią Grupės įvertinimą. Ataskaitinio laikotarpio sąnaudų ar sąnaudų atstatymas bendrųjų pajamų ataskaitoje atspindi kaupiamų sąnaudų pasikeitimą nuo to ataskaitinio laikotarpio pradžios iki pabaigos.

b) Grupės nuosavybės priemonėmis padengiamų mokėjimų akcijomis planų santrauka

Toliau lentelėje trumpai apibūdinamas Grupės nuosavybės priemonėmis padengiamų mokėjimų akcijomis planų pokytis per metus:

Grupė	Opcionų skaičius	Vidutinė svertinė įvykdymo kaina (Eur)	Vidutinė svertinė tikroji vertė (Eur)
2022 m. gruodžio 31 d. likutis	33 400	1 002	-
Suteikta per metus	62 597	1 878	125 054
Planuojama suteikti	52 525	1 576	42 349
Atsisakyti per metus	(20 130)	(604)	(22 474)
Įvykdyti per metus	(20 000)	(600)	(65 331)
2023 m. gruodžio 31 d. likutis	108 392	3 252	79 598

c) Grupės mokėjimų akcijomis sąnaudų

Bendra Grupės bendrųjų pajamų ataskaitoje pripažintų sąnaudų, susijusių su mokėjimų akcijomis sandoriais per metus, suma už nuosavybės priemonėmis padengiamus mokėjimus akcijomis: 145 tūkst. Eur (79 tūkst. Eur mokėjimų akcijomis pokytis ir 65 tūkst. Eur įvykdytų opcionų).

d) Bendrovės nuosavybės priemonėmis padengiami mokėjimai akcijomis

Bendrovė naudoja nuosavybės priemonėmis padengiamų mokėjimų akcijomis planus, pagal kuriuos Bendrovė iš darbuotojų gauna paslaugas kaip atlygį už nuosavybės priemones (opcionus). Darbuotojų suteiktų paslaugų tikroji vertė nustatoma tokiu pačiu būdu, kaip aprašyta Grupės atveju.

Bendrovės darbuotojams suteiktų opcionų tikroji vertė nustatoma tokiu pačiu būdu, kaip aprašyta Grupės atveju.

e) Bendrovės nuosavybės priemonėmis padengiamų mokėjimų akcijomis planų santrauka

Toliau lentelėje trumpai apibūdinamas Bendrovės nuosavybės priemonėmis padengiamų mokėjimų akcijomis planų pokytis per metus:

Bendrovė	Opcionų skaičius	Vidutinė svartinė įvykdymo kaina (Eur)	Vidutinė svartinė tikroji vertė (Eur)
2022 m. gruodžio 31 d. likutis	29 090	873	-
Suteikta per metus	53 906	1 617	116 424
Planuojama suteikti	52 525	1 576	42 349
Atsisakytų per metus	(19 350)	(581)	(21 603)
Įvykdytų per metus	(20 000)	(600)	(65 331)
2023 m. gruodžio 31 d. likutis	96 171	2 885	71 838

f) Bendrovės mokėjimų akcijomis sąnaudos

Bendra Bendrovės bendrųjų pajamų ataskaitoje pripažintų sąnaudų, susijusių su mokėjimų akcijomis sandoriais per metus, suma už nuosavybės priemonėmis padengiamus mokėjimus akcijomis: 137 tūkst. Eur (72 tūkst. Eur mokėjimų akcijomis pokytis ir 65 tūkst. Eur įvykdytų opcionų).

28 Įvykiai po finansinių ataskaitų datos

Lietuvos Respublikos apeliacinis teismas 2024 m. kovo 7 d. paskelbė nutartį dėl Get Jet ieškinio Bendrovei, susijusio su vienašališku sutarties nutraukimu COVID laikotarpiu. Pagal nutarimą Bendrovė kompensuos "Get Jet" išlaidas, siekiančias 1,496 tūkst. eurų. Minėta suma buvo apmokėta, be to su ja susijusi 1 000 tūkstančių eurų dydžio kompensacija buvo gauta iš vieno iš savo tiekėjų iki šių metinių finansinių ataskaitų pasirašymo. Apeliacinio teismo sprendimą bet kuri iš ieškinio šalių gali prašyti peržiūrėti pateikdama prašymą Aukščiausiajam Teismui per tris mėnesius nuo paskelbimo dienos. Nė viena iš šalių dar nėra pateikusi tokio prašymo. Jokių kitų reikšmingų įvykių po ataskaitinio laikotarpio nenustatyta.

29 Veiklos tęstinumas

Per metus, pasibaigusius 2023 m. gruodžio 31 d., Grupė ir Bendrovė, atitinkamai, uždirbo 3,6 mln. Eur ir 1,8 mln. Eur pelno (2023 m. patyrė, atitinkamai, 0,7 mln. Eur ir 0,7 mln. Eur nuostolių). Metų pabaigoje, Grupės ir Bendrovės trumpalaikiai įsipareigojimai viršijo trumpalaikį turtą 6 044 tūkst. Eur ir 8 771 tūkst. Eur.

Didelę Grupės ir Bendrovės trumpalaikių įsipareigojimų dalį sudaro sutarčių įsipareigojimai (Grupės – 14 228 tūkst. EUR, Bendrovės – 6 946 tūkst. EUR) už keliones, kurie bus pripažinti Grupės ir Bendrovės pajamomis, kai atitinkama kelionė įvyks, ir kurių nereikės apmokėti grynaisiais pinigais. Atitinkamai turto pusėje išankstiniai mokėjimai ir kapitalizuotos sutarties išlaidos 2023 m. gruodžio 31 d. sudarė 9,818 tūkst. eurų (Grupė) ir 5,343 tūkst. eurų (Bendrovė) taip pat nebus gauti grynaisiais pinigais, todėl eliminavus elementus, kurie ateityje nebus konvertuojami į pinigų įplaukas/išlaidas, Grupės ir Bendrovės likvidumo būklė pagerėja atitinkamai 4 410 tūkst. eurų ir 1 603 tūkst. eurų.

Grupės ir Bendrovės vadovybė parengė 2024 m. finansinių rezultatų ir pinigų srautų prognozes. Remiantis skaičiavimais, 2024 m. EBITDA (9 psl.) sieks 2–3 mln. Eur, o grynasis pelnas – apie 1 mln. Eur. Siekiant dar labiau sustiprinti likvidumą, išankstinių mokėjimų už parudotas, bet neprasidėjusias keliones vertė bus padidinta nuo dabar taikomo 75 Eur/asmeniui iki 120 Eur/asmeniui (tai sudaro apie 15 proc. kelionės vertės). Grupė planuoja sumažinti išankstinių mokėjimų tiekėjams lygį tose srityse, kuriose tokie išankstiniai mokėjimai nėra pakankamai pelningi. Be to, 2023 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė turi nepanaudotą kredito linijos likutį (13 pastaba).

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, taip pat Bendrovės galimybes gauti Grupės finansavimą, Grupės vadovybė yra tikra, kad artimiausioje ateityje Grupės ir Bendrovės likvidumas bus pakankamas.

30 „Hamas“ karinės invazijos į Izraelį įtaka

Spalio 7 d. „Hamas“ įvykdė teroristinį išpuolį prieš Izraelį, taip sukeldama dar didesnius neramumus regione. Reaguodama į galimas kelionių saugumo problemas, Grupė atidėjo visas keliones į Jordaniją iki pavasario ir atšaukė visas pažintines keliones į Izraelį. Atsižvelgdama į paklausą rinkoje, Grupė toliau organizuoja skrydžius į Egipto Šarm al Šeicho ir Hurgados regionus.

Grupė ir Bendrovė neturi jokių reikšmingų išankstinių mokėjimų ar gautinų sumų iš įmonių, esančių minėtose šalyse.

1 priedas

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
<p>1 principas. Visuotinis akcininkų susirinkimas, nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės</p> <p>Bendrovės valdysenos sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų traktavimą. Bendrovės valdysenos sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.</p>		
Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti su teisės aktuose numatyta informacija ir (ar) dokumentais bei dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus.	TAIP	
Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.	TAIP	
Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t.y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.	TAIP	
Dėl itin svarbių išskirtinių sandorių, tokių kaip viso ar beveik viso bendrovės turto perleidimas, kas iš esmės reikštų bendrovės perleidimą, turėtų būti gautas visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas.	TAIP	
Visuotinio akcininkų susirinkimo organizavimo ir dalyvavimo jame procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui visuotiniame akcininkų susirinkime. Pranešime apie šaukiamą visuotinį akcininkų susirinkimą bendrovė turėtų nurodyti paskutinę dieną, kada vėliausiai galima pateikti siūlomus sprendimo projektus.	TAIP	
Siekiant užtikrinti užsienyje gyvenančių akcininkų teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus iš anksto paskelbti viešai ne tik lietuvių kalba, bet ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Rekomenduojama šią informaciją paskelbti bendrovės interneto tinklalapyje. Viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.	TAIP	
Akciniams, turintiems teisę balsuoti, turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.	TAIP	

<p>Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę dalyvauti ir balsuoti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose naudojantis elektroninių ryšių priemonėmis. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas perduodamos informacijos saugumas ir galima nustatyti dalyvavusiojo ir balsavusiojo tapatybę.</p>	<p>NE</p>	<p>Bendrovė nesuteikia galimybės naudojantis elektroninių ryšių priemonėmis dalyvauti ir balsuoti visuotiniame akcininkų susirinkime, nes Bendrovės nuomone, tai yra susiję su grėsme visuotinio susirinkimo teisingumui ir efektyvumui. Bendrovės nuomone, yra didelė rizika, kad gali kilti grėsmė tokio tipo ryšių saugumui ir gali atsirasti techniniai sutrikimai. Be to, Bendrovė neturi tinkamų organizacinių ir techninių priemonių minėto principo įgyvendinimui bei šio principo įgyvendinimas sukeltų Bendrovei dideles papildomas sąnaudas.</p> <p>Tačiau Bendrovė savo akcininkams suteikia teisę balsuoti per visuotinį akcininkų susirinkimą arba asmeniškai, arba per įgaliotąjį atstovą. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, Bendrovė nesilaikys pirmiau minėtos rekomendacijos.</p>
<p>Pranešime apie šaukiamo visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimų projektus rekomenduojama atskleisti naujas kolegialaus organo narių kandidatūras, siūlomą jiems atlygį, siūlomą išrinkti audito įmonę, jei šie klausimai yra įtraukti į visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Kai siūloma išrinkti naują kolegialaus organo narį, rekomenduojama informuoti apie jo išsilavinimą, darbo patirtį ir kitas užimamas (ar siūlomas užimti) kitas vadovaujamas pareigas.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>Bendrovės kolegialaus organo nariai, administracijos vadovai¹ ar kiti su bendrove susiję kompetentingi asmenys, galintys pateikti informaciją, susijusią su visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarke, turėtų dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime. Siūlomi kandidatai į kolegialaus organo narius taip pat turėtų dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime, jeigu naujų narių rinkimai įtraukti į visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę.</p>	<p>TAIP</p>	

¹ Šio Kodekso prasme administracijos vadovai yra tie bendrovės darbuotojai, kurie užima aukščiausios grandies vadovujančias pareigas.

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
<p>2 principas. Stebėtojų taryba Stebėtojų tarybos funkcijos ir atsakomybė Bendrovės stebėtojų taryba turėtų užtikrinti bendrovės ir jos akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bei nešališką bendrovės veiklos bei jos valdymo organų priežiūrą, taip pat nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams. Stebėtojų taryba turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą.</p>		
<p>Stebėtojų tarybos nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir atstovauti jų interesams, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę.</p>	NEAKTUALU	
<p>Kai stebėtojų tarybos sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkų interesus, stebėtojų taryba su visais akcininkais turėtų elgtis nešališkai. Ji turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės strategiją, rizikos valdymą ir kontrolę, interesų konfliktų sprendimą.</p>	NEAKTUALU	<p>2020 m. birželio 30 d. AB „Novaturas“ eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas priėmė sprendimą panaikinti stebėtojų tarybą ir išrinkti naują valdybą jai priskiriant: i) Akcinių bendrovių įstatymo 34 str. 11 d. numatytas priežiūros funkcijas, ir ii) funkcijas dėl bendrovės metinio biudžeto ir verslo plano tvirtinimo, rizikos valdymo klausimų, bendrovės vadovo tikslų nustatymo ir kitas funkcijas, susijusias su Bendrovės valdymu ir veiklos priežiūra. Pagal dabartinius Bendrovės įstatus, Valdybą sudaro 3 nariai, iš kurių bent 1/3 turi būti nepriklausomi.</p>
<p>Stebėtojų taryba turėtų būti nešališka priimdama sprendimus, turinčius reikšmę bendrovės veiklai ir strategijai. Stebėtojų tarybos narių darbui ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys.</p>	NEAKTUALU	
<p>Stebėtojų tarybos nariai turėtų aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad stebėtojų tarybos sprendimas gali pakenkti bendrovei. Nepriklausomi² stebėtojų tarybos nariai turėtų: a) išlikti nepriklausomi atlikdami analizę, priimdami sprendimus; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kelti abejonių, kad stebėtojų tarybos nariai nėra nepriklausomi.</p>	NEAKTUALU	
<p>Stebėtojų taryba turėtų prižiūrėti, kad bendrovės mokesčių planavimo strategijos būtų sudaromos ir įgyvendinamos vadovaujantis teisės aktais, siekiant išvengti ydingos praktikos, nesusijusios su ilgalaikiais bendrovės ir jos akcininkų interesais, dėl ko gali atsirasti reputacijos, teisinės ar kita rizika.</p>	NEAKTUALU	
<p>Bendrovė turėtų užtikrinti, kad stebėtojų taryba būtų aprūpinta pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus stebėtojų tarybos ir jos komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais.</p>	NEAKTUALU	
<p>Stebėtojų tarybos sudarymas Stebėtojų tarybos sudarymo tvarka turėtų užtikrinti tinkamą interesų konfliktų sprendimą, efektyvią ir sąžiningą bendrovės valdyseną.</p>		
<p>Visuotinio akcininkų susirinkimo išrinkti stebėtojų tarybos nariai turėtų kolektyviai užtikrinti kvalifikacijos, profesinės patirties ir kompetencijų įvairovę, taip pat siekti lyčių pusiausvyros. Siekiant išlaikyti tinkamą stebėtojų tarybos narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, turėtų būti užtikrinta, kad stebėtojų tarybos nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti.</p>	NEAKTUALU	
<p>Stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems naujai kadencijai tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas.</p>	NEAKTUALU	

² Šio Kodekso prasme stebėtojų tarybos narių nepriklausomumo kriterijai yra suprantami taip, kaip Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 31 straipsnio 7 ir 8 dalyse yra apibrėžti nesusijusių asmenų kriterijai.

<p>Stebėtojų tarybos pirmininku turėtų būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nešališkai veiklai vykdyti. Buvęs bendrovės vadovas ar valdybos narys tuoj pat neturėtų būti skiriamas į stebėtojų tarybos pirmininko pareigas. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi veiklos nešališkumui užtikrinti.</p>	<p>NEAKTUALU</p>	
<p>Stebėtojų tarybos nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas stebėtojų tarybos narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač vadovaujančias pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti stebėtojų tarybos nario pareigas. Jeigu stebėtojų tarybos narys dalyvavo mažiau nei pusėje stebėtojų tarybos posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.</p>	<p>NEAKTUALU</p>	
<p>Kai siūloma paskirti stebėtojų tarybos narį, turėtų būti skelbiama, kurie stebėtojų tarybos nariai laikomi nepriklausomais. Stebėtojų taryba gali nuspręsti, kad tam tikras jos narys, nors ir atitinka nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.</p>	<p>NEAKTUALU</p>	
<p>Stebėtojų tarybos nariams už jų veiklą ir dalyvavimą stebėtojų tarybos posėdžiuose atlygio dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.</p>	<p>NEAKTUALU</p>	
<p>Kiekvienais metais stebėtojų taryba turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti stebėtojų tarybos struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno stebėtojų tarybos nario kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar stebėtojų taryba pasiekė nustatytų veiklos tikslų. Stebėtojų taryba turėtų bent kartą per metus paskelbti atitinkamą informaciją apie savo vidinę struktūrą ir veiklos procedūras.</p>	<p>NEAKTUALU</p>	

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
3 principas. Valdyba Valdybos funkcijos ir atsakomybė Valdyba turėtų užtikrinti bendrovės strategijos įgyvendinimą, taip pat tinkamą bendrovės valdyseną, atsižvelgiant į akcininkų, darbuotojų ir kitų interesų grupių interesus.		
Valdyba turėtų užtikrinti bendrovės strategijos, kurią patvirtino stebėtojų taryba, jei ji sudaroma, įgyvendinimą. Tais atvejais, kai stebėtojų taryba nesudaroma, valdyba taip pat yra atsakinga už bendrovės strategijos patvirtinimą.	TAIP	
Valdyba, kaip kolegialus bendrovės valdymo organas, atlieka jai įstatyme ir bendrovės įstatuose priskirtas funkcijas, o tais atvejais, kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, be kita ko, atlieka įstatyme nustatytas priežiūros funkcijas. Valdyba, vykdydama jai priskirtas funkcijas, turėtų atsižvelgti į bendrovės, akcininkų, darbuotojų ir kitų interesų grupių poreikius, atitinkamai siekiant tvaraus verslo kūrimo.	TAIP	
Valdyba turėtų užtikrinti, kad bus laikomasi įstatymų ir bendrovės vidaus politikos nuostatų, taikomų bendrovei ar bendrovių grupei, kuriai priklauso ši bendrovė. Ji taip pat turėtų nustatyti atitinkamas rizikos valdymo ir kontrolės priemones užtikrinant reguliarią ir tiesioginę vadovų atskaitomybę.	TAIP	
Valdyba taip pat turėtų užtikrinti, kad bendrovėje būtų įdiegtos priemonės, kurios įtrauktos į EBPO geros praktikos rekomendacijas³ dėl vidaus kontrolės, etikos ir atitikties, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi galiojančių įstatymų, taisyklių ir standartų.	TAIP/NE	Valdyba imasi visų įmanomų priemonių ir užtikrina, kad bendrovė laikytųsi galiojančių įstatymų, privalomų taisyklių ir standartų. Bendrovė yra EBPO gerosios praktikos rekomenduojamų įrankių įgyvendinimo procese, kuriais būtų užtikrintos visos EBPO gerosios praktikos rekomendacijos.
Valdyba, skirdama bendrovės vadovą, turėtų atsižvelgti į tinkamą kandidato kvalifikacijos, patirties ir kompetencijos pusiausvyrą.	TAIP	
Valdybos sudarymas		
Stebėtojų tarybos arba visuotinio akcininkų susirinkimo, jei stebėtojų taryba nesudaroma, išrinkti valdybos nariai turėtų kolektyviai užtikrinti kvalifikacijos, profesinės patirties ir kompetencijų įvairovę, taip pat siekti lyčių pusiausvyros. Siekiant išlaikyti tinkamą valdybos narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, turėtų būti užtikrinta, kad valdybos nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti.	TAIP	Valdybos nariai yra išrinkti pagal jų kvalifikaciją, profesinę patirtį ir kompetencijų įvairovę. Valdyboje nuo 2020 m. birželio 30 d. ir šiuo metu nėra išlaikomas lyčių pusiausvyros principas, kadangi valdybą sudaro tik vyrai.
Kandidatų į valdybos narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleisti nepažeidžiant asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų stebėtojų tarybos posėdyje, kuriame bus renkama valdyba ar atskiri jos nariai. Jeigu stebėtojų taryba nesudaroma, šiame punkte nustatyta informacija turėtų būti pateikiama visuotiniam akcininkų susirinkimui. Valdyba kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.	TAIP	
Visi nauji valdybos nariai turėtų būti supažindinti su pareigomis, bendrovės struktūra bei veikla.	TAIP	
Valdybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems naujai kadencijai tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas.	TAIP	

³ Nuoroda į EBPO geros praktikos rekomendacijas dėl vidaus kontrolės, etikos ir atitikties: <https://www.oecd.org/daf/anti-bribery/44884389.pdf>

<p>Valdybos pirmininku turėtų būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nešališkai veiklai vykdyti. Kai stebėtojų taryba nėra sudaroma, buvęs bendrovės vadovas tuoj pat neturėtų būti skiriamas į valdybos pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi veiklos nešališkumui užtikrinti.</p>	TAIP	
<p>Valdybos nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Jeigu valdybos narys dalyvavo mažiau nei pusėje valdybos posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojama bendrovės stebėtojų taryba, jeigu stebėtojų taryba bendrovėje nėra sudaroma – visuotinis akcininkų susirinkimas.</p>	TAIP	
<p>Jeigu Įstatyme nustatytais atvejais renkant valdybą, kai nesudaroma stebėtojų taryba, dalis jos narių bus nepriklausomi⁴, turėtų būti skelbiama, kurie valdybos nariai laikomi nepriklausomais. Valdyba gali nuspręsti, kad tam tikras jos narys, nors ir atitinka visus Įstatyme nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.</p>	TAIP	
<p>Valdybos nariams už jų veiklą ir dalyvavimą valdybos posėdžiuose atlygio dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.</p>	TAIP	
<p>Valdybos nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir atstovauti jų interesams, atsižvelgdami ir į kitus interesų turėtojus. Priimdami sprendimus jie neturėtų siekti asmeninių interesų, jiems turėtų būti taikomi susitarimai dėl nekonkuravimo, taip pat jie neturėtų pažeidžiant bendrovės interesus pasinaudoti verslo informacija ir galimybėmis, kurios yra susijusios su bendrovės veikla.</p>	TAIP	
<p>Kiekvienais metais valdyba turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti valdybos struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno valdybos nario kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar valdyba pasiekė nustatytų veiklos tikslų. Valdyba turėtų bent kartą per metus nepažeidžiant asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų viešai paskelbti atitinkamą informaciją apie savo vidinę struktūrą ir veiklos procedūras.</p>	TAIP	

⁴ Šio Kodekso prasme valdybos narių nepriklausomumo kriterijai yra suprantami taip, kaip Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 33 straipsnio 7 dalyje yra apibrėžti nesusijusių asmenų kriterijai.

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
<p>4 principas. Bendrovės stebėtojų tarybos ir valdybos darbo tvarka</p> <p>Bendrovėje nustatyta stebėtojų tarybos, jeigu ji sudaroma, ir valdybos darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.</p>		
<p>Valdyba ir stebėtojų taryba, jei ji sudaroma, turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdama naudoti tiek bendrovei, tiek ir jos akcininkams. Gera bendrovių valdysena reikalauja atviros diskusijos tarp valdybos ir stebėtojų tarybos. Valdyba turėtų reguliariai, o esant reikalui – nedelsiant informuoti stebėtojų tarybą apie visus svarbius bendrovei klausimus, susijusius su planavimu, verslo plėtra, rizikų valdymu ir kontrole, įsipareigojimų laikymusi bendrovėje. Valdyba turėtų informuoti stebėtojų tarybą apie faktinius verslo plėtros nukrypimus nuo anksčiau suformulotų planų ir tikslų, nurodant to priežastis.</p>	NEAKTUALU	Bendrovėje nuo 2020 m. birželio 30 d. Stebėtojų taryba nesudaroma.
<p>Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, kokių periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdysenos klausimų sprendimas. Bendrovės kolegialių organų posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį.</p>	TAIP	
<p>Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti diskusija, po kurios būtų priimami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga su posėdžio darbotvarke susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai ir jie sutinka su tokiu darbotvarkės pakeitimu ar papildymu arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.</p>	TAIP	
<p>Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti sprenddami kitus su bendrovės valdysena susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlygio nustatymu.</p>	NEAKTUALU	Bendrovėje nuo 2020 m. birželio 30 d. Stebėtojų taryba nesudaroma.

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
<p>5 principas. Skyrimo, atlygio ir audito komitetai Komitetų paskirtis ir sudarymas Bendrovėje sudaryti komitetai turėtų didinti stebėtojų tarybos, o jei stebėtojų taryba nesudaroma, valdybos, kuri atlieka priežiūros funkcijas, darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvarsčius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų veikti nepriklausomai bei principingai ir teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas.</p>		
Atsižvelgiant į konkrečias su bendrove susijusias aplinkybes, pasirinktą bendrovės valdysenos struktūrą, bendrovės stebėtojų taryba, o tais atvejais, kai ji nesudaroma - valdyba, kuri atlieka priežiūros funkcijas, sudaro komitetus. Kolegialiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlygio ir audito komitetus ⁵ .	TAIP	2020 m. birželio 30 d. išrinkus ankstesnę penkių narių valdybą, anksčiau Atlyginimų ir skyrimo komiteto ir Audito komiteto vykdytos funkcijos buvo perduotos valdybai, nes Bendrovė neturėjo teisinės prievolės sudaryti atitinkamus komitetus. Tačiau šiuo metu Bendrovė ketina įsteigti nurodytą audito ir rizikos komitetą, kad pagerintų valdybos veiklą;
Bendrovės gali nuspręsti suformuoti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų pateikti paaiškinimą, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus.	TAIP	
Bendrovėse formuojamiems komitetams nustatytas funkcijas teisės aktų numatytais atvejais gali atlikti pats kolegialus organas. Tokiu atveju šio Kodekso nuostatos, susijusios su komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), kai tinka, turėtų būti taikomos visam kolegialiam organui.	TAIP	
Kolegialaus organo sukurti komitetai paprastai turėtų susidėti bent iš trijų narių. Atsižvelgiant į teisės aktų reikalavimus, komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto nariai turėtų būti parenkami pirmiausia atsižvelgiant į jų kompetenciją, pirmenybę teikiant nepriklausomiems kolegialaus organo nariams. Valdybos pirmininkas neturėtų būti komitetų pirmininku.	YES	Nuo 2020 m. birželio 30 d. valdyboje dar nėra įsteigtas atskiras komitetas, tačiau dabar Bendrovė ketina įsteigti nurodytą audito ir rizikos komitetą, kurį sudarys trys nariai.
Kiekvieno suformuoto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdysenos struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime, nepažeidžiant asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis ir veiklos rezultatus.	YES	
Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri bendrovės darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.	YES	
<p>Skyrimo komitetas.</p>		
Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) parinkti kandidatus į laisvas priežiūros, valdymo organų narių ir administracijos vadovų vietas bei rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir gebėjimų, kurių reikia konkrečiai pozicijai, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką; 2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį, narių įgūdžius, žinias ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių;	TAIP	Nuo 2020 m. birželio 30 d. valdyboje atskiri komitetai nėra sudaryti, šios funkcijos priskiriamos bendrovės valdybai.

⁵ Teisės aktai gali numatyti pareigą sudaryti atitinkamą komitetą. Pavyzdžiui, Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymas nustato, kad viešojo intereso įmonės (įskaitant, bet neapsiribojant, akcinėse bendrovėse, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama Lietuvos Respublikos ir (arba) bet kurios kitos valstybės narės reguliuojamoje rinkoje), privalo sudaryti audito komitetą (teisės aktai numato išimčių, kada audito komiteto funkcijas gali atlikti priežiūros funkcijas atliekantis kolegialus organas).

3) reikiamą dėmesį skirti tęstinumo planavimui.		
Sprendžiant klausimus, susijusius su kolegialaus organo nariais, kurie su bendrove yra susiję darbo santykiais, ir administracijos vadovais, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.	TAIP	Nuo 2020 m. birželio 30 d. valdyboje atskiri komitetai nėra sudaryti, šios funkcijos priskiriamos bendrovės valdybai.
Atlygio komitetas.		
<p>Pagrindinės atlygio komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <p>teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl atlygio politikos, taikomos priežiūros ir valdymo organų nariams ir administracijos vadovams. Tokia politika turėtų apimti visas atlygio formas, įskaitant fiksuotą atlygį, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlygio, skatinimo finansinėmis priemonėmis sistemas, pensijų modelius, išeitines išmokas, taip pat sąlygas, kurios leistų bendrovei susigrąžinti sumas arba sustabdyti mokėjimus, nurodant aplinkybes, dėl kurių būtų tikslinga tai padaryti;</p> <p>teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualaus atlygio kolegialių organų nariams ir administracijos vadovams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlygio politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą;</p> <p>reguliariai peržiūrėti atlygio politiką bei jos įgyvendinimą.</p>	TAIP	Nuo 2020 m. birželio 30 d. valdyboje atskiri komitetai nėra sudaryti, šios funkcijos priskiriamos bendrovės valdybai.
Audito komitetas.		
Pagrindinės audito komiteto funkcijos yra apibrėžtos teisės aktuose, reglamentuojančiuose audito komiteto veiklą ⁶ .	TAIP	
Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracijos vadovai turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais.	TAIP	
Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) valdybos pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prireikus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant valdymo organų nariams.	TAIP	
Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės.	TAIP	
Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi pažeidimai, ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksams.	TAIP/NE	<p>TAIP – Bendrovė suteikia galimybę pateikti skundus tiesiogiai ar elektroniniu paštu kreipiantis į bendrovės organus, administraciją ar skyrių vadovus.</p> <p>NE – kol kas Bendrovė neturi formaliai patvirtintos skundų pateikimo sistemos, bet planuoja tai įgyvendinti kai bus suformuotas audito ir rizikos komitetas.</p>
Audito komitetas turėtų teikti stebėtojų tarybai, jei ji nesudaroma – valdybai, savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.	TAIP	Planuojama įgyvendinti kai bus suformuotas audito ir rizikos komitetas.

⁶ Audito komitetų veiklos klausimus reglamentuoja 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas Nr. 537/2014 dėl konkrečių viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatyto audito reikalavimų, Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymas, taip pat Lietuvos banko patvirtintos taisyklės, reglamentuojančios audito komitetų veiklą.

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
<p>6 principas. Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas</p> <p>Bendrovės valdysenos sistema turėtų skatinti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.</p> <p>Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka interesų turėtojai apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietas bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.</p>		
<p>Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.</p>	TAIP	

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
<p>7 principas. Bendrovės atlygio politika</p> <p>Bendrovėje nustatyta atlygio politika, jos peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant kolegialių organų narių ir administracijos vadovų atlygį, taip pat užtikrinti bendrovės atlygio politikos viešumą, skaidrumą, taip pat ir ilgalaikę bendrovės strategiją.</p>		
<p>Bendrovė turėtų patvirtinti ir paskelbti bendrovės interneto tinklalapyje atlygio politiką, kuri turėtų būti reguliariai peržiūrima ir atitiktų ilgalaikę bendrovės strategiją.</p>	TAIP	
<p>Atlygio politika turėtų apimti visas atlygio formas, įskaitant fiksuotą atlygį, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlygio, skatinimo finansinėmis priemonėmis sistemas, pensijų modelius, išėitines išmokas, taip pat sąlygas, kurios numatytų atvejus, kada bendrovė gali susigrąžinti išmokėtas sumas arba sustabdyti mokėjimus.</p>	TAIP	
<p>Siekiant vengti galimų interesų konfliktų, atlygio politika turėtų numatyti, kad kolegialių organų, kurie vykdo priežiūros funkcijas, nariai neturėtų gauti atlygio, kuris priklausytų nuo bendrovės veiklos rezultatų.</p>	TAIP	
<p>Atlygio politika turėtų pateikti pakankamai išsamią informaciją apie išėitinių išmokų politiką. Išėitinės išmokos neturėtų viršyti nustatytos sumos arba nustatyto metinių atlyginimų skaičiaus ir apskritai neturėtų būti didesnės negu dveju metų fiksuoto atlygio dalis arba jos ekvivalento suma. Išėitinės išmokos neturėtų būti mokamos, jei sutartis nutraukiama dėl blogų veiklos rezultatų.</p>	TAIP	
<p>Jei bendrovėje taikoma skatinimo finansinėmis priemonėmis sistema, atlygio politikoje turėtų būti pateikta pakankamai išsami informacija apie akcijų išlaikymą po teisių suteikimo. Tuo atveju, kai atlygis yra pagrįstas akcijų skyrimu, teisė į akcijas neturėtų būti suteikiama mažiausiai trejus metus po jų skyrimo. Po teisių suteikimo kolegialių organų nariai ir administracijos vadovai turėtų išlaikyti tam tikrą skaičių</p>	TAIP	

<p>akcijų iki jų kadencijos pabaigos, priklausomai nuo poreikio padengti kokias nors išlaidas, susijusias su akcijų įsigijimu.</p>		
<p>Bendrovė turėtų paskelbti bendrovės interneto tinklalapyje informaciją apie atlygio politikos įgyvendinimą, kurioje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama kolegialių organų ir vadovų atlygio politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlygio politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Tokio pobūdžio informacijoje neturėtų būti komercinę vertę turinčios informacijos. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiems bendrovės atlygio politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Atlygio politika buvo patvirtinta eiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime 2022.05.24., informacija apie atlygio politikos įgyvendinimą nurodoma kasmet metiniame pranešime.</p>
<p>Rekomenduojama, kad atlygio politika arba bet kuris esminis atlygio politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Schemoms, pagal kurias kolegialaus organo nariams ir darbuotojams yra atlyginama akcijomis arba akcijų opcionais, turėtų pritari visuotinis akcininkų susirinkimas.</p>	<p>TAIP</p>	

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
8 principas. Interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdysenoje Bendrovės valdysenos sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose ar abipusiuose susitarimuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą, kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka interesų turėtojai apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.		
Bendrovės valdysenos sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos interesų turėtojų teisės ir teisėti interesai.	TAIP	
Bendrovės valdysenos sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdysenoje įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdysenoje pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų ar jų atstovų dalyvavimas priimant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojais ar jų atstovais bendrovės valdysenos ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdyseną bendrovės nemokumo atvejais ir kita.	TAIP	<p>Bendrovės valdysenos sistema sudaro sąlygas interesų turėtojams (investuotojams) dalyvauti Bendrovės valdysenoje įstatymų nustatyta tvarka. Tam tikra įstatyme nustatyta apimtimi darbuotojai per Darbo tarybą gali dalyvauti Bendrovės valdysenoje.</p> <p>Dažnu atveju (priimant darbuotojams svarbius sprendimus) vyksta neformalios konsultacijos, darbuotojų apklausos.</p>
Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdysenos procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.	TAIP	
Interesų turėtojams turėtų būti sudarytos sąlygos konfidencialiai pranešti apie neteisėtą ar neetišką praktiką priežiūros funkciją vykdančiam kolegialiam organui.	TAIP	<p>Bendrovė suteikia galimybę pranešti apie neteisėtą ar neetišką praktiką priežiūros funkciją vykdančiam kolegialiam organui kreipiantis tiesiogiai į jo narį ar siunčiant informaciją elektroniniu paštu.</p> <p>Bendrovė planuoja tai įgyvendinti reikiamas procedūras kai bus suformuotas audito ir rizikos komitetas.</p>

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
9 principas. Informacijos atskleidimas Bendrovės valdysenos sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdyseną, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai.		
Nepažeidžiant bendrovės konfidencialios informacijos ir komercinių paslapčių tvarkos, taip pat asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, bendrovės viešai atskleidžiama informacija turėtų apimti, įskaitant, bet neapsiribojant:		
bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus;	TAIP	
bendrovės veiklos tikslus ir nefinansinę informaciją;	TAIP	
asmenis nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jį tiesiogiai ir (ar) netiesiogiai, ir (ar) kartu su susijusiais asmenimis valdančius, taip pat įmonių grupės struktūrą bei jų tarpusavio ryšius, nurodant galutinį naudos gavėją;	TAIP	

<p>bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, kurie iš jų yra laikomi nepriklausomais, bendrovės vadovą, jų turimas akcijas ar balsus bendrovėje bei dalyvavimą kitų bendrovių valdysenoje, jų kompetenciją, atlygį;</p>	TAIP	
<p>esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis ir veiklos rezultatus;</p>	TAIP	<p>Nuo 2020 m. birželio 30 d. bendrovėje atskiri komitetai nėra sudaryti, tačiau atskirų komitetų funkcijos priskiriamos valdybai. Planuojama tai įgyvendinti reikalingas procedūras kai bus suformuotas audito ir rizikos komitetas.</p>
<p>galimus numatyti esminius rizikos veiksnius, bendrovės rizikos valdymo ir priežiūros politiką;</p>	TAIP/NE	<p>Bendrovėje kol kas nėra patvirtinta rizikos valdymo ir priežiūros politika.</p>
<p>bendrovės sandorius su susijusiomis šalimis;</p>	TAIP	
<p>pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais (pavyzdžiui, žmogiškųjų išteklių politika, darbuotojų dalyvavimas bendrovės valdysenoje, skatinimas bendrovės akcijomis ar akcijų opcionais, santykiai su kreditoriais, tiekėjais, vietos bendruomene ir kt.);</p>	TAIP	
<p>bendrovės valdysenos struktūrą ir strategiją;</p>	TAIP	
<p>socialinės atsakomybės politikos, kovos su korupcija iniciatyvas ir priemones, svarbius vykdomus ar planuojamus investicinius projektus. Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąraše, atskleidimu. Šis Kodekso principas neatleidžia bendrovės nuo pareigos atskleisti informaciją, numatytą teisės aktuose.</p>	TAIP/NE	<p>Bendrovė yra socialiai atsakinga, savo veikloje vadovaujasi sąžiningumo principu, tačiau formalios antikorporacinės politikos nėra pasitvirtinusi.</p>
<p>Atskleidžiant 9.1 rekomendacijos 9.1.1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama bendrovei, kuri yra patronuojanti kitų bendrovių atžvilgiu, atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės konsoliduotus rezultatus.</p>	TAIP	
<p>Atskleidžiant 9.1 rekomendacijos 9.1.4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlygį ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama 7 principu.</p>	TAIP	
<p>Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu.</p>	TAIP	

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
<p>10 principas. Bendrovės audito įmonės parinkimas</p> <p>Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.</p>		
<p>Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės finansinės padėties ir finansinių veiklos rezultatų, bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir metiniame pranešime pateikiamos finansinės informacijos patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.</p>	TAIP	
<p>Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma - bendrovės valdyba.</p>	TAIP	
<p>Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokestį už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti viešai. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma – bendrovės valdyba, svarstydama, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.</p>	TAIP	